

EDUCAȚIE *pentru* SIGURANȚĂ

MANUAL PENTRU PROFESORI

CURS OPȚIONAL PENTRU
CLASELE V-VII

Târgu-Mureș
2019

Acest curs dedicat profesorilor a fost realizat în cadrul proiectului **Educație pentru Siguranță** implementat de către Fundația Comunitară Mureș în parteneriat cu Prefectura Mureș, Inspectoratul de Poliție Județean Mureș, Centrul Regional Tg.Mureș al Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane, Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Mureș din cadrul Agenției Naționale Antidrog, Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii, Salvați Copiii filiala Mureș, Fundația Bonus Pastor, Philothea Club

GRUPUL DE LUCRU PENTRU ELABORAREA PROGRAMEI:

Comisar șef **Gabriela Pîncă**, Inspectoratul de Poliție Județean Mureș, coordonator Compartimentul de Analiză și Prevenire a Criminalității.

Natalia Dulău, sociolog, subcomisar de poliție, Inspectoratul de Poliție Județean Mureș – Compartimentul de Analiză și Prevenire a Criminalității.

Cms.șef Zaharia Cristina Gabriela – Centrul Regional Tg.Mureș al Agenției Naționale împotriva Traficului de Persoane.

Roman Ion Aleodor – Coordonator Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Mureș din cadrul Agenției Naționale Antidrog.

Elena Micheu – Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii.

Alina Schenk – Salvați Copiii filiala Mureș.

Bartha Éva – Fundația Bonus Pastor.

Belényesi Gabriella – Philothea Club.

Sándor Gál, Fundația Comunitară Mureș, coordonator proiect «Academia Velo».

Imecs Hunor, Fundația Comunitară Mureș, instructor Academia Velo.

Prof. dr. Diana Nițulescu – Inspectoratul Școlar Județean Mureș.

Prof. dr. Maria Kozak – Inspectoratul Școlar Județean Mureș.

Prof. dr. Loredana Dan – Inspectoratul Școlar Județean Mureș.

Prof. Sabin Pășcan – Inspectoratul Școlar Județean Mureș.

Ligia Marian - Instituția Prefectului - Județul Mureș.

**Proiect finanțat de Consiliul Județean Mureș.
2019**

EDUCAȚIE PENTRU SIGURANȚĂ
manual pentru profesori

Educație pentru siguranță

- MANUAL PENTRU PROFESORI -

CURS OPȚIONAL PENTRU CLASELE V-VII

**TÂRGU-MUREȘ
2019**

Argument	10
PARTEA ÎNTÂI ABC LEGISLATIV, ABC INSTITUȚIONAL	12
I.1. ABC legislativ	12
I.2. Despre spiritul legilor. Contravenții și Infracțiuni	14
I.3. ABC instituțional. Sistemul judiciar. Misiuni și roluri comunitare	17
PARTEA A DOUA SIGURANȚA SE ÎNVAȚĂ – PREVENIREA VICTIMIZĂRII MINORILOR	20
II.1 - Siguranța Bunurilor	20
II.1.1. Furturile. Definire. Moduri de comitere. Comportamente preventive	21
II.2. Înșelăciunile. Forme vechi și noi de manifestare	24
PARTEA A TREIA TENTAȚII JUVENILE	28
III.1. Violența și costurile ei	29
PEDEPSELE APLICATE MINORILOR	30
MĂSURI EDUCATIVE NEPRIVATIVE DE LIBERTATE	31
MĂSURI EDUCATIVE PRIVATIVE DE LIBERTATE	31
III.2. Bullying-ul în viața reală	33
Fenomenul de bullying în școlile românești	33
Ce este bullying-ul?	33
Este bullying-ul diferit de alte forme de agresivitate apărute spontan între copii?	34
Unde apare bullying-ul?	34
Ce spun statisticile?	35
Care sunt tipurile de bullying?	35
Cine este implicat în bullying?	35
Efectele bullying-ului	35
Ce poate face școala?	36
Ce este cyberbullying-ul?	37
Care sunt asemănările și deosebirile între bullying și cyberbullying?	38
Care sunt formele cyberbullying-ului?	38
Cum poate afecta cyberbullying-ul victimele?	39
Ce putem face în caz de cyberbullying?	39
Cum putem preveni cyberbullying-ul?	40
Ce pot face elevii?	40
Recomandările Poliției Române:	41
Prevenție pentru adulți, părinți:	41
Prevenție pentru profesori:	41
III.3. Anexă: Activități practice	43
Activitatea 1 – Deasupra liniei și sub linie	43
Activitatea 2 – Toți pașii făcuți de tine	44
Activitatea 3 -Violența pe bază de gen și bullying-ul în școală	45
Fișă de lucru - Scenarii de bullying în școală	47
SCENARIU 1: MARIA	47
SCENARIU 2: PETRU	47
SCENARIU 3 - ERIC	48
Activitatea 4 - Barometrul violenței	48
Activitatea 5 – "Șifonata Ana"	50
Activitatea 6 - Închisoarea	51

III.4. Adicțiile. Tipologie și consecințe	53
III.4.1. Informare de bază în domeniul drogurilor	53
CE SUNT DROGURILE?	53
CLASIFICAREA DROGURILOR	54
DROGURILE LEGALE	55
DROGURILE ILEGALE	56
DE CE SUNT PERICULOASE NSP?	59
SEMNELE CONSUMULUI DE DROGURI	59
LEGISLAȚIE	60
Anexă : Activități practice	62
III.4.2. - Dependența de tehnologie digitală	70
PARTEA A PATRA PERICOLE ASCUNSE	82
Capitolul I – Violența în familie	82
IV.I.1. Violența vizibilă și invizibilă. Definiții.	82
IV.I.2. Teama nu înseamnă respect. Factori de risc și de protecție.	84
IV.I.3. Roz. Albastru. Egalitatea de gen	86
IV.I.4. Dacă taci înseamnă că nu te doare?	88
Capitolul II - Traficul de persoane	90
IV.II.1. “Loverboy” – Final fericit sau capcană întinsă de traficanți?	90
Tema 1. Loverboy – un final fericit sau o capcană?	91
IV.II.2 Exploatarea prin muncă. Vrei să muncești? Asigură-te, pentru binele tău, că o faci legal	92
Tema 2. Vrei să muncești? Asigură-te, pentru binele tău, că o faci legal!	94
IV.II.3 Cerșetoria – Bani pentru traficanți și o viață chinuită!	95
Tema 3. Cerșitul – bani pentru traficanți și o viață chinuită.	96
Tema 4. TRAFICANT, VICTIMĂ, SFATURI	100
INSTITUȚII, ORGANIZAȚII PARTENERE ÎN PROIECTUL	102
EDUCAȚIE PENTRU SIGURANȚĂ	102
INSTITUȚIA PREFECTULUI - JUDEȚUL MUREȘ	103
CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ	104
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN MUREȘ	104
INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN MUREȘ	
- COMPARTIMENTUL DE ANALIZĂ ȘI PREVENIRE A CRIMINALITĂȚII	104
AGENȚIEI NAȚIONALE ANTIDROG	105
ANITP	106
ASOCIAȚIA SALVAȚI COPIII FILIALA MUREȘ	107
FUNDAȚIA BONUS PASTOR	108
PHILOTHEA CLUB	111
FUNDAȚIA COMUNITARĂ MUREȘ	112

INTRODUCERE

Proiectul **“Educație pentru siguranță”** este finanțat de Consiliul Județean Mureș și are ca parteneri: Fundația Comunitară Mureș, Instituția Prefectului - Județul Mureș, Inspectoratul de Poliție Județean Mureș - Compartimentul Analiză și Prevenire a Criminalității și Serviciul Rutier, Inspectoratul Școlar Județean, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, Centrul Județean de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog, Asociația Salvați Copiii filiala Mureș – Fundația Comunitară Mureș, Instituția Prefectului - Județul Mureș, Inspectoratul de Poliție Județean Mureș - compartimentul analiză și prevenire a criminalității și serviciul rutier, Inspectoratul Școlar Județean, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane – Centrul Regional Tîrgu-Mureș, Centrul Județean de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Mureș, Asociația Salvați Copiii filiala Mureș, Fundația Bonus Pastor, Philothea Club, Rotaract Club Téka Tîrgu Mureș.

Obiectivul principal al acestui proiect constă în elaborarea unui manual, care aduce în atenția cititorilor aspecte privind siguranța elevilor (*siguranța rutieră; siguranța bunurilor; siguranța pe internet; tentațiile juvenile: violența, bullying-ul, cyberbullying-ul, adicțiile; violența în familie; traficul de ființe umane*).

Proiectul, în forma actuală, este rezultatul unor permanente întâlniri și activități de consultare, completare de chestionare, testări, diverse exerciții, jocuri de rol, desfășurate de partenerii instituționali, cadre didactice, împreună cu elevi și părinți.

Derularea acestui proiect a implicat organizarea, planificarea și conducerea spre rezultate, în următoarea manieră:

- determinarea și identificarea scopurilor și intereselor comune, utile partenerilor și societății – în mod special, elevilor;
- identificarea modului optim pentru realizarea obiectivului propus;
- verificarea pe parcurs, prin grupuri de lucru, a progreselor făcute;
- utilizarea competențelor reprezentanților participante - în funcție de responsabilitățile și abilitățile acestora, astfel încât să poată fi maximizate;
- combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor și tehnicilor diferite care au fost aplicate pentru acest proiect.

Referindu-ne atât la activitatea de prevenție, cât și la desfășurarea unor activități de importanță majoră pentru elevii școlilor din județ, considerăm că obiectivul proiectului a fost atins.

Parteneriatul acestui proiect, prin instituțiile participante, oferă o percepție și informare pertinentă asupra unor situații specifice, a unor oportunități dar și a pericolelor identificate în viața cotidiană a elevilor din școli, alternativelor și transformărilor care au loc, stimulând activitățile ce se vor desfășura.

Prin toate aceste componente, ne dorim să putem valorifica cunoștințele acumulate de beneficiarii proiectului, astfel încât acesta să fie un exemplu de bune practici.

Cu argumentele de mai sus și cu prezenta orientare, am creat acest proiect unic la nivel național, atât din punct de vedere temporal, cât și structural.

Argument

Într-o lume în care infracționalitatea este într-o continuă mișcare, descoperind forme noi, producând consecințe devastatoare și uneori ireversibile, aducând atingere celor mai importante valori ale noastre, producând urmări fizice, dar și emoționale, pe termen scurt și lung, culminând cu vieți distruse, atât la propriu, cât și la figurat, este imperios necesar să lucrăm împreună cu familia/instituții/autorități/comunitate pentru a realiza o barieră cât mai eficientă împotriva criminalității.

În acest sens, ne propunem, ca printr-o formare primară în domeniul siguranței a profesorilor, actori sociali specializați în arta învățării, educația pentru siguranță să prindă rădăcinile atât de necesare în societatea actuală.

Educația pentru siguranță este un concept relativ nou, izvorât din dorința și necesitatea de a preveni specializat, într-un cadru formal extins, atât problematica delinvenței juvenile, cât și cea a victimizării minorilor, în egală măsură.

Informarea, comunicarea și conștientizarea pericolelor pe care realitatea zilelor noastre le ascunde în domeniul criminalității, sunt cele 3 forțe care, bine interiorizate, vor reprezenta sursa de putere rațională care să prevină implicarea copiilor noștri în situații aflate la limita legalității, atât din punct de vedere infracțional, cât și din cel de vedere al victimei.

Cu toții ne dorim o lume mai bună, o lume mai sigură pentru noi și pentru familiile noastre. Trebuie să fim conștienți de faptul că, fiecare dintre noi are obligația, cel puțin morală, de a contribui la construirea acestei lumi, prin gândurile, aptele și deciziile noastre.

Prin prezentul demers, ne propunem să realizăm un manual care să orienteze activitatea profesorilor în susținerea cursului opțional de “educație pentru siguranță”, destinat elevilor din primul ciclu gimnazial, principalul nostru obiectiv reprezentându-l siguranța lor, dezvoltarea într-o lume armonioasă.

Introducere

**„De la lumină, la întuneric nu este decât un pas...
acolo unde domnește sărăcia și ignoranța”**

Victor Hugo, Mizerabilii

Lumea în care trăim este o mare scenă, în care principalii protagoniști sunt binele și răul, este o continuă luptă a acestor două forțe, care, transpusă în diferite limbaje, se poate regăsi în duete antagonice, precum moral și imoral, adevăr și nedreptate, normalitate și devianță, tradițional și modern, legal și ilegal etc.

În limbaj juridic, vorbim de legalitate și ilegalitate, despre comportamente legale și comportamente reprobabile și ilegale, despre normalitate și ce presupune acest concept, dar și despre sancțiunile, despre pedepsele ce sunt atribuite comportamentelor reprobabile, comportamentelor ilicite.

Rolul instituțiilor statului, în special al Poliției Române este de a identifica acest Rău și a-l deferi Justiției, cea care va oferi răspunsul final, prin tragerea la răspundere a făptuitorilor de Rău.

Simpla încătușare a Răului nu este suficientă, pentru că acesta produce leziuni fizice și emoționale, care trebuie tratate specializat. Tratamentul poate fi unul de lungă durată și necesită intervenții de specialitate.

Bariera antiinfracțională pe care societatea modernă a construit-o este formată din instituții, din autorități și diferite organizații cu responsabilități, misiuni diferite, dar cu scopuri comune: o ordine socială și o calitate a vieții ridicate, care nu pot fi construite decât într-un mediu sigur.

Siguranța înseamnă **a proceda în așa fel încât să nu-ți pui în pericol sănătatea, libertatea, viața**, valorile supreme ale fiecărui om, mai mic sau mai mare.

Siguranța înseamnă și o **bună informare**, prin urmare **decizii luate în cunoștință de cauză**.

Siguranța este **sentimentul de liniște și de ordine** pe care îl avem acasă, la școală, pe stradă, ori în alte medii pe care le frecventăm.

Atunci când acest sentiment este tulburat, atunci când ne este teamă să ajungem acasă, pentru că acolo se întâmplă lucruri nepotrivite, atunci când ne este frică să mergem la școală ori să ieșim pe stradă, pentru că în aceste medii există persoane problemă care ne agasează...atunci, acest sentiment de siguranță este puternic afectat.

Pentru a reinstaura liniștea, ordinea în aceste medii, trebuie ca faptele supărătoare să fie făcute cunoscute autorităților, care au rolul și misiunea de a le îndrepta, prin pedepsirea răufăcătorilor.

Datoria noastră, a tuturor, familie-instituții-comunitate, este de a ne preocupa în permanență de educația pentru siguranță a copiilor noștri, și nu numai, pentru că educația pentru siguranță este, în primul rând, educație pentru viață!

Siguranța este un concept care se poate învăța, care, dacă este pus în practică, ne protejează de multitudinea pericolelor ce se ascund la tot pasul, în contextul actual al spiritului timpului prezent, caracterizat de viteză și provocări noi în domeniul infracțional.

Educația este un proces de lungă durată, unul permanent chiar, în care trebuie implicate toate instanțele cu rol decisiv în desăvârșirea ei: familie, școală, comunitate.

Natalia Dulău, sociolog – Inspectoratul de Poliție Județean Mureș

PARTEA ÎNTÂI

ABC LEGISLATIV, ABC INSTITUȚIONAL*„Ubi jus, ibi societas”***I.1. ABC legislativ**

Orice comunitate umană, mai mică sau mai mare, are nevoie de reguli pentru a funcționa optim și a fi în siguranță. Chiar și în natură, totul se ghidează după legi.

Să ne imaginăm ce s-ar întâmpla dacă nu ar exista reguli de comunicare, reguli de respectat atunci când ne aflăm pe stradă, ca și pietoni, ori când plecăm de acasă, ce s-ar întâmpla dacă nu ar exista reguli de conduită a șoferilor în trafic, ori reguli de zbor etc.?

Totul ar decurge în voia hazardului, în majoritatea situațiilor, buna înțelegere, siguranța, viața noastră fiind supuse pericolului.

Cu alte cuvinte, regulile au menirea de a pune ordine în interacțiunea interumană, și nu numai, indiferent de mediul în care aceasta se desfășoară. Pe de altă parte, respectarea cu strictețe a regulilor ne poate proteja, la propriu, viața.

Odată cu evoluția umană, regulile/cutumele/obișnuințele/practicile, existente de la începuturile umanității, cu menirea de a înlesni și proteja bunurile deținute, sănătatea, libertatea, viața, au dobândit un caracter formal, instituțional, transformându-se în legi a căror prevederi sunt obligatorii pentru cetățenii care locuiesc pe un anumit teritoriu, într-un anumit interval de timp.

În România, **legea fundamentală a statului**, cea care stă la baza construirii tuturor celorlalte legi, poartă numele de **Constituție**. Aceasta vorbește despre principiile care trebuie să stea la baza interacțiunii umane, despre drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale, despre cele trei puteri ale statului, despre modul de organizare al acestuia etc.

O altă lege, extrem de importantă în stabilirea „tuturor” formelor de manifestare a ilicitului, precum și de sancționare a acestor tipuri comportamentale, este legea numărul 286/2009, cunoscută în limbaj juridic sub denumirea de **Cod Penal**.

Codul Penal stabilește faptele penale, sancțiunile penale și modul lor de aplicare la nivel statal. Prevederile codului penal se aplică tuturor persoanelor. Este o lege general aplicabilă, în toate situațiile în care o lege specială nu dispune altfel.

Pe de altă parte, vorbim și despre o altă categorie de legi, denumite **Legi speciale**, care au menirea de a incrimina

infrapecțiuni din diferite domenii de activitate (rutier, vamal, bancar etc.) sau infrapecțiuni care sunt săvârșite de anumite categorii de persoane (medici, polițiști, militari) sau în anumite perioade istorice (în timp de război, epidemii etc.).

Exemplificăm în acest sens: Legea nr. 143 din 2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, Legea 217 din 2003 privind prevenirea și combaterea faptelor de violență în familie etc.

De reținut!

Legea poate fi definită ca fiind un set de reguli prin care sunt impuse, permise sau interzise anumite comportamente sau acțiuni sociale și individuale.

Fiecare lege este construită astfel încât se bazează pe protejarea celor mai importante și fundamentale valori și relații sociale.

Legile includ reguli de conduită și comportamente, care orientează acțiunile oamenilor.

Există legi juridice și legi non-juridice, iar rolul lor este de a reglementa activitatea fiecărui domeniu social, condițiile de desfășurare ale activităților vizate etc.

Legea fundamentală a oricărui stat poartă denumirea de Constituție.

Legea care stabilește formele de criminalitate (faptele sau acțiunile săvârșite de oameni, care sunt periculoase pentru ceilalți, adică infracțiunile) și incriminează faptele infracționale (stabilind și instituind pedepse) poartă denumirea de Cod Penal.

Legile Speciale incriminează fapte care nu sunt cuprinse în Codul Penal, fie pentru că sunt nou apărute, fie pentru că vizează domenii speciale de activitate.

Știați că!

- *Codul lui Hammurabi - redactat în secolul XVIII î.e.n. (1728-1626 î.e.n.), cea mai importantă operă juridico-administrativă a Orientului Antic, este prima lucrare juridică - o culegere de 282 hotărâri judecătorești emise și sancționate de regi, prezentată sub formă de articole;*
- *Cea mai veche constituție din lume este cea a Statelor Unite ale Americii, a fost adoptată în anul 1787, fiind în vigoare de peste 228 ani.*
- *A doua constituție din lume, ca și vechime, este cea poloneză, adoptată în anul 1791, cunoscută drept prima constituție națională a lumii moderne din Europa.*
- *Prima constituție a țării noastre a fost adoptată în anul 1866, după unirea Principatelor Române; a fost considerată una dintre cele mai democratice constituții din Europa, elaborată după modelul constituției belgiene din 1831, este prima realizare a lui Carol I (stabilirea drepturilor și libertățile cetățenești, includea un nou sistem electoral bazat pe votul censitar.*

Exerciții!

1. Dezbateri reguli vs. legi! Importanța și rolul legilor la nivel comunitar. Tablou cu tema "Lumea legilor" vs. "Anomia socială".
2. Tipuri de legi, corelate cu domeniile vieții sociale pe care le reglementează. Trăsăturile legilor.
3. Drepturi, libertăți și obligații cetățenești, conform Constituției României! Lucru pe echipe.

I.2. Despre spiritul legilor. Contravenții și Infracțiuni

„*Dura lex, sed lex!*”

Conform Constituției României, fiecare om este purtător de drepturi și obligații, cu toate consecințele ce derivă din acest lucru.

Cea mai importantă obligație a fiecărui cetățean este de a respecta legea, iar în schimb, acesta beneficiind de numeroase drepturi.

Legile ghidează și conduc comportamentele umane și instituționale prin impunerea regulilor de conduită, programând acțiunile, limitând într-un anumit fel dreptul total de manifestare. Ele ne arată cum trebuie să ne comportăm în anumite contexte, ținând cont de spațiul și timpul în care ne aflăm.

Legile au menirea de a organiza viața în comun, de a disciplina viața socială, de a apăra societatea de potențialele excese.

De reținut este faptul că **respectarea legilor** este **obligatorie**, iar în situația în care se constată **nerespectarea lor**, atunci, pot fi **aduse la îndeplinire** prin **forța de constrângere a statului**.

În altă ordine de idei, nerespectarea legilor implică o reacție socială concretizată prin impunerea de sancțiuni, emise împotriva comportamentelor nonconformiste.

Sancțiunile pot fi de **două tipuri: contravenționale și penale**. Încălcările mai mici ale legilor poartă denumire de **contravenții** și se **pedepsesc cu amendă**. Pe de altă parte, încălcările grave ale legii poartă denumirea de **infracțiuni** și se **pedepsesc cu închisoarea sau cu amendă penală**.

Contravenția este fapta comisă - cu intenție sau fără - prin care se încalcă legi (altele decât cele prevăzute de Codul Penal): hotărâri ale Guvernului sau ale consiliilor locale, create cu scopul de a asigura și menține ordinea și liniștea publică. Această faptă este mai puțin gravă decât infracțiunea și pentru ea se aplică o pedeapsă mai ușoară.

Se pot stabili contravenții în toate **domeniile de activitate**: salubritate, activitatea din piețe, curățenia și igienizarea acestora, întreținerea parcurilor și spațiilor verzi, a spațiilor și locurilor de joacă pentru copii, amenajarea și curățenia spațiilor din jurul blocurilor de locuit, întreținerea străzilor și trotuarelor, a școlilor și a altor instituții de educație și cultură, depozitarea și colectarea resturilor menajere etc.

Cu alte cuvinte, fiecare domeniu al vieții sociale este reglementat prin lege. Aceasta are rolul de a stabili modul firesc de organizare al fiecărui domeniu în parte. În situația în care, prin comportamentele noastre, se încalcă regulile prestabilite prin acte normative, suntem pasibili de a fi sancționați.

Spiritul legilor are rolul de a păstra armonia (ordinea, liniștea) diferitelor medii în care ne desfășurăm activitatea, de a îndrepta comportamentele nonconformiste care pot produce daune spațiilor pe care noi le animăm.

Același spirit induce cetățenilor obligația de a avea un comportament civic, moral și responsabil, conform cu legile țării și cu normele de conviețuire socială.

Exemplificăm, în acest sens, tipuri de comportamente nonconformiste, care se sancționează cu amendă: săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proliferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare; alarmarea, fără un motiv întemeiat, a organelor de ordine publică, prin apelul unic de urgență 112; scrierea sau desenarea, fără drept, pe pereții clădirilor, pe garduri etc.; servirea/vinderea de băuturi alcoolice minorilor; consumarea băuturilor alcoolice în instituții și spații publice; tulburarea liniștii locatarilor, între orele 22⁰⁰-8⁰⁰ și 13⁰⁰-14⁰⁰.

Infracțiunea este o faptă antisocială, care se pedepsește. Cel care a comis-o este vinovat de producerea sa, chiar și în situația în care a crezut că nu va avea urmări negative, deși putea să prevadă acest lucru.

Infracțiunea este orice faptă, săvârșită cu vinovăție, care vatamă sau pune în pericol valorile sociale, pe care societățile le promovează și le apără.

Legea penală apără împotriva infracțiunii statul, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, întreaga ordine de drept.

Infracțiunile sunt clasificate, conform Codului Penal, în mai multe tipuri, după valorile care sunt vizate a fi prejudiciate. Sunt definite astfel **infracțiunile contra siguranței statului**, cele contra persoanei, delictelor contra patrimoniului, faptele penale îndreptate împotriva autorității, infracțiunile care aduc atingere unor activități de interes public sau altor activități reglementate de lege, faptele penale de fals, delictelor care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială, infracțiuni contra capacității de apărare a României, infracțiuni contra păcii și omenirii.

În lucrarea prezentă vom aborda criminalitatea contra patrimoniului și infracțiunile îndreptate împotriva persoanei, ca tipuri infracționale frecvente, întâlnite în viața de zi cu zi.

Infracțiunile îndreptate împotriva persoanei pot fi împărțite în 4 categorii:

- I. Fapte care pun în **pericol viața, integritatea corporală și sănătatea oamenilor**. Printre cele mai comune infracțiuni de acest gen, se regăsesc **actele de violență**, definite în Codul penal ca și **loviri sau alte violențe, vătămări corporale din culpă, lovituri cauzatoare de moarte** etc.
- II. Fapte care pun în **pericol libertatea oamenilor**. Printre cele mai comune infracțiuni de acest gen, enumerăm actele definite în Codul penal ca **violare de domiciliu, amenințare**, șantaj etc.
- III. Fapte privitoare la **viața sexuală**. Printre cele mai comune infracțiuni de acest gen, enumerăm actele definite în Codul penal ca **act sexual cu un minor, corupția sexuală, violul**.
- IV. Fapte care aduc **atingere demnității persoanelor**.

Criminalitatea contra patrimoniului definește **totalitatea faptelor ilicite**, prevăzute de legea penală, care **pun în pericol bunurile patrimoniale**, dobândite conform legii. Printre cele mai comune infracțiuni de acest gen, enumerăm: furtul, tâlhăria, distrugerile, înșelăciunile.

De reținut!

- Toate domeniile vieții sociale umane se conduc după reguli, după legi. Încălcarea acestor prevederi se sancționează;
- Sancțiunile sunt de două tipuri: contravenționale și penale;
- Contravențiile reprezintă încălcări mici ale legii, și se sancționează cu amendă;
- Infracțiunile reprezintă încălcări grave ale legii, și se sancționează cu închisoarea;
- O încălcare mică a legii, făcută astăzi, poate fi un pas uriaș în comiterea unei infracțiuni comise mâine!
- Uneori, contravențiile ne pot conduce către probleme grave de sănătate, chiar moarte!

Știați că!

- *Cele mai obișnuite pedepse ale perioadei feudale constau în tăierea părului și biciuirea răufăcătorilor cu 300-500 lovituri de bici!*
- *Printre alte pedepse comune, istoricii consemnează exilul și mutilarea. Cele mai obișnuite mutilări erau: însemnarea cu fier roșu pe față, tăierea nasului, a urechii, a limbii, castrarea și amputarea labelor picioarelor.*
- *În China, în perioada antichității, se aplica pedeapsa capitală (moartea) pentru alcoolici!*

Exerciții!

1. Contravenții versus infracțiuni. Exemplificări, tipuri de pedepse.
2. Infracțiunile contra persoanei. Lucru în echipe. Cauze, factori favorizanți, consecințe.
3. Criminalitatea contra patrimoniului. Lucru în echipe. Tipuri de infracțiuni, modalități de comitere, cum putem preveni.

I.3. ABC INSTITUȚIONAL. Sistemul judiciar. Misiuni și roluri comunitare.

*„Moravurile fără legi pot totul,
legea fără moravuri, aproape nimic”*

Mihai Eminescu

Ordinea de drept presupune un comportament conformist, atitudini și respect din partea oamenilor, a instituțiilor ce animă, compun societatea etc., față de ordinea publică și față de toate valorile fundamentale promovate în societate.

Atunci când această ordine este încălcată, statul, prin instituțiile sale, are obligația de a restabili ordinea publică și de a asigura nealterarea valorilor fundamentale.

În demersul realizării actului de justiție și pedepsire a infracțiunilor și a persoanelor care le comit sunt implicate mai multe instituții: **Poliția, Parchetul, Instanța de judecată**. Fiecare dintre acestea are anumite atribuții și desfășoară anumite activități.

Poliția are rolul de a **apăra drepturile și libertățile fundamentale** ale omului, a **proprietății private și publice**, de a **preveni și descoperi infracțiunile**, precum și de a **asigura respectarea legii**, în vederea construirii unui climat ridicat de ordine și siguranță publică.

Activitatea Poliției Române se realizează în interesul persoanei și al **comunității**, precum și în **sprijinul instituțiilor statului**.

Principalele atribuții ale Poliției Române vizează **aplicarea măsurilor de menținere a ordinii și liniștii publice**, a **siguranței cetățeanului**, măsuri de **prevenire și combatere a fenomenului infracțional**, pe diferite domenii de activitate (criminalitatea economico-financiară, cea transfrontalieră, corupția, infracționalitatea în domeniul informaticii, crima organizată, migrația ilegală, deținerea, portul și folosirea armelor și a munițiilor, materialele explozive, respectarea regimului materialelor radioactive și nucleare, substanțele toxice și stupefiante, circulația pe drumurile publice, activități specifice în domeniul transporturilor feroviare, navale și aeriene etc.).

Culege informații în vederea **cunoașterii, prevenirii și combaterii** infracțiunilor, **constată contravenții și infracțiuni, folosește metode și mijloace tehnico-științifice** în cercetarea locului săvârșirii infracțiunilor și la examinarea probelor, **efectuează expertize criminalistice, efectuează studii și cercetări** privind **dinamica infracționalității**, propune **măsuri de prevenire** a acesteia, colaborează cu instituțiile de învățământ și cu organizațiile neguvernamentale pentru **pregătirea antiinfracțională** a populației etc.

Polițiștii sunt **primii care intervin** atunci când sunt sesizați cu privire la încălcări ale legislației. Ei sunt cei care **constată** atât **contravențiile**, cât și **infracțiunile**. Acest lucru se întâmplă în mai multe feluri. Uneori, ei pot prinde infractorii chiar în momentul în care aceștia săvârșesc infracțiunea, acest lucru numindu-se „prindere în flagrant”.

Se mai poate întâmpla ca o persoană să meargă la o secție de poliție și să reclame faptul că a fost victima unei infracțiuni. După preluarea plângerii, polițiștii încep să caute infractorul (făptuitorul), și când l-au prins întocmesc un dosar cu toate probele care demonstrează că el este făptuitorul. Polițiștii pot lua măsura preventivă a reținerii pentru 24 de ore a suspectilor.

Din acel moment, încep atribuțiile **procurorilor** care **adună probe** cu privire la comiterea faptei și, eventual, dispun reținerea suspectului, dacă faptele comise sunt foarte grave și se află în urmărire lor proprie, spre exemplu, în cazul săvârșirii unei infracțiuni de omor, ori propun arestarea sa.

Procurorii pot lua, ulterior reținerii suspectilor și după ce acestora li se atribuie calitatea de inculpat (adică sunt probe certe că persoana respectivă a săvârșit infracțiunea), dacă nu sunt îndeplinite condițiile sau nu se impune a fi sesizată instanța de judecată în vederea arestării preventive

(măsură ce poate fi luată pentru o perioadă de maxim 30 de zile, ce poate fi prelungită ulterior) și alte măsuri preventive care limitează „libertatea” inculpaților. Spre exemplu, interzicerea dreptului de a părăsi localitatea sau țara etc.

Procurorul **supraveghează aplicarea corectă a legii** și reprezintă **interesele statului** într-un proces, este așa-numitul **acuzator public**. El conduce, coordonează și supraveghează activitatea de cercetare penală a polițiștilor.

Atât victima cât și autorul faptei au dreptul de a fi apărați de un avocat. Minorilor li se acordă un avocat, în mod gratuit, de către stat.

Judecătorul este cel care hotărăște dacă persoana suspectă va fi cercetată în stare de libertate sau în stare de arest la domiciliu ori chiar arest preventiv în locuri speciale de detenție (pentru maximum 30 de zile). Tot judecătorul, pe baza probelor prezentate, hotărăște dacă persoana suspectă este sau nu vinovată de faptele care i se impută.

Hotărârile emise de către judecători se numesc sentințe sau decizii. Sentințele sunt date în faza de fond (primă instanță), iar deciziile sunt date de către un complet format din doi sau trei judecători, în fazele apelului sau recursului.

Pentru adulții găsiți vinovați, judecătorul va aplica o pedeapsă, care, de cele mai multe ori, este închisoarea, și se execută în penitenciar. Minorilor li se aplică doar măsuri educative. Cei nemulțumiți de hotărârea judecătorului, pot face o contestație în acest sens. Persoana acuzată de o infracțiune este nevinovată până la proba contrarie.

De reținut!

- În demersul de pedepsire a infracțiunilor și a persoanelor care le comit sunt implicate Poliția, Parchetul și Instanța de judecată.
- Polițiștii sunt primii care intervin când sunt sesizați cu privire la încălcarea legilor. Ei constată contravenții și infracțiuni.
- Procurorii adună probe cu privire la comiterea faptei, supraveghează aplicarea corectă a legii, reprezintă interesele statului într-un proces.
- Judecătorul, în baza probelor existente, hotărăște dacă persoana suspectă este vinovată sau nu de faptele ce i se impută.

Exerciții!

1. Instanțe implicate în actul de justiție. Atribuții principale, tipuri de activități. Lucru pe echipe.
2. Moduri de sesizare a poliției. Plângere și denunț. Redactați o plângere imaginându-vă că ați fost victima unei infracțiuni (furt din locuință, furt din buzunare, lovire, etc.).
3. Notați alte 3 instituții existente la nivel comunitar, identificați rolul lor, regulile după care ființează, importanța lor în viața socială. Lumea fără instituții.

Bibliografie:

Banciu Dan, 2000, *Elemente de Sociologie Juridică*, editura Lumina LEX, București

Beck C.H., 2017, *Legislație contravențională. Culegere de acte normative*

Cezar Avram (coord.), 2007, *Introducere în istoria dreptului*, editura Fundației României de mâine, București

Drimba Ovidiu, 1998, *Istoria culturii și civilizației*, ediție definitivă, editura Saeculum I.O., editura Vestala, București

Griga Ioan, 2007, *Drept penal - Partea Generală, Teorie, Jurisprudență și Aplicații Practice*, editura Fundației României de Mâine, ediția a II, București

Popescu Petre Demetru, 2005, *Ghicitori, proverbe și zicători*, editura Flamingo GD, București

Legi

Constituția României,

Codul Penal,

Codul de Procedură Penală,

Legea 218 din 2002, privind organizarea și funcționarea Poliției Române

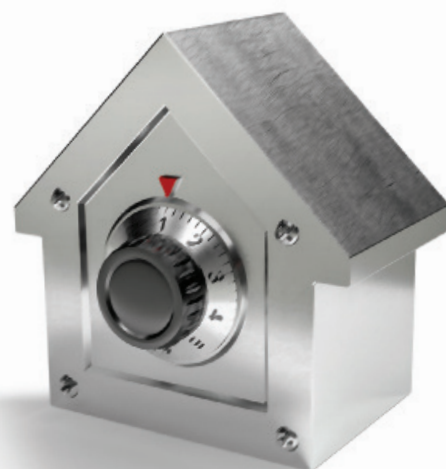
PARTEA A DOUA

SIGURANȚA SE ÎNVAȚĂ – PREVENIREA VICTIMIZĂRII MINORILOR.

*„Hoțul intră pe furiș
Însă nu pe-acoperiș.
Ușa dacă-i încuiată
Casa-i bine apărată.”
Petru Demetru Popescu*

II.1. - Siguranța Bunurilor

*„Fereastra deschisă lasă
Să-ți intre soarele-n casă.
Dar închide-o mintenaș,
Să nu-ți intre vreun pungaș!”
Petru Demetru Popescu*

Criminalitatea este o realitate distinctă, o caracteristică specifică oricărui tip de comunitate umană, care se manifestă în forme și intensități diferite.

Atunci când vorbim de copii și de siguranța lor, o bună informare cu privire la pericolele lumii înconjurătoare și totodată conștientizarea acestora și a consecințelor ce derivă din consumarea infracționalității, pot face diferența între copiii în siguranță și copiii victime.

Fenomenul infracțional poate fi definit ca reprezentând totalitatea delictelor care se produc pe un anumit teritoriu, într-o anumită perioadă de timp, fapte care sunt incriminate de legea penală.

Faptele penale sunt pedepsite pentru că, prin intermediul lor, infractorii aduc atingere valorilor umane, societale, garantate, consfințite prin legea fundamentală a statului, Constituția României.

Astfel, unele infracțiuni periclitează sănătatea, libertatea, chiar și viața oamenilor, altele pun în pericol proprietatea publică și/sau privată etc.

În capitolul de față vom aborda problematica criminalității contra patrimoniului, acele fapte infracționale care pun în pericol bunurile personale, accentul dorind să cadă pe domeniul furturilor și al înșelăciunilor.

Evoluția tehnologiei, apariția telefonului mobil, a internetului, pe lângă aspectele pozitive pe care le imprimă societății umane prin înlesnirea comunicării la distanțe mari, costuri reduse, implică și părți negative care interferează cu mediul infracțional. Vorbim, astfel, de apariția infracționalității în mediul virtual, precum și de comiterea de infracțiuni prin intermediul telefonului.

II.1.1. Furturile. Definire. Moduri de comitere. Comportamente preventive

Fapta unei persoane de a lua un bun de orice fel, care nu este al său, de la o altă persoană, fără ca aceasta să-i fi dat voie, reprezintă infracțiunea de furt și se pedepsește cu închisoare.

De asemenea, reprezintă furt și fapta de a lua de la o persoană un bun, fără ca aceasta să-i fi dat voie, cu scopul de a-l folosi chiar dacă, după folosire, îl restituie.

Fapta este considerată mai gravă dacă s-a săvârșit într-un mijloc de transport în comun, pe timpul nopții, de către o persoană mascată, deghizată, prin efracție, escaladare, prin violare de domiciliu, de către o persoană având asupra sa o armă.

Prima categorie de furturi pe care o vom prezenta se referă la **furturile din locuințe**, cu atât mai mult cu cât acesta **este spațiul nostru de siguranță**, pătrunderea persoanelor străine, în mod ilegal, producând și un puternic impact emoțional.

Cazuistica înregistrată relevă faptul că, în numeroase situații, cu prea multă ușurință, permitem persoanelor necunoscute să intre în bloc sau în casă, fie lăsând ușa descuiată, fie lăsându-ne păcăliți de motivele pe care răufăcătorii le invocă.

Mai mult, deseori nu conștientizăm importanța unor soluții simple de siguranță, cum ar fi montarea unui interfon ori a unui sistem specializat de securitate.

Datele statistice existente la nivelul poliției mureșene subliniază faptul că o bună parte dintre aceste furturi se comit pe **fondul neglijenței proprietarilor** care, fie și-au lăsat neasigurate geamurile/ușile de acces în locuință, fie s-au împrietenit/au găzduit autorii, fie au **păstrat în case sume mari de bani ori bijuterii**.

Autorii acționează, de regulă, utilizând instrumente speciale pentru **ruperea butucului** și sistemului de închidere al ușii sau folosind **forța fizică** pentru deschiderea acesteia. În unele cazuri, aceștia **escaladează geamul lăsat deschis** sau neasigurat cu gratii (pentru locuințe cu un singur nivel sau la parterul blocurilor de locuințe) sau folosind **chei potrivite, chei „mincinoase”** sustrăgând din imobile **bijuterii** și diferite sume de **bani**.

Bunurile vizate de către infractori sunt cele a căror valoare este mare și care sunt mai mici ca și volum, iar valorificarea acestora se face, de regulă, în alte localități decât cele de unde au fost furate. De obicei, se fură bani, bijuterii sau electronice mici ca dimensiune (aparate foto digitale, camere video, laptop-uri, playere DVD etc.).

Furturile din automobile

Cele mai multe furturi de acest tip au fost comise prin **spargerea geamului**, ori prin **forțarea sistemului de închidere**, în timp ce în alte cazuri, autorii au folosit **alte moduri de operare** pentru comiterea faptelor.

Menționăm faptul că, în cele mai multe dintre **cazuri, neglijența proprietarilor** manifestată prin **lăsarea la vedere**, în interiorul autovehiculelor a diferitelor bunuri, a favorizat producerea acestor infracțiuni.

Modurile de operare folosite de autori în sustragerea bunurilor au fost **spargerea geamului autoturismelor și forțarea sistemelor de închidere**. În câteva cazuri, autorii au profitat de faptul că proprietarii de autoturisme nu și-au asigurat mașinile, fie și pentru câteva secunde.

Printre **bunurile preferate de autori** se numără, în principal, **gețile/borsetele lăsate la vedere; aparatura electronică** (laptop-uri, aparate foto, GPS-uri, CD-playere, telefoane); **aparatura electrică** (generatoare, motociclete etc.); **stațiile de emisie-recepție și alte bunuri** (combustibil, trusă medicală etc.).

Factori favorizanți

O parte semnificativă dintre furturi sunt favorizate de neglijențele pe care cetățenii le manifestă fie față de bunuri, fie față de persoanele străine cu care intră în contact. Enumerăm, astfel, câteva dintre condițiile care favorizează producerea de infracțiuni: neluarea măsurilor minime de siguranță - neasigurarea locuinței la intrarea, plecarea din imobil, lăsarea bunurilor la vedere, în interiorul autoturismelor, lipsa de supraveghere a geamurilor lăsate deschise la apartamentele de la parter, deținerea unor sume mari de bani asupra noastră, ori în casă, anunțuri cu privire la tranzacțiile făcute (vânzări de bunuri și sumele câștigate), postarea pe paginile de socializare a locurilor unde ne aflăm/pe care le vizităm, accesul persoanelor străine în case sub diferite pretexte: - acțiuni caritabile, deratizări, schimb de contoare de apă, gaz, vânzări de diferite produse, încheierea de înțelegeri cu muncitori necunoscuți pentru prestarea unor servicii, folosirea ineficientă a interfonului, ori

practicarea unor obișnuințe nesănătoase – locuri secrete, unde lăsăm cheile de acces în locuințe (contorul de gaz, sub preș, cutia poștală, lăsarea unor bilete de tipul: „lipsesc pentru 2 ore”... etc)

De reținut!

Numeroase furturi ar putea fi evitate dacă am fi mai atenți cu bunurile noastre!

Neglijența, păstrarea unor sume mari de bani în casă, discuțiile cu privire la vânzările realizate și profitul obținut, accesul persoanelor străine în casă, indiferent de pretext, înțelegerile cu muncitori străini pentru amenajări interioare, obișnuințele nesănătoase, precum și postarea pe paginile de socializare a faptului că suntem plecați de acasă, reprezintă factori care favorizează comiterea acestui tip de infracțiuni!

În locurile aglomerate - mijloacele de transport în comun, stațiile acestora, piețe, magazine - **aveți grijă la geți și buzunare!** De obicei, hoții (2-3 persoane) poartă o haină pe braț și se împing, **pentru a vă distrage atenția, moment în care acționează**, după care dau „prada” din mână în mână! Așadar:

- **Țineți banii în buzunarele interioare**, cât mai aproape de corp; în nici un caz nu-i purtați în buzunarele de la spate!
- Mare atenție: banii, actele, telefonul mobil sau alte bunuri sunt la **îndemâna hoților** dacă le țineți **în rucsac, la spate!**

Exerciții! – Agenții de vânzare, Prietenul online, Posibilii cumpărători

1. **Studiu de caz 1: Agenții de vânzare:** Sună la ușă. Doamna Pop se uită pe vizor și vede doi tineri, un bărbat și o femeie, îmbrăcați office. Le deschide, iar aceștia îi vorbesc despre o nouă promoție la perne cu memorie, foarte bune pentru somn. Îi invită în casă, dornică să cunoască mai multe și să testeze perna. La scurt timp, domnișoara întreabă dacă poate folosi toaleta și îi lasă pe protagoniști să discute singuri. Lângă baie, pe hol, se află geanta doamnei Pop din care fură banii. Cerință: Identificați cauzele, modul de comitere, factorii favorizanți. Rescrieți povestea, identificați măsuri de prevenire, astfel încât finalul să fie unul fericit.
2. **Studiu de caz 2: Prietenul online:** Maria stă la parter. De o săptămână, de fiecare dată când pleacă spre birou dimineața, observă un domn pe banca din fața blocului. Probabil e un nou vecin sau un vecin pe care nu îl observase până atunci. Domnul, însă, văzând la ce apartament stă, îi află numele de la avizier și îi găsește contul pe rețelele de socializare. Folosind un cont fals, îi cere prietenia și în week-end vede că Maria dă check-in pe plajă în Mamaia. E momentul perfect să acționeze. Cerință: Continuați povestea. În funcție de finalul ales, notați greșelile făcute de Maria, ori măsurile de siguranță de luat. Cum reacționăm când ne confruntăm cu astfel de situații?
3. **Studiu de caz 3: Posibilii cumpărători:** Un cuplu de tineri sună la ușă. Răspunde doamna Marinescu și află că cei doi sunt interesați să cumpere apartamentul vecinului de deasupra, însă acesta i-a anunțat în ultimul moment că nu mai poate ajunge la ora stabilită pentru vizionare... Cerință: Continuați povestea. În funcție de finalul ales, identificați factori favorizanți în comiterea înșelăciunilor ori măsuri de prevenire a acestora?.

II.2. Înșelăciunile. Forme vechi și noi de manifestare

Păcălirea unei persoane prin ascunderea adevărului, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material la care nu avea dreptul, dacă s-a pricinuit o pagubă, reprezintă infracțiunea de înșelăciune.

Fapta este mai gravă dacă, pentru a putea lua lucrul altuia, persoana minte cu privire la locul său de muncă, pretinzând că este cu totul altceva decât ceea ce este în realitate (de exemplu, spune că este polițist și, în realitate, nu este).

Înșelăciunile, pe înțelesul tuturor! Ce sunt înșelăciunile?

Pentru infractori – modalități „la îndemână” și **foarte ingenioase** de a obține câștiguri serioase, profitând de buna-credință a oamenilor!

Pentru victime – prejudicii consistente, banii/economiile adunate în timp sau „ocazii” în plus de îndatorare, pentru o „așa-zisă” rezolvare a situației!

Diverse metode găsesc mereu infractorii, de la „premii”, la „accidente”, la „modeling” și mașini de cusut, iar persoanele în vârstă sau cele tinere sunt preferate pentru victimizare.

Pentru a înțelege mai bine modalitățile prin care autorii acestor infracțiuni își pun la cale planul de diversiune, în vederea înșelării oamenilor de bună credință, cu scopul expres de a obține câștiguri ilicite, vă supunem atenției un istoric al acestor categorii infracționale, în perioada ultimilor 15 ani, strâns legate de evoluția tehnologiei comunicațiilor, apariția telefoanelor mobile și a internetului.

Un truc mai vechi folosit de către cei amatori de a obține câștiguri fără să facă nimic, profitând de naivitatea și lăcomia celor mai creduli, este înșelăciunea realizată cu **modul de operare „verigheta”**.

Mai exact, un personaj cu „aspect” de om foarte sărac ochește o victimă potențială și **aruncă discret pe jos o verighetă/un inel** destul de mare, din aur (sic!). Apoi, atrăgând atenția persoanei respective, **se prefacă că găsește bijuteria pe jos**. Imediat se oferă să o dea în schimbul unor bani (nu prea puțini), pentru că „el oricum nu are ce face cu ea, că doar sărac a fost, sărac va rămâne”. Unii cetățeni mai creduli, crezând că găsitoul oferă inelul de neștiutor ce este, amăgiți de gândul că bijuteria e din aur și că vor obține pe ea mult mai mulți bani decât cere „ofertantul”, o cumpără, constatând ulterior, evident, **că a fost doar o înșelăciune, nefiind vorba de prețiosul metal**.

Printre metode - sunt și cele cu pretextul **deratizării, dezinsecției, „de la gaze”, „de la lumină”, „citiți contoare”**.

Persoana (sau persoanele) se prezintă la ușă și spune că este angajat „de la gaze”, „de la lumină”, sau vine cu „deratizarea”. El poate avea ecuson și legitimație falsă sau chiar unelte la el. După ce intră în casă, se preface că lucrează și vă cere o cană cu apă sau orice altceva pentru a vă face neatenți. Profită și fură din locuință bani, bijuterii sau alte obiecte de valoare.

Începând cu anul **2004** a apărut o primă formă a înșelăciunilor realizate prin intermediul telefonului, cunoscută sub denumirea de înșelăciune comisă prin **„metoda Singer”**. Practic, infractorii utilizau mașinile de cusut marca Singer, în vederea inducerii în eroare a persoanelor de bună credință și a obținerii de sume importante de bani, în mod ilicit. Aceștia făceau anunțuri de mică publicitate, în care menționau că sunt colecționari de astfel de mașini de cusut și că oferă o sumă foarte mare de bani (între 25.000 și 48.000 euro) în schimbul unui astfel de obiect. Proprietarii unor astfel de bunuri credeau că vor obține un profit uriaș în urma comercializării bunurilor, dar ajungeau în final să cadă în plasa infractorilor. Aceștia sunau la numărul de telefon menționat în anunț, aflând, de la un presupus reprezentant de muzeu, că pot intra în posesia fabuloasei sume doar dacă mai cumpără o mașină asemănătoare, indicând chiar și persoane care dețineau astfel de obiecte. Victimele ajungeau în final să aibă în posesie două mașini de cusut din această marcă și să rămână cu banii cheltuiți, pentru că presupusul reprezentant de muzeu nu mai răspundea la telefon.

În anul **2007**, autorii de înșelăciuni prin telefon au găsit o altă metodă de a deposea de sume importante de bani diferite persoane, prin modul de operare cunoscut sub numele de **„metoda Premiul”**. Practic, infractorii promiteau premii uriașe fie în bani, fie în obiecte, condiționând victimele să depună o sumă de bani într-un cont bancar, pentru a intra mai repede în posesia premiului promis.

Spre exemplu, o persoană telefonează și susține că este managerul unei societăți renumite și cu ocazia aniversării unui număr de ani de la înființarea firmei, urmează să înmâneze o sumă de bani pentru fidelitate. Pentru creșterea credibilității, se precizează că acea convorbire telefonică este înregistrată, apoi este dat la telefon reprezentantul societății pentru completarea unui chestionar, din care infractorii obțin date necesare pentru a duce la bun sfârșit înșelăciunea. Continuarea scenariului o reprezintă solicitarea de a depune o sumă considerabilă de bani într-un cont bancar, pentru a achita un comision/a achita contravaloarea TVA-ului/a intra mai repede în posesia premiului.

Anii 2008-2009 aduc în centrul atenției un alt tip de înșelăciune comisă prin intermediul telefonului, și anume înșelăciunile cu **metoda „cartelelor pre-pay”**. Practic, infractorii solicitau în numele unei rude, care ar fi fost implicată în diferite situații neplăcute și ar fi avut nevoie de bani, achiziționarea de cartele telefonice și transmiterea codurilor de reîncărcare.

Anii 2014-2015 se remarcă printr-un tip de înșelăciune, care pune accentul pe un anumit tip de informații oferite victimelor, care produc șoc emoțional. Scenariul folosit de infractori făcea referire la un accident rutier în care au fost implicate rude de gradul I ale victimelor, în calitate de vinovați ai evenimentelor rutiere, evenimente soldate cu persoane rănite grav; în vederea eludării legii, cu scopul de a evita răspunderea penală, ori pentru a achita costurile medicale ale persoanelor rănite grav, în urma ipoteticului accident, infractorii solicită victimelor diferite sume de bani. Vorbim, așadar, despre un nou tip de înșelăciuni comise prin intermediul telefonului, referindu-ne în mod expres la cele produse prin metoda „accidentul”.

În majoritatea cazurilor, autorii au invocat faptul că **rude ale victimelor** sunt implicate în accidente rutiere grave și au nevoie fie de îngrijiri medicale de urgență – care necesită intervenții chirurgicale

contra cost, în străinătate – fie sunt acuzați de săvârșirea unor fapte penale, iar pentru a se sustrage de răspunderea penală este nevoie de plata unei sume de bani.

Ca tehnică principală în inducerea în eroare a victimelor cu privire la diferite situații, autorii acestor tipuri de înșelăciuni mențin legătura telefonică cu victimele, până când se asigură că sumele de bani cerute au fost trimise către destinatarii stabiliți de ei, fie prin transfer bancar, fie prin intermediul unui curier care ridică suma de bani negociată.

Autorii utilizează identități/calități false (avocat, procuror, polițist sau medic) și **solicită telefonic** diferite **sume de bani** victimelor.

Banii sunt ceruți sub **pretextul că rude foarte apropiate** (în general de gradul I) au fost **victimele unor accidente de circulație** și au nevoie de **bani, fie pentru intervenții medicale de urgență, fie au fost reținute de organele de poliție pentru săvârșirea unor fapte grave** (cu victime decedate sau rănite grav, în general, la cazuistica de acest fel din județul Mureș, este menționată, în majoritatea cazurilor, prezența unei victime copil).

Pentru a produce emoții și mai mari victimelor, autorii specifică faptul că rudele victime sunt accidentate grav, sunt imobilizate la pat, au fracturi grave, orice comunicare le înrăutățește situația, deci nu pot vorbi.

Odată ce victima este prinsă în actul infracțional, autorii încep negocierea sumelor de bani pe care victimele sunt dispuse să le ofere. Aceștia pornesc de la sume consistente de bani și ajung să se mulțumească cu sumele pe care victimele au să le ofere.

Suma de bani negociată ajunge fie să se depună de către victimă într-un cont bancar menționat de infractor, fie este ridicată de un curier (de la domiciliul victimei sau de la un loc de întâlnire stabilit anterior la telefon).

De reținut!

Verificați informațiile care vă sunt date telefonic. De exemplu, dacă vi se spune că o rudă este rănită sau a avut un accident, îi puteți da un telefon. De asemenea, cereți date despre unitatea medicală, de poliție sau parchet, unde vi se spune că se află ruda și sunați pentru confirmare acolo. Retineți totodată și faptul că Poliția nu îi „iartă” pe cei care au încălcat legea, în schimbul unor sume de bani.

Oricine poate fi victima unui accident, însă într-un moment critic ca acesta, singura urgență este cea medicală, nicidecum aspectul financiar. Atât victima, cât și autorul unui accident **nu au nevoie de bani** ca să primească îngrijiri medicale.

În cazul în care sunteți sunați de astfel de persoane și nu reușiți să aflați dacă informațiile sunt corecte, stabiliți o întâlnire directă și **sunăți în același timp la 112**, solicitând ajutorul Poliției.

Nu furnizați date confidențiale prin telefon, dacă apelul provine de la un număr ascuns sau un număr de telefon pe care nu-l cunoașteți. Nu trimiteți copii după buletin sau cărți de credit prin e-mail sau fax.

Pentru a împiedica „documentarea” infractorilor despre familia dumneavoastră, **fiți atenți cu cine intrați în contact**, pe stradă, în jurul blocului, aparent întâmplător. Este posibil ca persoanele respective să vă urmărească, să încerce să se împrietenească cu dumneavoastră și să afle detalii despre familie sau vecini.

Ignorați mesajele prin care sunteți informați că ați fost desemnat câștigător, la concursuri la care nu ați participat.

Verificați, prin intermediul operatorului de telefonie, fixă sau mobilă, veridicitatea informațiilor furnizate. În niciun caz **nu dați curs solicitărilor de a vira bani**, cu orice titlu, într-un anumit cont, sau de a cumpăra cartele reîncărcabile cu o anumită valoare și de transmitere a codurilor de reîncărcare.

Nu lăsați emoțiile să vă copleșească! Gândiți înainte de a lua o decizie!

Fiți cu un pas înaintea escrocilor! Renunțați la „încrederea oarbă”! Informați-vă despre consecințele legale, medicale ale unui ipotetic accident de circulație!

Țineți minte: accidentele de circulație nu „se rezolvă” la telefon!

Exerciții!

1. **Studiu de caz 1: Sună telefonul:** Alo! Sunt procurorul Neamțu! Tatăl tău a produs un accident rutier grav, doi copii sunt decedați pe trecerea de pietoni. Este un caz deosebit, poate ajunge la închisoare. Trebuie să vă înțelegeți cu părinții copiilor, au nevoie de bani pentru înmormântare...

Cerințe: continuați discuția, cum procedați, scrieți finalul experienței. Motivați alegerea.

PARTEA A TREIA

TENTAȚII JUVENILE.

„Răfuiala cu tine însuși este cea mai bună măsură a caracterului”

Spiritul Timpului prezent ne invită la multiple provocări, care, dacă nu sunt gestionate corespunzător ne pot conduce pe marginea prăpastiei, a eșecului școlar, familial, social etc. Amenințările timpurilor pe care le trăim, din punct de vedere al siguranței, vorbesc despre multiplele forme de dependențe pe care substanțele interzise, consumul excesiv de internet sau unele obiceiuri negative le dau.

Dacă, în urmă cu ceva timp, un deceniu sau poate două, amenințări de acest gen existau doar sub forma unor speculații, astăzi, putem vorbi și despre problematica drogurilor, a dependenței de internet ca despre o realitate.

Dezvoltarea armonioasă a copiilor, sănătatea lor mentală și fizică, creșterea lor într-un mediu sigur reprezintă obiectivul principal al nostru, al tuturor.

Cu toate acestea, unii dintre tineri se angajează în comiterea faptelor infracționale, privesc violența ca pe un mod de a fi, un mod cool de a rezolva diferitele conflicte dintre ei, neconștientizând pericolele acestor comportamente, care, netratate corespunzător și la timp, îi pot conduce către cariere infracționale.

Adolescența este vârsta la care teribilismul, dorința de a gusta noul la orice pas, dorința de integrare într-un grup, neconștientizarea consecințelor, lipsa de informare, problemele familiale, ori consumul de alcool pot face tinerii mai vulnerabili în fața criminalității, atât din punct de vedere infracțional, cât și din punct de vedere victimologic.

Persoanele cu care se însoțesc, anturajele pe care le frecventează, pot influența ireversibil viața tinerilor, fie în sens pozitiv, fie în sens negativ. Două sunt căile către care orice tânăr se poate îndrepta: fie calea cea dreaptă, desăvârșirea umană, la care se poate ajunge prin respectarea regulilor, respectarea legilor, prin muncă, studiu și buna cuviință, fie calea cea strâmbă, a eșecului social, care poate fi atins foarte ușor în cazul în care ne alegem prieteni nepotrivii, cu interese infracționale manifestate prin încălcarea regulilor, a legilor, abandonul școlar etc.

III.1. Violența și costurile ei.

Tinerii ocupă încă un loc destul de important printre infractori. Este păcat, pentru că, la această vârstă, se conturează imaginea vieții fiecăruia. Și este foarte greu să repari răul făcut. Principalele infracțiuni comise de aceștia sunt violențele și furturile.

Violența reprezintă utilizarea forței și a constrângerii de către un individ sau un grup în scopul impunerii voinței asupra altora. Aceasta acțiune se efectuează cu o „forță intensă”, brutală și adesea distructivă.

Este o acțiune vătămătoare, orientată împotriva unei persoane, iar a vătăma înseamnă a traumatiza, a leza, a distruge, a crea o situație de natură să afecteze, să enerveze, să jignească.

Prin complexitatea și diversitatea violenței, vom ilustra câteva tipologii care permit sublinierea specificului acestui fenomen. Astfel, în funcție de planul de manifestare al atacului, corelat cu tipul de prejudiciu adus victimei, se pot identifica mai multe forme de violență. Cel mai des întâlnite sunt violența fizică și violența verbală.

Violența fizică însumează toate actele fizice care se fac pentru a produce o suferință fizică.

Violența verbală reprezintă folosirea unui limbaj ofensator cu intenția de a-l răni pe celălalt (agresorul țipă la celălalt, îl jignește sau înjură ori intimidează, îl pune în ipostaze de inferioritate, producându-i traume pe termen mai scurt sau mai lung).

În orice atac agresiv vom regăsi apelul la forță pentru transformarea unui individ într-o unealtă personală a agresorului, precum și apelul la violență pentru înlăturarea/devalorizarea semenului, perceput ca adversar.

Costurile violenței sunt multiple, ele punându-și amprenta pe toate planurile umane: efectele ei se resimt la nivel anatomic, emoțional, social, dar mai ales legal.

Violența fizică vizează atât sănătatea și integritatea corporală a victimei, cât și evoluția sa psihologică, iar în plan emoțional, se induce starea de teamă, depresie.

Violența verbală afectează în principal stima de sine: victimele se simt devalorizate, își pierd încrederea în posibilitățile proprii, devin anxioase și dezvoltă atacuri de panică.

Deși este o formă de intimidare care promite putere, violența atrage după sine o mulțime de restricții de ordin social.

Printre acestea, putem enumera slaba relaționare cu familia și cu cei din jur, micșorarea numărului de prieteni, restrângerea libertăților.

Lipsa controlului agresivității atrage după sine violența și totodată răspunderea în fața legii.

Dacă ai împlinit 14 ani și ai discernământ, cu siguranță știi că răspunzi în fața legii pentru faptele tale.

Codul Penal tratează reacțiile violente ale agresorilor cu maximă rigoare.

Lovirea sau orice act de violență cauzatoare de suferințe fizice se pedepsesc cu închisoare sau cu amendă.

În țara noastră, există mai multe categorii de pedepse care se pot aplica celor certați cu legea, în funcție de cât de gravă a fost fapta lor, cum ar fi interzicerea exercitării profesiei sau meseriei de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii (de exemplu, un contabil care a furat o sumă de bani din cei pe care îi gestiona).

Datorită faptului că minorii sunt o categorie de persoane aparte, aceștia sunt apărați în țara noastră prin anumite legi speciale. Față de minorul care răspunde penal se poate lua o măsură educativă neprivativă de libertate sau privativă de libertate. La alegerea sancțiunii, judecătorul va ține seama de cât de gravă a fost fapta, de starea fizică, de dezvoltarea intelectuală și morală, de comportarea minorului, de condițiile în care a fost crescut și în care a trăit și de orice alte elemente de natură să caracterizeze persoana acestuia.

MINORITATEA

Este perioada cuprinsă între nașterea copilului și momentul în care acesta devine adult, matur, responsabil în fața legii, adică până la împlinirea vârstei de 18 ani. Faptul că cel care a săvârșit o infracțiune nu are vârsta unui adult este un aspect de care judecătorul va ține cont atunci când va aplica pedeapsa pentru fapta comisă.

Important de reținut este faptul că **vârsta majoratului civil**, fixată la 18 ani (momentul în care tânărul dobândește capacitatea deplină de exercițiu, putând exercita drepturi și asumându-și obligații în nume propriu) diferă față de **vârsta răspunderii penale** (a majoratului penal), aceasta din urmă fiind sensibil mai coborâtă.

Astfel, în România, minorii care **nu au împlinit vârsta de 14 ani nu răspund penal** pentru faptele lor, chiar dacă acestea au caracter de infracțiuni, întrucât există prezumția absolută că sunt lipsiți de discernământ.

Cei care au vârsta între 14 și 16 ani, răspund penal dacă se dovedește, pe baza expertizei medico-psihiatrice, că au acționat cu discernământ, ei vor fi pedepsiți numai dacă se dovedește că au săvârșit faptele cu judecată.

Minorii care au împlinit vârsta de 16 ani răspund pentru faptele sale penale, ca și adulții.

PEDEPSELE APLICATE MINORILOR

Noul Cod Penal stabilește, ca regulă, în cazul minorilor, aplicarea de *măsuri educative neprivative și privative de libertate*. Măsura privativă de libertate este o excepție, fiind aplicată doar atunci când minorul săvârșește o faptă gravă sau când a comis mai multe infracțiuni.

MĂSURI EDUCATIVE NEPRIVATIVE DE LIBERTATE

Măsurile educative neprivative de libertate, în ordinea crescătoare a gravității lor, sunt:

STAGIUL DE FORMARE CIVICĂ - constă în obligația minorului de a participa la un program cu o durată de cel mult 4 luni, cu scopul de a-l ajuta să înțeleagă care sunt consecințele faptei săvârșite și pentru a-l responsabiliza cu privire la comportamentul său viitor.

SUPRAVEGHEREA - constă în controlarea și îndrumarea minorului, în cadrul programului său zilnic, pe o durată cuprinsă între 2 și 6 luni, în vederea asigurării participării acestuia la cursuri școlare sau de formare profesională și prevenirea desfășurării unor activități sau intrarea în legătură cu anumite persoane care ar putea afecta procesul de îndreptare al acestuia.

CONSEMNAREA LA SFÂRȘIT DE SĂPTĂMÂNĂ - constă în obligația minorului de a nu părăsi locuința în zilele de sâmbătă și duminică, pe o durată cuprinsă între 4 și 12 săptămâni, afară de cazul în care, în această perioadă, are obligația de a participa la anumite programe ori de a desfășura anumite activități impuse de instanță.

ASISTAREA ZILNICĂ - constă în obligația minorului de a respecta un program, pe o durată cuprinsă între 3 și 6 luni, care conține orarul și condițiile de desfășurare a activităților, precum și interdicțiile impuse minorului.

Pe durata efectuării **măsurilor educative neprivative de libertate**, instanța poate impune minorului una sau mai multe obligații, respectiv:

- să urmeze un curs de pregătire școlară sau de formare profesională;
- să nu depășească, fără acordul Serviciului de Probațiune, limita teritorială stabilită de instanță;
- să nu se aplece în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice stabilite de instanță;
- să nu se apropie și să nu comunice cu victima sau cu membrii de familie ai acesteia, cu participanții la săvârșirea infracțiunii ori cu alte persoane stabilite de instanță;
- să se prezinte la Serviciul de Probațiune, la datele fixate de acesta;
- să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală.

MĂSURI EDUCATIVE PRIVATIVE DE LIBERTATE

Noul Cod Penal propune două măsuri educative privative de libertate:

INTERNAREA ÎNTR-UN CENTRU EDUCATIV - se stabilește pe o perioadă cuprinsă între 1 și 3 ani și constă în internarea minorului într-o instituție specializată de recuperare, unde va urma un program de pregătire școlară și de formare profesională potrivit aptitudinilor sale, precum și programe de reintegrare socială.

INTERNAREA ÎNTR-UN CENTRU DE DETENȚIE - se stabilește pe o perioadă cuprinsă între 2 și 5 ani și constă în internarea minorului într-o instituție specializată de recuperare, cu regim de pază și supraveghere, unde va urma programe intensive de reintegrare socială, precum și programe de pregătire școlară și de formare profesională, potrivit aptitudinilor sale.

De reținut!

- Ai grijă cum îți petreci timpul liber, evită împrejurările care te-ar putea aduce în situația de a comite un act antisocial!
- Nu lega prietenii cu persoane care au un comportament antisocial, care te îndeamnă la lucruri rele!
- Nu riposta la agresivitate verbală și evită agresivitatea fizică. Nu te lua la bătaie cu colegii, pentru că, fără să vrei, poți suferi accidente dintre cele mai grave!
- Atenție la capcana drogurilor și a alcoolului! Aceste substanțe sunt în strânsă legătură cu infracționalitatea!
- Respectă liniștea în locurile publice!
- Ascultă sfatul părinților și al profesorilor! Fii convins că ei îți vor întotdeauna binele!

Exerciții!

Exemplu 1: Un bărbat de 34 ani a cunoscut 3 elevi de liceu de 16 ani. De la unul dintre ei a cerut într-o zi niște bani împrumut, iar când acesta i-a cerut înapoi, bărbatul a refuzat să plătească datoria, din lipsă de bani (nu avea nici o ocupație).

Băiatul și-a chemat prietenii pentru a-l intimida pe bărbat în vederea obținerii sumei de bani împrumutată. Astfel, cei trei elevi l-au dus într-o pădure de la marginea orașului, unde l-au lovit cu pumnii și cu picioarele, după care l-au lăsat acolo. Bărbatul a fost găsit decedat.

Cei trei elevi au fost cercetați pentru săvârșirea infracțiunii de omor.

Tinerii au ajuns cercetați pentru omor pentru că „au vrut să-l sperie”; uneori, poți pleca de la un gând poate nevinovat, și lucrurile să se agraveze foarte mult;

De multe ori, tinerii comit tot felul de fapte pentru că îi îndeamnă prietenii și le este rușine să spună că nu vor să facă acel lucru, ca să nu rădă prietenii de ei; însă, până la urmă, își pot distruge viața din această cauză.

Exemplu 2: Complicitate la comiterea infracțiunii de omor deosebit de grav în concurs cu infracțiunea de tâlhărie. La doar două ore distanță de serbarea majoratului, M. a omorât un bătrân.

Printre lacrimi tardive, M. povestește cum s-a întâmplat totul. „M-am lăsat condus de ceilalți doi prieteni cu care am fost. Ei mi-au spus că în casa bătrânului vom găsi de toate, pentru că primește tot felul din Germania, de la niște rude. Am intrat în casă, iar bătrânul ne-a auzit și a început să întrebe cine e. Atunci,ăștialalți doi s-au năpustit pe el și au început să-l lovească. Mie mi-au spus să țin de șase. Când m-am întors în casă, bătrânul era pe jos cu o pătură pe el. Am insistat să îl luăm pătura de pe el, dar ceilalți s-au răstit la mine. Au furat apoi din casă pături și mâncare, dar mie nu mi-au dat nimic. Am plecat acasă, dar nu știam că bătrânul chiar a murit”, spune el. Anchetatorii au o altă variantă. „Nu e chiar așa cum spune el. A știut tot timpul ce se petrece în casă, a fost complice”, spune procurorul de caz. M. își va petrece tinerețea după gratii, chiar dacă pedeapsa îi va fi redusă la jumătate.

„Nu m-am gândit la nimic. Știam că nu e bine ce fac, dar am mers totuși înainte. Acum îmi pare rău, mai ales că îl visez pe bătrân aproape în fiecare noapte”, a povestit tânărul aflat acum în arestul Poliției.

III.2. Bullying-ul în viața reală

Fenomenul de bullying în școlile românești

Toleranța, respectul, grija și curajul sunt o parte dintre valorile pe care noi, societatea, suntem datori să le transmitem copiilor noștri pentru a le asigura o viață mai bună, în siguranță. Aceste valori sunt cele mai importante prerechizite cu care un copil poate lupta împotriva agresivității, indiferent de forma acesteia. Familia este primul mediu în care copilul poate fi învățat ceea ce înseamnă diversitate, acceptare, respectul pentru ceilalți și respectul de sine, grija față de cei dragi și curajul de a veni în ajutorul lor, însă școala este contextul în care aceștia își folosesc abilitățile emoționale și sociale. În lipsa acestor abilități care au la bază valori sănătoase, și în lipsa unui context care să le asigure predictibilitate, adesea apar comportamentele agresive, cele mai des întâlnite în mediul școlar fiind bullying-ul și cyberbullying-ul. Conform *Salvați Copiii România*, 73% dintre copii au fost martorii unei situații de bullying în mediul școlar, acest procent arătându-ne cât de des este regăsit fenomenul în școlile noastre. (Bullying-ul în rândul copiilor. Studiu sociologic la nivel național, *Salvați Copiii*, 2016). Ne propunem prin acest capitol să vă oferim informații teoretice și practice cu care dumneavoastră, împreună cu elevii, puteți începe o acțiune de reducere a bullying-ului și cyberbullying-ului în școală.

Ce este bullying-ul?

Termenul de bullying a fost preluat din limba engleză, neavând un corespondent exact în limba română. Etimologic, provine din cuvântul „to bully” care înseamnă a intimidă, a speria, a domina. Un „bully” este o persoană care își folosește puterea și tăria pentru a speria și răni persoane aflate în poziții de inferioritate (Oxford Advanced Learners Dictionary, 2016).

Profesor dr. Dan Olweus, considerat pionier în acest domeniu, definea bullying-ul în felul următor: „Un elev este agresat atunci când el sau ea, este expus în mod repetat în timp, unor acțiuni negative din partea unuia sau mai mulți elevi. ... O acțiune negativă este situația în care o persoană provoacă intenționat sau intenționează să provoace durere fizică sau disconfort unei alte persoane, prin contact fizic, cuvinte, sau alte moduri.” (Olweus, 1993)

Bullying-ul este o formă de abuz emoțional și fizic, care are câteva caracteristici:

- Este intenționat - agresorul are intenția să rănească pe cineva;
- Este repetat - aceeași persoană este rănită mereu;
- Apare dezechilibrul de forțe între victimă și agresor: agresorul își alege victima, care este percepută ca fiind vulnerabilă și care nu se poate apăra singură.

Este bullying-ul diferit de alte forme de agresivitate apărute spontan între copii?

Conflictele sau episoadele de agresivitate, apărute spontan între copii aflați pe poziții egale, nu sunt considerate bullying. De asemenea, glumele, tachinarea între prieteni, episoadele singulare de excludere socială, nu sunt considerate comportamente de bullying atunci când persoana vizată nu resimte suferință în urma acestui gest. Astfel, bullying-ul presupune, așa cum spunea Rigby (2003): „o dorință de a răni + acțiune dureroasă + dezechilibru de putere + repetiție + utilizarea nedreaptă a puterii + plăcerea evidentă din partea agresorului + sentimentul de opresiune din partea victimei”.

Spre deosebire de comportamentele de agresivitate, care apar între copii ca urmare a emoțiilor de furie/frustrare, și dispar odată ce aceste emoții se diminuează, comportamentele de bullying nu dispar de la sine și e nevoie de o intervenție directă din partea adulților în contextul în care apar.

Unde apare bullying-ul?

Bullying-ul nu se manifestă la vedere, este un fenomen ascuns, care apare în spații/locuri în care supravegherea adulților lipsește: toaletele, curtea școlii, drumul către casă de la școală, pauze, colțuri ascunse din proximitatea școlii etc.

Ce spun statisticile?

Este sau nu un fenomen îngrijorător? Cât de frecvente sunt aceste fenomene de bullying în România, ne spune un studiu sociologic la nivel național, realizat de Organizația Salvați Copiii România în anul 2016. Statisticile sunt îngrijorătoare:

- 1 din 4 copii este umilit în mod repetat la școală;
- 1 din 6 copii este bătut în mod repetat;
- 1 din 5 copii umilește în mod repetat un alt copil la școală;
- 73% dintre copii afirma că au fost martorii unei situații de bullying în mediul școlar.

Care sunt tipurile de bullying?

Olweus a făcut diferența între trei tipuri de comportamente de tip bullying:

- **Bullying-ul fizic:** care include comportamente de tip: lovire, împingere, pocnire, ciupire, distrugere/deposedare de obiecte personale, constrângerea celui alt elev prin contact fizic;
- **Bullying-ul verbal:** care include comportamente repetate de tip: poreclire, insultare, amenințare, tachinare, bătaie de joc, șantaj, mesaje cu caracter homofob sau rasist;
- **Bullying-ul social:** care este adesea ascuns, greu de identificat/recunoscut, realizat cu scopul de a distruge reputația socială a unui copil și include: minciuna/răspândirea de zvonuri negative/ umilitoare, realizarea de farse cu obiectivul de a umilia, excluderea intenționată a cuiva dintr-un grup, bârfa, umilirea publică a cuiva;
- **Cyberbullying-ul,** o formă aparte de comportament de tip bullying apărută odată cu tehnologia.

Cine este implicat în bullying?

De obicei, este o situație de grup, implicând mai mulți actori: agresorul, asistenții agresorului (adeptii acestuia), victima, martorii pasivi și posibillii apărători ai victimei.

În general, **victimele** posedă unele caracteristici care îi fac diferiți de restul grupului: particularități fizice, dizabilități sau abilități dezvoltate peste medie, apartenența la o anumită etnie, religie sau categorie socială, identitate/orientare sexuală diferită, mediu de viață, performanțe școlare slabe sau foarte bune. Pot fi elevi introverți, timizi, puțin comunicativi, au abilități sociale scăzute, au puțini prieteni și stau mai mult retrași.

Cele mai des întâlnite caracteristici ale copiilor **agresori**, potrivit lui Olweus sunt: nevoia de statut, de putere, dorința puternică de a controla și domina, impulsivitatea, lipsa empatiei, căutarea validării statutului lor de persoane care dau tonul, plăcerea provocată de vederea victimei care suferă, dificultăți în respectarea regulilor, nevoia puternică de a aparține unui grup.

Adesea atât agresorii, cât și victimele, au caracteristici interioare similare. Unii copii folosesc agresivitatea ca armură pentru a-și ascunde slăbiciunile și pentru a evita ei înșiși să devină victime. Majoritatea agresorilor au fost sau sunt ei înșiși victime ale violenței într-un alt context.

Efectele bullying-ului

Organizația Mondială a Sănătății menționează faptul că bullying-ul, alături de abuzul în familie, reprezintă principalii factori de risc pentru sănătatea mentală a copiilor și pentru apariția comportamentelor suicidare în rândul adolescenților. Bullying-ul nu îi afectează doar pe copiii victime. Într-o situație de bullying, toți copiii implicați sunt victime, indiferent de rolul pe care îl au.

Consecințele asupra victimelor pot fi atât pe termen scurt, cât și pe termen lung:

- Pot să dezvolte depresie sau tulburări de anxietate, trăind sentimente acute de tristețe, însingurare, teamă și îngrijorare;
- Afectează negativ imaginea și stima de sine, procesul de socializare, victimele tind să se retragă, să se izoleze, dobândind reprezentări negative despre lume și semeni;
- Pot apărea tulburări de somn și alimentație;
- Pot scădea, aparent nejustificat, rezultatele școlare și poate apărea absenteismul școlar sau chiar refuzul de a mai merge la școală;
- Bullyingul poate afecta negativ starea de sănătate, el se poate asocia cu scăderea tonusului fizic și apariția unor simptome somatice (dureri de stomac, dureri de cap, greață etc).

Agresorii prezintă șanse mai mari ca în adolescență sau la vârsta adultă:

- Să consume alcool și alte substanțe cu risc crescut;
- Să se implice prematur în relații sexuale cu risc;
- Să manifeste comportamente antisociale sau delincvente, violență fizică, abandon școlar, la vârsta adolescenței și să se implice în infracțiuni penale la vârsta adultă.

Copiii martori, deoarece școala nu le asigură siguranța fizică și emoțională de care au nevoie, prezintă frecvent sentimente de anxietate și îngrijorare, posibilitatea de a lipsi de la școală sau de a consuma alcool și alte substanțe în dorința de a fi acceptați în găștile puternice sau chiar pot copia comportamentele de bullying pentru a supraviețui și a nu deveni următoarea victimă.

Personajele implicate în bullying, fie că sunt victime, agresori, martori, tind să păstreze strategiile și reacțiile problematice inclusiv în viața de adult, în relațiile de muncă și de familie.

Ce poate face școala?

Bullying-ul este de obicei o problemă ascunsă privirii adultului. De multe ori, profesorii nu sunt conștienți de gravitatea fenomenului de bullying nici chiar atunci, când le este supus atenției. O etapă importantă în combaterea fenomenului de bullying este evaluarea incidenței bullying-ului la nivelul școlii, clasei, naturii, extinderii și gravității fenomenului. Acest lucru se poate face prin: observație directă, discuții cu persoanele implicate, chestionare pentru elevi, înființarea unei cutii speciale ce permite sesizarea anonimă a incidentelor de tip bullying de către martori, ședințe cu cadrele didactice.

Pornind de la datele colectate, fiecare școală poate dezvolta, cu resurse minime, propriul program de prevenire a bullyingului. Factorii importanți în eficiența programelor antibullying sunt: implicarea elevilor în dezvoltarea și implementarea strategiilor de combatere a bullyingului, existența unor proceduri interne pentru abordarea precoce a incidentelor de bullying, colaborare cu părinții și modelul pozitiv oferit de cadrele didactice, activități curriculare sau extracurriculare pentru copii.

Un model de bune practici este cel oferit de profesorul și cercetătorul norvegian Olweus Dan, program testat în mii de școli la nivel mondial (Olweus 2010). Principalele obiective ale programului sunt: reducerea comportamentelor de bullying în rândul elevilor, prevenirea noilor comportamente de bullying și construirea unor relații mai bune între elevi în școală. Principiile cheie, ale acestui program, care ar trebui respectate de către toți adulții implicați sunt:

1. Arătați căldură și interes pozitiv și implicați-vă în viețile elevilor!
2. Acționați ca modele pozitive de comportament pentru elevii școlii!
3. Stabiliți limite ferme pentru comportamente inacceptabile, astfel încât fiecărei persoane din cadrul școlii, adult sau copil, să îi fie clar care sunt comportamentele așteptate, încurajate!

Ce este cyberbullying-ul?

Cyberbullying-ul sau hărțuirea online este bullying-ul realizat prin dispozitive mobile sau internet. Cyberbullying-ul este foarte neplăcut pentru că poate fi public, greu de eliminat de pe Internet și **poate afecta victima tot timpul, chiar dacă este preocupată cu altceva.** (<https://oradenet.salvati-copiii.ro/viata-ta-online/prietenii/ce-este-cyberbullying-ul>).

Hărțuirea poate avea loc pe bloguri, pagini personale, forumuri, e-mail, SMS, MMS, agresiunea având uneori loc prin încărcarea unor poze sau imagini video pe Internet fără a ține cont de dreptul la viața privată a victimei. (https://ro.wikipedia.org/wiki/Agresiunea_pe_Internet).

Acest tip de agresiune se manifestă între copii și/sau adolescenți/adulți, este intenționat, repetat (acea persoană este prejudiciată zile, săptămâni sau luni întregi) și implică o luptă de putere. De asemenea, afectează copiii, preadolescenții sau adolescenții implicați din punct de vedere emoțional, fizic și social.

Sunt 3 participanți la cyberbullying: agresorul, victima și martorul. Fiind o agresiune în mediul virtual, martorii sunt nenumărați și greu de identificat. (<http://www.116111.ro/explore/cyberbullying>)

Care sunt asemănările și deosebirile între bullying și cyberbullying?

- Abuzul de tip cyberbullying se poate întâmpla oriunde, oricând, nu neapărat doar la școală;
- Mesajele și imaginile de intimidare, hărțuire, denigrare de pe internet pot fi postate anonim și distribuite rapid către un public foarte larg. De cele mai multe ori, e greu, dacă nu chiar imposibil, să se descopere agresorul;
- Ștergerea mesajelor, textelor, imaginilor hărțuitoare poate fi foarte dificilă după ce au fost postate sau trimise;
- Spre deosebire de bullying, abuzul de tip cyberbullying nu necesită interacțiune față în față, iar victima poate fi agresată în fiecare minut, oră, zi, săptămână etc). Acest tip de hărțuire poate urmări victima oriunde, astfel încât nicăieri, nici măcar acasă, aceasta nu se mai simte în siguranță (<http://www.116111.ro/explore/cyberbullying>).

Care sunt formele cyberbullying-ului?

- **hărțuirea** = trimiterea de mesaje ofensatoare, nepoliticoase și jignitoare într-un mod abuziv;
- **denigrarea** = postarea sau trimiterea de informații false și rău-intenționate despre un altă persoană; utilizarea de fotografii ale unei persoane cu scopul de a ridiculiza, de a răspândi zvonuri false și bârfe;
- **iritare** = utilizarea a unui limbaj extrem de agresiv cu scopul de a crea o luptă de putere; agresorul urmărește să provoace reacții și să pună interlocutorul în dificultate cu scopul de a râde de el.
- **excluderea** = eliminarea, în mod intenționat, a unei persoane dintr-un grup de discuții online, mesaje de grup, aplicații sau jocuri;
- **intimidare prin răspândirea de zvonuri și bârfe** = răspândirea de mesaje ofensatoare prin email, aplicații, rețele sociale către un număr mare de persoane;
- **furt de identitate** = folosirea identității online a unui alt copil (prin spargerea de conturi ale acestuia: e-mail, rețele sociale etc.) cu scopul de a trimite sau posta un material jenant despre

alți copii; realizarea de către agresor a unui cont/profil fals (pe rețele sociale, aplicații sau website-uri) cu utilizarea fotografiilor/materialelor video ale unui copil în scopuri neadecvate;

- **expunere** = distribuirea de informații personale/intime, fotografii sau materiale video despre un copil; păcălirea unei persoane în a oferi informații personale/intime, fotografii sau materiale video cu scopul de a le distribui, ulterior, altora;
- **persecutare** = trimiterea de mesaje care includ amenințări de vătămare, hărțuire, intimidare; obligarea la alte activități online, care fac o persoană să se teamă pentru siguranța lui;
- **șantaj sau ademenire** = antrenarea unei persoane în discuții intime cu scopul de a-l expune gradual la material cu conținut sexual și, ulterior, șantajarea acestuia cu trimiterea materialelor către părinți;
- **trolling** = provocarea fără motiv, lansarea unei discuții cu scopul de a crea un conflict de idei;
- **sexting** = răspândirea unor mesaje cu un conținut sexual explicit (<http://www.116111.ro/explore/cyberbullying>);

Cum poate afecta cyberbullying-ul victimele?

O persoană care este hărțuită online poate experimenta multe trăiri negative, precum:

- Sentimente de vinovăție;
- Persoana se poate simți prinsă într-o situație fără scăpare;
- Se poate simți singură, ca și cum nimeni nu o susține;
- Se poate simți exclusă;
- Sentimente de depresie, supărare și respingere de către grup;
- Sentimente de frică și nesiguranță;
- Anxietate și stres (<https://oradenet.salvaticopiii.ro/viata-ta-online/prietenii/ce-este-cyberbullying-ul>);

Ce putem face în caz de cyberbullying?

Victima are nevoie de persoane, aliați care o pot sprijini. Adulții, profesorii, părinții, rudele sau oricine de care persoana abuzată se simte atașată trebuie să îi ofere suport necondiționat și încredere. Este esențial ca victima să semnaleze orice acțiune care a avut loc asupra sa, însă are extrem de multă nevoie de aliați de încredere care să îi asigure confortul de a vorbi.

Părinții, rudele, profesorii trebuie să conștientizeze existența fenomenului și să știe să identifice comportamentul schimbat al victimei și să intervină când identifică efectele cyberbullyingului în comportamentul acesteia. Orice semn care indică modificări ale stării persoanei (depresia, anxietatea socială, izolarea, stima de sine scăzută, reacții negative și stres).

Poate fi util dacă victima ar reuși să impună limite. De la blocarea și raportarea abuzatorului pe rețelele de socializare, la schimbarea parolelor sau a numărului de telefon. Cel care hărțuiește va fi mulțumit dacă provoacă victimei suferință, de aceea este recomandată evitarea afișării oricărei urme care lasă de înțeles că aceasta a fost afectată. (<https://www.bitdefender.ro/news/80-dintre-adolescenti-au-fost-hartuiti-pe-internet-aspectul-fizic-pasiunile-si-situatia-materiala-principalele-motive-3393.html>)

Cum putem preveni cyberbullying-ul?

Prevenție pentru elevi:

Nimeni nu are dreptul să facă fotografii sau filmulețe și apoi să distribuie prin intermediul internetului. De asemenea, nimeni nu poate utiliza fotografii sau imagini video, postate de cineva pe conturile sale de socializare. Fără acordul persoanei sau fără acordul părinților persoanei respective, dacă vorbim de copii sub 18 ani, nimeni nu poate utiliza imaginea persoanei respective cu scopul de a o denigra, hărțui etc.

Unele rețele de socializare au butonul „public”, ceea ce înseamnă că deținătorul contului asumă, prin accesarea acestui buton, să distribuie imagini cu ea într-un spațiu public (acest lucru înseamnă acordul persoanei pentru utilizarea fotografiilor, filmulețelor sau informațiilor personale).

Rețineți!!!! Cyberbullying-ul este pedepsit prin lege!

Dacă cineva este victima cyberbullying-ului, este foarte important să vorbească despre asta cu cine se simte cel mai confortabil și vinovații vor fi pedepsiți conform legii. Dacă ești amenințat, hărțuit sau șantajat, poți face o plângere penală împotriva agresorului conform Codului Penal (Amenințarea - art. 206 din Codul Penal, șantajul - art. 207 din Codul Penal și hărțuirea - art. 209 din Codul Penal).

Există precedente în România care îți pot confirma că cyberbullyingul este pedepsit conform legii:

- 2 fete de liceu au fost condamnate la 3 luni, respectiv, 6 luni de închisoare cu suspendare pentru că au șantajat o colegă cerându-i bani și un telefon mobil ca să nu distribuie informații despre ea.
- 2 fete de liceu, cu vârsta de 18 ani, au fost condamnate la 6 luni de închisoare cu suspendare pentru că au distribuit, pe o rețea de socializare, fotografii cu o colegă de-a lor fără a-i cere, în prealabil, acordul acesteia. (<http://www.116111.ro/explore/cyberbullying/cum-sa-i-faci-fata>)

Ce pot face elevii?

- Nu posta informații personale precum adresa, numărul de telefon și nu le divulga acestea persoanelor necunoscute. Ai mare grijă ce tip de poze postezi sau distribuie.
- Să nu spui parolele tale nimănui, nici măcar prietenilor.
- Nu răspunde mesajelor atunci când ești nervos sau supărat. Un răspuns în asemenea situații poate încuraja hărțuitorul să continue.
- Raportează și blochează persoanele care te deranjează. (<https://oradenet.salvaticopiii.ro/viata-ta-online/prietenii/ce-este-cyberbullying-ul>)
- Nu răspunde niciodată la mesaje, nu distribuie mesaje, care includ una dintre formele de cyberbullying de mai sus. Dacă alegi să răspunzi, poți să înrăutățești situația sau să-ți creezi și mai multe probleme.
- Utilizează butonul „print screen” pe calculator sau fă „screenshoturi” pe telefon pentru a avea dovezi cu privire la mesaje cu caracter de cyberbullying și păstrează-le într-un folder sigur.
- Utilizează opțiunea „block” pentru a bloca agresorul să nu-ți mai trimită vreun mesaj și, dacă poți, raportează incidentul administratorului platformei sociale (ex. Facebook, Twitter).
- Dacă agresorul este un coleg de școală (care deja te hărțuiește și la școală sau care la școală nu te hărțuiește, dar online da), vorbește cu dirigintele clasei sau cu consilierul școlar despre situația în care te afli.
- Vorbește despre ceea ce ți se întâmplă cu persoane în care ai încredere (ex. părinți, frați, prieteni).

- Preferabil, menține toate setările contului tău private, astfel încât agresorul să nu mai aibă acces la informații personale despre tine.
- Vorbește despre ceea ce ți se întâmplă și cu persoane specializate să îți ofere suport (ex: psiholog, consilier școlar, poliție etc.) (<http://www.116111.ro/explore/cyberbullying/cum-sa-i-faci-fata>).

Recomandările Poliției Române:

În rețelele de socializare și a aplicațiilor de messenger blochează persoanele necunoscute care te deranjează sau creează-ți un cont de utilizator nou și închide-l pe cel vechi, pentru a stopa corespondența nedorită.

Dacă nu reușești să eviți o corespondență injurioasă, salveaz-o, pentru a o avea ca mijloc de probă. Păstrează deci (prin salvare de pagină ori fișier sau captura de ecran) orice mesaj, comentariu, secvență audio sau video pe care agresorul le-a postat.

Dacă cineva a postat, fără acordul tău, imagini, filme sau date de contact private, trebuie să înștiințezi administratorul respectivului site, eliminarea conținutului nedorit. În cazul în care ți se refuză îndepărtarea conținutului nedorit, poți să faci plângere penală în baza art. 226 din Noul Cod Penal, cu privire la violarea vieții private.

Te poți adresa oricărei unități de poliție pentru investigații, atunci când consideri că s-a adus atingere bunei reputații prin publicare fără acord. (<https://www.politiaromana.ro/ro/stiri-si-media/stiri/nu-ignorati-semnele-cyber-bullying-ului>).

Prevenție pentru adulți, părinți:

- Păstrați calculatoarele în locuri vizibile, astfel încât să puteți monitoriza utilizarea acestora.
- Discutați cu copiii despre utilizarea sigură și responsabilă a internetului și a telefoanelor mobile și despre pericolele de agresiune cibernetică.
- Discutați ce trebuie să faceți în situație de cyberbullying, cum ar fi ignorarea postării sau demersuri pentru eliminarea materialului dăunător.
- Amintiți-le copiilor să nu împărtășească online informații personale.
- Încurajați-i pe copii să vă spună dacă sunt agresați de cibernetică sau cunosc pe alții care sunt.
- Asigurați-i că îi veți ajuta să facă față problemei dacă vor întâmpina astfel de situații. (Kim Storey, Ron Slaby: *Eyes on bullying toolkit*)

Prevenție pentru profesori:

- Promovarea unei utilizări sigure și responsabile a tehnologiei în clasă: sesiuni de informare, prevenție în clase, ateliere prin joc etc.
- Integrarea conceptelor de utilizare sigură și responsabilă a tehnologiei digitale în curriculumul școlar.
- Învățarea elevilor cum să evite să se facă vulnerabili online, de exemplu, prin faptul că nu postează fotografii, informații personale etc.
- Informarea elevilor, părinților, familiilor în ce mod se utilizează tehnologia digitală la școală.
- Asigurarea că toți elevii înțeleg importanța acestor prevenții.
- Asigurarea că părinții sunt informați despre hărțuirea cibernetică și se implică în utilizarea tehnologiei digitale a copiilor lor (*Bullying prevention and response: A guide for schools*).

Poți primi ajutor:

ORA DE NET, proiect ctrl_AJUTOR și esc_ABUZ derulat de *Salvați Copiii România*: nr. tel: **031-80 80 000**, link: <https://oradenet.salvaticopiii.ro/>

Telefonul Copilului 116111

Bibliografie:

1. Asociația Telefonul Copilului. Împreună putem combate fenomenul Bullying în 2 pași, 2016 <https://docplayer.net/48877182-Impreuna-putem-combate-fenomenul-bullying-in-2-pasi.html>
2. Bullying we can all help stop it, A guide for Parents of Elementary and Secondary School Students, Spring, 2013 <http://www.edu.gov.on.ca/eng/multi/english/BullyingEN.pdf>
3. Lazariuc R, Marginean R, Apetrei D, Ghid anti-bullying pentru profesioniști, Asociația Consultanților în dezvoltare comunitară, Consiliul județean Suceava
4. Netzelmann TA, Elfride S, Angelova M. Strategii pentru o clasă fără bullying, Manual pentru profesori și personalul școlar, Daphne, Salvați Copiii România, 2016
5. Community Foundation of Western Nevada. No bullying allowed a handbook for teachers, Washoe County School District, 2012 <http://nevadafund.org/wp-content/uploads/2013/12/Bullying2012NEW.pdf>
6. Rigby K. Consequences of Bullying in Schools. The Canadian Journal of Psychiatry. 2003
7. Olweus D. Bullying at school: What we know and what we can do. Malden, MA: Blackwell Publishing, 1993
8. Olweus D and Limber SP. The Olweus Bullying Prevention Programme: Implementation and Evaluation over two Decades. In: Handbook of bullying in School. An international Perspective. Routledge, New York, 2010
9. UNESCO, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Stopping Violence in Schools: A Guide For Teachers. Paris, 2009 <https://resourcecentre.savethechildren.net/node/3945/pdf/3945.pdf>
10. Storey K, Slaby, R. Eyes on bullying toolkit...What Can You Do? Education Development Center Inc, 2008, 2013 <http://eyesonbullying.org/pdfs/toolkit.pdf>
11. Bullying Prevention Advisory Group. Bullying prevention and response: A guide for schools. New Zealand Government, 2015 <https://pb4l.tki.org.nz/Deter-Bullying>
12. <https://oradenet.salvaticopiii.ro/viata-ta-online/prietenii/ce-este-cyberbullying-ul>
13. https://ro.wikipedia.org/wiki/Agresiunea_pe_Internet
14. <http://www.116111.ro/explore/cyberbullying>
15. <https://www.bitdefender.ro/news/80-dintre-adolescenti-au-fost-hartuiti-pe-internet-aspectul-fizic-pasiunile-si-situatia-materiala-principalele-motive-3393.html>
16. <https://www.politiaromana.ro/ro/stiri-si-media/stiri/nu-ignorati-semnele-cyber-bullying-ului>

III.3. Anexa: Activități practice.

Activitatea 1 – Deasupra liniei și sub linie

7-16 ani

Obiectiv: Să îi ajute pe elevi să înțeleagă ce înseamnă comportamente deasupra liniei și comportamente sub linie și să îi determine să își asume comportamentele deasupra liniei în interacțiunile cu colegii.

Materiale necesare:

- hârtie de flipchart
- markere

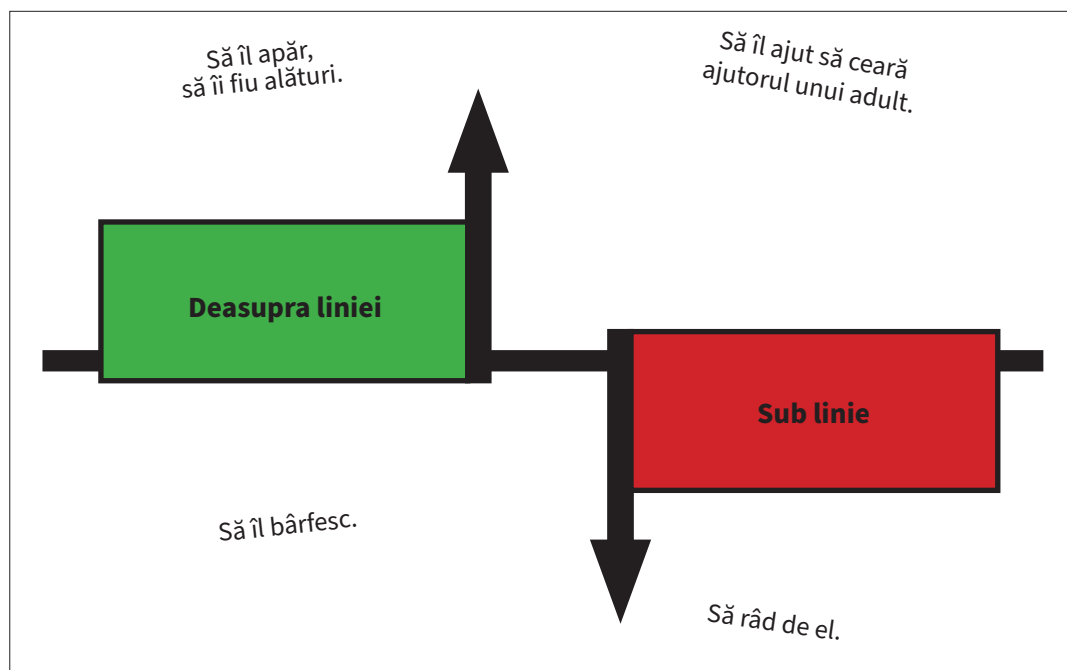
Instrucțiuni:

1. În timp ce prezentați activitatea, un copil trasează o linie de-a lungul paginii. Notați apoi deasupra liniei „deasupra liniei” și „sub linie” în partea de jos a liniei, cu săgeți care să fie îndreptate în sus, respectiv în jos.
2. Cereți elevilor să identifice ce comportamente se pot situa deasupra liniei și sub linie într-o situație de bullying.

Răspunsurile pot include:

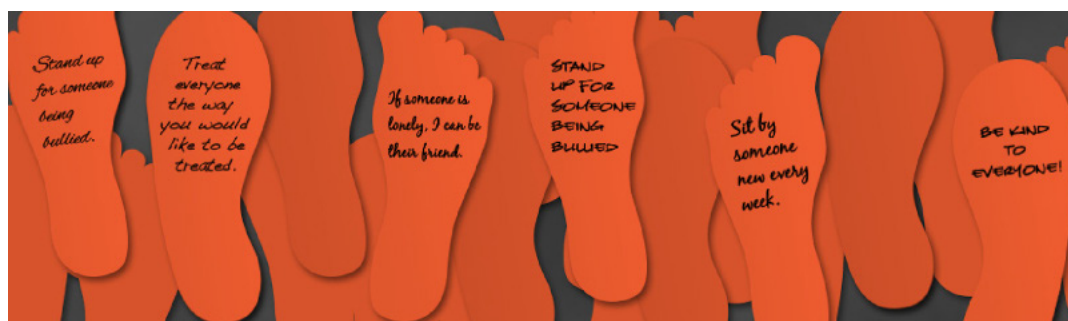
- Deasupra liniei
 - Să spui ceva frumos despre victimă
 - Să rogi victima să mănânce cu tine
 - Să spui agresorului că ceea ce face nu este bine.
 - Sub linie
 - Să se alăture agresorului
 - Să râzi de victimă
 - Să îi adresezi cuvinte urâte victimei.
3. Notați răspunsurile elevilor pe coala de hârtie, în zona potrivită.
 4. Cereți elevilor să găsească răspunsuri la aceste întrebări: Ce se întâmplă în școala noastră când un elevi se implică în comportamente deasupra liniei? Ce se întâmplă când elevii se implică în comportamente sub linie?
 5. Subliniați importanța asumării de către elevi a comportamentelor deasupra liniei în clasă.
 6. Găsiți un loc în clasă unde să afișați coala de hârtie ca un reminder pentru a le aminti de angajamentele luate.

Sursa: PACER's National Bullying Prevention Center Together We Can Create a World Without Bullying <https://www.pacer.org/bullying/classroom/elementary/activities/above-the-line.asp>

Activitatea 2 – Toți pașii făcuți de tine

12-16 ani

TOȚI – întregi; integrali, compleți; din care nu lipsește nimeni sau nimic. Când fiecare persoană sau acțiune este inclusă, fără excepție. Lucrurile care, considerate împreună, formează un ansamblu. Lucrurile sau ființele care intră în discuție sau care sunt de același fel.

PAȘII – O acțiune sau mișcare care adesea pare în serie, fiecare dintre mișcărilor alternative pe care le fac picioarele în mers obișnuit, urma lăsată de talpa piciorului sau a încălțăminteii în mers

FĂCUTȚI – a săvârși o acțiune oarecare, a întocmi, a alcătui, a făuri, a realiza, a fabrica un obiect.

DE TINE – o persoană căreia i se vorbește sau e recunoscută, acceptată

CONTEAZĂ

Obiectiv:

Oferiți elevilor modele de urme de pași pentru ca ei să aibă oportunitatea să reflecteze asupra pașilor pe care îi vor face în a crea o lume fără bullying. Această activitate este destinată elevilor cu scopul de a-i ajuta să recunoască faptul că fiecare acțiune pe care o au în mod individual îi poate unii pe calea acceptării, incluziunii și bunății.

Materiale:

Hârtie: poate fi aleasă orice hârtie de dimensiunea unei coli A4

Creioane: Pentru a desena conturul tălpii elevului

Foarfec: Pentru a tăia pașii

Markere, carioci: Perfecte pentru a nota acțiunile fiecărui elev pe „pași”

Bandă adezivă: Pentru a lipii pașii

Discuție:

Implicați elevii într-o discuție despre crearea unei lumi fără bullying. Includeți în discuție ceea ce colegii, cadrele didactice, familia, membrii comunității fac pentru ca adolescenții, copiii să se simtă acceptați și incluși în lumea lor. Creați o listă cu sugestiile elevilor. Afișați lista în așa fel încât fiecare elev să o poată folosi ca ghid în conceperea „pașilor”.

Instrucțiuni:

1. Dați fiecărui elev o bucată de hârtie.
2. Cereți elevilor să își traseze conturul piciorului, sau folosiți un model de talpă.
3. Tăiați pașii.
4. Scrieți acțiunile pe pașii obținuți.
5. Fiecare elev își trece numele sau inițiala sub acțiune (opțional).
6. Culegeți „pașii”.
7. Afișați toți pașii creând o cărare colectivă a pașilor fiecărui elev pe peretele sau podeaua clasei.

Sugestii:

Invitați elevii să lucreze împreună pentru un vizual al lumii, care este afișat la finalul cărării.

Dacă se implică mai multe clase, calea poate parcurge holul de la o clasă la alta, prin toată școala.

Sursă: Adaptare după PACER's National Bullying Prevention Center Together We Can Create a World Without Bullying, <https://www.pacer.org/bullying/classroom/elementary/activities/every-step-you-take.asp>

Activitatea 3 -Violența pe bază de gen și bullying-ul în școală

13-16 ani

Obiective:

- Să sporească înțelegerea elevilor cu privire la bullying-ul în școală;
- Să dezvolte înțelegerea bullying-ului în baza genului și legăturile dintre dezechilibru de putere/abuz și VBG/bullying;
- Să înțeleagă impactul abuzului, să dezvolte empatie față de victime și să conteste atitudinile și comportamentele semenilor care susțin VBG/bullying în școală;

Materiale:

Materiale cu scenarii - selectați și adaptați din FIȘA DE LUCRU, flipchart și hârtie pentru flipchart, marker.

Instrucțiuni:

1. Împărțiți clasa în grupuri (de preferat mixte) de 4-6 elevi așezați în cercuri mici.
2. Dați câte un scenariu diferit fiecărui grup și cereți-le să citească și să discute întrebările în cadrul grupului timp de 10 minute.
3. Reveniți la grupul mare și cereți fiecărui grup să facă un rezumat scurt al scenariului și al discuției din grup.
4. Discutați scenariile cu întregul grup folosind întrebările de mai jos.

Discuții:

- La ce tipuri de violență (ex. izolare, amenințări, violență fizică) au fost supuse personajele? Vă rog să oferiți exemple.
- De ce au fost personajele supuse la așa ceva? Dacă grupul nu menționează, căutați sprijin din partea semenilor, ierarhii de putere, acuzarea victimei, bullying drept comportament 'acceptabil' sau 'normal', 'doar o glumă', lipsa de intervenție a profesorilor, etc.
- Au avut loc aceste tipuri de bullying? De ce?
- Ce au încercat 'făptașii' să obțină prin comportamentul lor?
- Ce relații de putere ați observat? Cine are putere și de ce?
- Ce ar fi trebuit să facă personajul abuzat? Ce ar putea să îl împiedice să vorbească sau să facă ceva?
- Dacă ați fi prietenul lui, cum l-ați sfătui să procedeze? Cum l-ați ajuta?

Sugestii:

Cel mai important lucru de învățat din această activitate este faptul că bullying-ul nu apare niciodată din vina victimei. Ca încheiere, cereți-le elevilor să indice un lucru pe care l-au învățat din scenarii.

Câteva mesaje de reținut:

- Bullying-ul este frecvent întâlnit în școală. Asta nu înseamnă că este în regulă.
- Bullying-ul pe bază de gen este incredibil de dureros pentru victime, atât fete, cât și băieți. Victimele nu provoacă violența prin comportamentul/aspectul lor.
- Agresorii adesea nu au alte moduri de a face față emoțiilor lor contradictorii. Comportamentul lor violent poate fi un semnal că acești elevi trec prin dificultăți și "strigă" după ajutor prin comportamentul lor problematic.
- Violența se oprește doar cu o intervenție. Tăcerea, imparțialitatea și negarea doar perpetuează problema și nu întrerupe ciclul violenței/bullying-ului.

Sursa: Adaptat după "Youth 4 Youth- Empowering young people in preventing gender-based violence.

Fișă de lucru - Scenarii de bullying în școală

SCENARIU 1: MARIA

Maria este nouă la noi în clasă. Știți că se simte singură și își dorește mult să-și facă prieteni. O altă dată o întreabă dacă poate împrumuta telefonul ei mobil pentru a-și suna părinții. Mai târziu, o vedeți pe fată ținând telefonul Mariei și râzând cu un grup de elevi pe hol. Când întrebi ce s-a întâmplat, fata explică faptul că a folosit telefonul Mariei pentru a publica un mesaj pe peretele ei de FB: 'contactați-mă pentru săruturi gratuite'. Ea îți arată că există deja câteva răspunsuri explicite la text din partea unor băieți care îi cer să se întâlnească cu ei. Toți elevii din grup glumesc spunând că Maria 'acum chiar este populară'.

1. Cum credeți că au făcut-o colegii ei pe Maria să se simtă?
2. Cum vi se pare comportamentul fetei? Ce încerca ea să obțină?
3. Cum vi se pare comportamentul celorlalți implicați (elevii care râdeau și băieții care au răspuns la mesaj)? Ce încercau să obțină?
4. Ați defini experiența Mariei drept bullying? Dacă da, a fost abuziv comportamentul experimentat de Maria pe bază de gen?
5. Ce credeți că ar trebui să facă Maria acum?
6. Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena Mariei?
7. Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena fetei care a luat telefonul.

SCENARIU 2: PETRU

Petru este un elev strălucit din clasa voastră. Alți elevi îi cer tema pentru a o copia, dar el refuză întotdeauna. El are astm și acest lucru face ca să fie dificil pentru el să participe la activități sportive. Recent, l-ai văzut având un atac de astm în timp ce juca fotbal. Colegii lui de echipă glumesc pe seama lui în fiecare zi și îl numesc 'cârpă'. Unul dintre băieți l-a îmbrâncit și a căzut în genunchi în noroi și i-a făcut o poză cu telefonul mobil. Mai târziu, același băiat îți cere să vă uitați la pagina lui de Facebook. Încercase fotografia cu Petru, cu titlul 'Așa arată eșecul'. Îți zice că unii dintre elevi din clasă deja au dat „like” la fotografia. Ți-a cerut să spui cât mai multor oameni să dea „like” fotografiei.

1. Cum credeți că l-au făcut colegii pe Petru să se simtă?
2. Cum vi se pare comportamentul băiatului? Ce încerca el să obțină?
3. Cum vi se pare comportamentul celorlalți oameni implicați (toți cei care l-au făcut pe Petru 'cârpă' și care au dat 'like' la fotografia de pe Facebook)? Ce încercau să obțină?
4. Ați defini experiența lui Petru drept bullying?
5. Ce credeți că ar trebui să facă Petru acum?
6. Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena lui Petru?

SCENARIU 3 - ERIC

Eric este cu voi în aceeași clasă. O altă colegă, Laura, îi cere să iasă la o întâlnire dar el nu a fost interesat. De atunci, Laura și prietenele ei râd de el de fiecare dată când trec pe lângă el. L-au întrebat cu voce tare dacă ‘preferă băieții în locul fetelor’ astfel încât toată lumea să le audă. Unii dintre profesori le-au auzit și ei spunând acest lucru, dar au ignorat comentariile. O săptămână mai târziu, Laura și prietenele ei au lăsat broșuri despre drepturile homosexualilor și organizații de sprijin pe banca lui Eric.

1. Cum credeți că l-au făcut pe Eric să se simtă Laura și prietenele ei?
2. Cum vi se pare comportamentul Laurei? Ce încerca ea să obțină?
3. Cum vi se pare comportamentul prietenelor Laurei și al profesorilor care au ignorat comentariul? Ce încercau să obțină?
4. Ați defini experiența lui Eric drept bullying sau violență în baza genului? Dacă da, a fost abuziv comportamentul experimentat de Eric pe bază de gen?
5. Ce credeți că ar trebui să facă Eric acum?
6. Ce ați spune sau ce ați face dacă ați fi prietenii lui Eric?
7. Ce ați face/spune dacă ați fi prietenul/prietena Laurei?

Activitatea 4 - Barometrul violenței

13-16 ani

Obiective:

Activitatea îi va ajuta pe elevi să identifice atitudinile și comportamentele cotidiene care susțin dominarea, inegalitatea de putere, bullying-ul și violența, să crească nivelul de conștientizare cu privire la stereotipurile de sex și rolul lor în dezechilibrul de putere în rândul fetelor și băieților și potențialul pentru bullying pe bază de sex.

Să exploreze diferențele dintre sexe în actele de bullying și percepția lor subiectivă.

Materiale:

1. Setul de cartonașe „barometrul violenței” furnizat la Fișa de lucru – poate fi adaptat sau completat.
2. Cartonașele pentru băieți și fete tipărite în culori diferite și decupate.
3. Puneți cartonașele într-un șir neîntrerupt pe două părți ale băncilor (două): unul pentru fete și unul pentru băieți.
4. Pregătiți două seturi de patru cartonașe suplimentare: “cel mai dureros” (cartonaș roșu), “cel mai puțin dureros” (cartonaș verde), “deloc dureros” și “nu se întâmplă niciodată”.
5. Cartonașele “cel mai dureros” și “cel mai puțin dureros” vor fi amplasate la cele două capete ale șirurilor. Cartonașele “deloc dureros” și “nu se întâmplă niciodată” vor fi amplasate în afara șirurilor.

Instrucțiuni:

1. Ridicați cartonașele și prezentați exercițiul, împărțind clasa în două grupuri, pe sexe (fete și băieți).
2. Dați fiecărui grup respectivul set de cartonașe, cu o afirmație scrisă cu privire la atitudine sau comportament.
3. Invitați fiecare grup să: Pună fiecare cartonaș într-un rând, undeva de-a lungul șirului între „cel mai dureros” și „cel mai puțin dureros”.
4. Asigurați-vă că elevii au înțeles clar sensul cuvântului dureros – atunci când spunem că un comportament este dureros, înseamnă că acel comportament doare, este ofensator sau deranjant.
5. Dacă grupul consideră un anumit comportament ca nedureros sau „deloc dureros” acesta ar trebui pus deoparte, la cartonașul „deloc dureros”. În cazul în care, conform grupului, un anumit comportament nu apare, acesta ar trebui pus la „nu se întâmplă niciodată”, în afara șirului.
6. Arătați-le elevilor cum ar trebui să pună cartonașele pe băncile pe care le-ați pregătit deja.
7. Spuneți-le elevilor că există și cartonașe necompletate, pe care ei pot scrie afirmații suplimentare și/sau comportamente pe care ei le consideră dureroase/ofensatoare/deranjante.
8. Acordați fiecărui grup 10 minute pentru a aranja barometrul violenței. Spuneți-le grupurilor că dacă nu sunt de acord cu locul unui anumit cartonaș, ar trebui să discute împreună și să ajungă la o decizie comună cu privire la poziția finală a cartonașului. Subliniați faptul că nu există răspunsuri corecte sau greșite, ci că părerea și perspectiva fiecărui grup este ceea ce contează în acest exercițiu.
9. După 5 minute, plimbați-vă printre grupuri pentru a vedea cum progresează și informați-i cu privire la timpul rămas. Când grupurile sunt gata, invitați grupul fetelor să se uite la șirul băieților și vice versa.
10. Adunați grupurile la un loc și începeți prezentarea barometrelor violenței. Câte un reprezentant al fiecărui grup va citi șirul alcătuit de grupul său.
11. Urmăriți discuțiile: Ce ați discutat în timp ce alcătuiți șirul? Au fost momente când nu ați fost de acord? Dacă da, care au fost acestea?
12. La sfârșit, scrieți pe un flipchart principalele diferențe dintre barometrul fetelor și al băieților.

Discuții:

Comparați și reflectați la posibilele diferențe de gen în percepția/actele de bullying:

De ce crezi că fetele consideră că acest comportament este mai mult sau mai puțin dureros decât îl consideri tu ca băiat (și vice versa)?

Este ceva în această activitate care v-a surprins? Ce?

Ce ați învățat din această activitate ce puteți aplica în clasa voastră și în relațiile cu colegii?

Sugestii:

Puteți modifica activitatea împărțind elevii în grupuri mixte, care vor trebui să discute și să decidă cu privire la barometrul violenței pentru fete și băieți. Astfel, aspectele și diferențele de gen vor apărea în discuțiile de grup.

Le puteți cere elevilor să extindă lista de cartonașe cu comportamente/ moduri „masculine” și „feminine” de a îi răni sau agresa pe alții.

Sursă:

Adaptat după GEAR against IPV, JLS/2008/DAP3/AG/1258, Disponibil online: <http://www.1st.gear-ipv.eu/>, accesat pe 12 iulie 2015, pe baza:

Men Can Stop Rape, www.mencanstoprape.org, accesat la 15 septembrie 2005.

Family Violence Prevention Fund. Continuum to Harm to Women, <http://toolkit.endabuse.org/Resources/ContinuumOfHarm.html>, accesat la 10 aprilie 2010.

Fișă de lucru

CARTONAȘE PENTRU BĂIEȚI	CARTONAȘE PENTRU FETE
Este dureros pentru un băiat atunci când prietenul lui cel mai bun din clasă îi spune că nu îi mai este prieten.	Este dureros pentru o fată atunci când prietena ei cea mai bună din clasă îi spune că nu îi mai este prietenă.
Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui îi spun că este un laș.	Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei îi spun că este băiețoasă.
Este dureros pentru un băiat atunci când colegii lui îl tachinează că este slab/nătăflet.	Este dureros pentru o fată atunci când colegele ei o tachinează că este sensibilă.
Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui sunt nervoși și strigă la el.	Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei sunt nervoase și o bârfesc.
Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui nu au încredere în el și îl fac mincinos.	Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei nu au încredere în ea și o fac mincinoasă.
Este dureros pentru un băiat atunci când prietenul lui spune secretul său unui alt coleg.	Este dureros pentru o fată atunci când prietena ei spune secretul său unei alte colege.
Este dureros pentru un băiat să fie lovit de colegii săi.	Este dureros pentru o fată să fie lovită de colegele sale.
Este dureros pentru un băiat atunci când prietenii lui îi spun că este nebun.	Este dureros pentru o fată atunci când prietenele ei îi spun că este nebună.
Este dureros pentru un băiat atunci când colegii lui îi spun că este cățelușul profesorului.	Este dureros pentru o fată atunci când colegele ei îi spun că este cățelușul profesorului.

Activitatea 5 – "Șifonata Ana"

10-16 ani

Obiective: Activitatea îi va ajuta pe elevi să conștientizeze impactul negativ pe care cuvintele negative, etichetele, umilințele le pot avea asupra celorlalte persoane, mai ales cum afirmațiile false pot afecta imaginea de sine a victimei bullying-ului și cyberbullying-ului.

Materiale:

- Coli de flipchart
- Markere
- Bandă adezivă

Instrucțiuni:

1. Cereti elevilor să traseze pe o foaie de flipchart conturul corpului unei persoane.

2. După ce au trasat conturul, rugați-i să scrie cuvinte urâte, nepoliticoase, etichete și afirmații neadevărate în interiorul conturului. Exemplu: "Ești un pierde-vară", "Nimeni nu te place", "Ești un prost".
3. Cereți să numească persoana din desen, Ana.
4. După ce Ana este completă, plină de cuvinte urâte, negative, rugați elevii să mototolescă desenul și apoi să îl îndrepte.
5. Afișați desenele șifonate de-a lungul sălii.
6. Explicați clasei că aceste desene sunt exemple de cum pot afecta comentariile negative o persoană care este victima bullying-ului. Bullying-ul verbal poate distruge imaginea și stima de sine unei persoane.
7. Rugați elevii să facă încă o dată desenul.
8. De data aceasta, rugați-i să scrie cât mai multe cuvinte frumoase, afirmații de genul: "Te-ai descurcat foarte bine!"; "Îmi place să fiu prieten cu tine."
9. Cereți-le să decupeze conturul fără să îl șifoneze și afișați desenele în sală. Această persoană numindu-se doar Ana.

Discuții:

Care este diferența între cele două desene?

Ce poate face un copil în această situație? Cui poate cere ajutorul? Cine îl poate ajuta?

Sursă: adaptat după Great Anti Bullying Activities And Lesson Plans <https://bullyproofclassroom.com/great-anti-bullying-activities>

Activitatea 6 - Închisoarea

10-12 ani

Obiectiv: Este un exercițiu care oferă o perspectivă asupra constrângerilor sau limitărilor pe care le resimte victima bullying-ului.

Instrucțiuni:

1. Împărțiți clasa în grupuri de 8-10 elevi, așezați în cerc.
2. Pentru fiecare grup, desemnați un prizonier (alternativ, înainte de începerea exercițiului, solicitați un număr de voluntari corespunzător cu numărul de grupuri, fără a le preciza dinainte în ce constă exercițiul).
3. Ceilalți elevi vor reprezenta zidurile închisorii.
4. Prizonierul este dus în închisoare – intră în interiorul cercului. Consemnul pentru prizonier este de a încerca să evadeze, iar pentru ceilalți elevi de a forma un zid suficient de puternic pentru a împiedica evadarea.

Discuții: Exercițiul durează 5-10 minute. După terminarea exercițiului, atât elevii care au format zidul, cât și cei care au fost prizonieri, relatează despre emoțiile pe care le-au avut în timpul exercițiului. Prizonierii sunt invitați să relateze ultimii. Zidurile sunt întrebate despre experiența prizonierilor (de ex. Cum credeți că s-a simțit George când voi nu îl lăsați să iasă?) și despre cum cred că s-ar fi simțit ei în locul lui).

Sugestii: Este important să alocați suficient timp pentru discuție, exercițiul poate trezi emoții puternice. Ideal este ca majoritatea elevilor să reușească să relateze pe scurt cum s-a simțit în timpul exercițiului.

Sursa: Lazariuc R, Marginean R, Apetrei D, Ghid anti-bullying pentru profesioniști, Asociația Consultanților în dezvoltare comunitară, Consiliul Județean Suceava.

Resurse bullying și cyberbullying

<https://scolifarabullying.ro/despre>

<https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/10/10551dfa-f0b2-4cb0-a103-08d811dc31a9.pdf>

<https://oradenet.salvaticopiii.ro/resurse/cancelaria>

<https://oradenet.salvaticopiii.ro/resurse/cancelaria/copii-10-14-ani>

https://oradenet.salvaticopiii.ro/docs/Strategii_clas_fara_bullying_manual_profesori.PDF

<https://oradenet.salvaticopiii.ro/docs/Bullying-bro%C8%99ur%C4%83-pentru-copii.pdf>

Video:

<https://www.pacer.org/bullying/video/player.asp?video=85>

<https://www.pacer.org/bullying/video/player.asp?video=131>

<https://www.pacer.org/bullying/video/player.asp?video=80>

<https://www.pacer.org/bullying/video/player.asp?video=55>

<https://www.youtube.com/watch?v=zzXSPqFkS1I>

https://www.youtube.com/watch?v=-y3_954Peqk

<https://www.youtube.com/watch?v=IjbhmDpj8wk>

<https://www.youtube.com/watch?v=iCr4qVkny1Q>

<https://www.youtube.com/watch?v=K3ft5qzlioU>

<https://www.youtube.com/watch?v=WoXN2aym4k0>

https://www.youtube.com/watch?v=8l4Z_moW4x8

<https://www.youtube.com/watch?v=0Xo8N9qIJtk>

<https://www.youtube.com/watch?v=asTti6y39xl>

<https://www.youtube.com/watch?v=YyDJafzuUK4>

Ora de net- resurse video

<https://www.youtube.com/watch?v=xUb7rEUXZcc>

<https://www.youtube.com/watch?v=gfB0ECyCr6U>

<https://www.youtube.com/watch?v=JAyebGPJAFI>

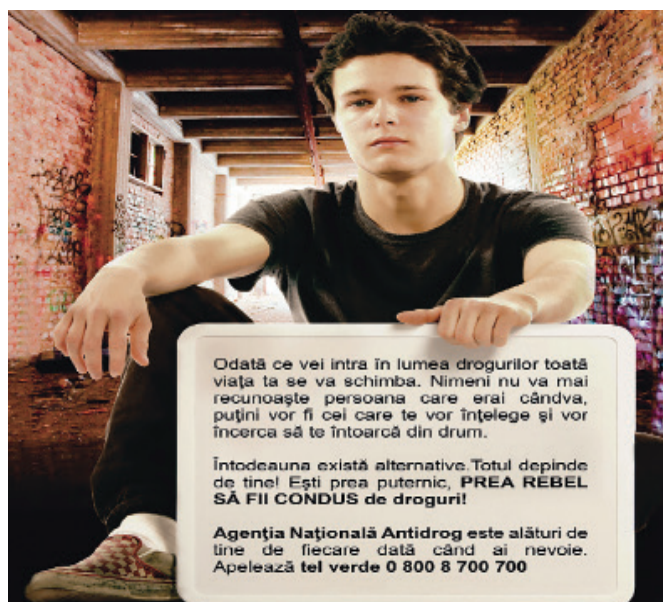
https://www.youtube.com/watch?v=DC1_-paldz4

III.4. Adicțiile. Tipologie și consecințe.

III.4.1 Informare de bază în domeniul drogurilor

CE SUNT DROGURILE?

- **OMS (1969):** în sens amplu
“Orice substanță care, introdusă într-un organism viu, poate modifica una dintre funcțiile acestuia”.
- **OMS (1982):** în sens strict (drog de abuz)
“Orice substanță cu efecte psihoactive (capabilă să producă modificări de percepție, a stării de spirit, conștiință și comportament) și susceptibilă de a fi autoadministrată cu un uz nemedical”.
- **În prezent:** Se înțelege prin “drog” orice substanță care întrunește următoarele condiții:
 - Este capabilă să producă efecte psihoactive.
 - Duce la repetarea consumului din cauza plăcerii pe care o provoacă (efect de consolidare pozitiv).

- Produce stare fizică și/sau psihică proastă la încetarea consumului.

CLASIFICAREA DROGURILOR

- După regimul juridic

1. DROGURI LEGALE

- Alcoolul
- Tutunul
- Cofeina
- medicamentele eliberate cu prescripție medicală

2. DROGURI ILEGALE

- Cannabisul
- Heroina
- Cocaina
- LSD-ul
- Ecstasy-ul
- Amfetamine
- Ciupercile halucinogene
- Noile substanțe psihoactive = “etnobotanice” (NSP)

- După efectele asupra SISTEMULUI NERVOS CENTRAL

1. Drogurile care încetinesc activitatea SNC:

- Băuturile alcoolice;
- Benzodiazepinele (diazepam, rudotel);
- Barbituricele și alte substanțe utilizate ca somnifere (fenobarbital);
- Solvenții și gazele inhalante (toluen, acetonă);
- Opiaceele (opiu, morfină, codeină, papaverină, heroină);
- Opioidele (fortal, metadonă).

2. Drogurile care accelerează activitatea SNC:

- Cocaina
- Amfetaminele, Ecstasy-ul
- Cafeina
- Tutunul

3. Drogurile care perturbă activitatea SNC:

- Substanțele halucinogene (LSD, Mescalina, Ecstasy, ketamina)
- Cannabisul
- Ciupercile psilocibe

- După dependența generată

- droguri ce creează dependență:
 - fizică
 - psihică
 - mixtă – fizică și psihică.

DROGURILE LEGALE

ALCOOLUL

Este cel mai folosit drog legal la ora actuală.

Efecte:

- **psihice:** reduce inhibiția; determină o stare de relaxare și bună dispoziție; lipsa de concentrare; slăbirea judecății; pierderea autocontrolului;
- **fizice:** tulburări respiratorii și cardiace; afectează reflexele și coordonarea motorie; sporește riscul bolilor de ficat (în special ciroza); în cantități mari: pierderea cunoștinței, comă și chiar moarte.

TUTUNUL

Efecte:

- **psihice:** senzație de calmare, de concentrare; relaxare;
- **fizice:** amețeli, grețuri și chiar vărsături; bronșite; cancer, ulcer; afecțiuni respiratorii, circulatorii, cardiace; arteroscleroză.

Tutunul are un conținut complex. Dacă majoritatea fumătorilor cunosc faptul că tutunul conține nicotină, puțini știu faptul că tutunul mai conține alte aproximativ 4000 de substanțe chimice dăunătoare, dintre care peste 40 sunt cancerigene.

Țigara electronică nu este metodă de renunțare la fumat

- Analiza făcută de Institutul Național al Consumului (INC) din Franța arată că printre substanțele prezente în vaporii emiși de țigările electronice de pe piață se numără **formaldehidă, acetaldehidă, acroleină** – toate toxice, precum și urme de metale grele.
- „Am descoperit o cantitate semnificativă de molecule cancerigene în vaporii emiși de țigările electronice. În cazul a trei din 10 tipuri de țigări electronice, nivelul formaldehidei era aproape la fel ca cel din țigările normale”, a spus Thomas Laurenceau, redactorul șef al publicației Institutului Național al Consumului. **Acroleina**, o altă substanță extrem de toxică, a fost găsită într-o cantitate semnificativă în țigările electronice analizate, mult peste nivelul maxim admis în țigările convenționale.

DROGURILE ILEGALE

CANABISUL

Efectele imediate ale canabisului:

- absența inhibițiilor,
- calmare,
- somnolență,
- senzația de scurgere înceată a timpului,
- tendința de a râde și vorbi mult,
- injectarea ochilor,
- creșterea apetitului alimentar, îndeosebi pentru dulciuri,
- posibil halucinații (10% dintre consumatori),
- posibil scăderea capacității de concentrare și memorare,

Efectele pe termen lung ale canabisului:

Consecințe în plan psihologic:

- scăderea capacității de concentrare,
- afectarea memoriei de scurtă durată,
- diminuarea reflexelor,
- halucinații, imagini distorsionate, comportamente psihotice persistente post-intoxicație (2% dintre consumatori),
- sindromul a-motivațional (lipsă de orice interes, delăsare, indiferență, eludarea responsabilităților, cu afectarea semnificativă a vieții școlare/profesionale, familiale, a relațiilor).

Consecințe în plan fiziologic:

- creșterea frecvenței cardiace (tahicardie),
- boli cronice pulmonare,
- scăderea concentrației de testosteron la bărbați, creșterea riscului de infertilitate la femei.

Sindromul de abstenență se manifestă prin:

- perturbări ale somnului,
- iritabilitate,
- pierderea apetitului alimentar,
- o continuă pierdere în greutatea corporală,
- nervozitate,
- o trăire intensă de frică și anxietate,
- transpirații și dureri de stomac.

ECSTASY-ul

Efectele consumului de ecstasy:

- creșterea temperaturii (risc mare, chiar **fatal** de deshidratare!!) - febră
- creșterea pulsului (palpitații/tahicardie)
- creșterea tensiunii arteriale
- creșterea pupilei (midriază) cu hipersensibilitate vizuală
- cefalee
- înroșirea feței sau paloare
- cianoză (scăderea oxigenului în sânge) – la nivelul feței sau al extremităților
- grețuri, vărsături
- respirație patologică
- secreții nazale abundente.

La doze mari apare o serie de efecte neurologice, care merg de la:

- ataxie (lipsă de coordonare motorie) cu tremor al membrelor, clănțănitul dinților și mișcări rapide ale ochilor

până la:

- tensiune în mușchi, chiar tetanie (încleștări musculare) și bruxism (scrâșnirea dinților) și chiar stare de comă și deces.

Efectele ecstasy-ului pe termen lung:

Ca urmare a consumului cronic apare o serie de fenomene care constau în:

- hipervigilență
- agitație psiho-motorie
- iritabilitate
- senzația de înțepături la nivelul pielii
- tremur.

Individul se simte spionat, criticat, subapreciat, are senzația că în jurul lui se urzește un complot, ceea ce îi provoacă o stare de intensă anxietate și depresie, putând ajunge până la tentative de suicid, simptome care dispar rapid după încetarea administrării, dar reapar la reluarea consumului.

Cel mai important și de temut simptom al sindromului de abținere la XTC și amfetamine este depresia, care se asociază frecvent cu ideea suicidală și tentative de suicid, în special în cazul consumului unor doze mari sau a consumului pe o lungă perioadă de timp.

AMFETAMINELE

Efecte imediate ale consumului de amfetamine

Efecte fizice:

- creșterea tensiunii
- creșterea pulsului
- accelerarea respirației
- dilatarea pupilelor
- tremor

Efecte psihice agreate:

- hipervigilență (agitație, fugă de idei)
- senzație de forță
- veselie
- încredere în sine

Efecte psihice ulterioare:

- anxietate
- agitație
- iritabilitate
- panică
- idei de persecuție
- delir
- insomnie;

Consumul repetat de doze mari duce la comportamente compulsive si repetitive.

SOLVENȚII

Sunt substanțe care produc efecte similare alcoolului sau anestezicelor, cel mai răspândit mod de utilizare este inhalarea în pungi de plastic, flacoane sau alte recipiente; ex: vopsele, lacuri, acetonă, gaz de bricheta, cleiuri etc.

Efecte psihice:

- confuzie; pierderea autocontrolului; dorința de a face lucruri “trăznite”; uneori pot apărea halucinații vizuale sau auditive.

Efecte fizice:

- senzație de caldură, înroșirea feței; tuse, strănuturi; sângerări ale mucoasei nazale; grețuri, vărsături; amețeli, somnolență puternică; lipsa de coordonare a mișcărilor; scăderi în greutate; decese prin stop cardiac sau sufocare.

NOILE SUBSTANȚE PSIHOACTIVE – ETNOBOTANICELE

EFECTE:

- reducerea concentrării, reducerea memoriei de scurtă durată, tahicardie, palpitații, depresie, bruxism.
- sângerări nazale, arsuri la nivelul nasului, probleme ale circulației sângelui, erupții cutanate, halucinații, anxietate, paranoia, convulsii.

DE CE SUNT PERICULOASE NSP?

- Dependența psihologică se instalează relativ rapid,
- Riscurile sociale generate de consumul de „etnobotanice” sunt ignorate,
- există riscul de excludere și automarginalizare socială,
- abandon școlar,
- afectarea carierei,
- afectarea valorilor morale,
- comportamente delincvente,
- infracționalitate.

SEMNELE CONSUMULUI DE DROGURI

SEMNE GENERALE (nespecifice, trebuie coroborate cu semnele specifice):

- și-a schimbat brusc comportamentul
- trece, fără motiv, de la veselie la tristețe
- își vinde lucrurile de valoare din casă
- și-a schimbat grupul de prieteni
- își ascunde noii prieteni și nu vorbește despre preocupările lor
- își pierde interesul față de școală și activitățile preferate (sport, muzică, film etc.)
- este apatic și somnolent
- uneori devine agresiv fără motiv.

SEMNE SPECIFICE

- ochi sticloși și/sau roșii
- pupilă mărită/ punctiformă
- pare băut /amețit dar nu miroase neapărat a alcool (dificultăți de mers, de menținere a echilibrului, de coordonare a mișcărilor, vorbire dezarticulată)
- zvâcniri ale capului, ticuri
- mișcări bizare, repetitive
- maxilare încleștate
- râs inadecvat
se pune în situații periculoase sau le ignoră (traversează neglijent strada, fugind prin fața mașinilor sau provoacă la bătaie persoane cu avantaj net superior numeric sau ca forță fizică)
- manifestări extreme:
 - fie agitat – violent – paranoic – teamă intensă
 - fie moleșit – apatic – somnolent – mișcări îngreunate – privire în gol
- confuzie
- poartă ochelari de soare în situații nepotrivite (de exemplu, noaptea sau în cluburi / când luminozitatea e redusă)
- transpirație abundentă sau senzație de frig în condiții termice normale
- vărsături.

LEGISLAȚIE

Legea 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri stabilește:

- Sanctionarea traficului și a altor operațiuni ilicite cu substanțe aflate sub control național
- Măsuri împotriva consumului ilicit de droguri
- Reglementează juridic înființarea unui *sistem integrat prin care consumatorii și consumatorii dependenți de droguri să poată beneficia de servicii de asistență medicală, psihologică și socială.*

Definirea termenilor:

- **droguri** - plantele și substanțele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe, înscrise în tabelele nr. I-III;
- **droguri de mare risc** - drogurile înscrise în tabelele nr. I și II
 - Codeina, heroina, mescalina, THC, cocaina, amfetamine, morfina și saruri, metamfetamina
- **droguri de risc** - drogurile înscrise în tabelul nr. III;
 - Barbita, cannabis, rezina de cannabis și ulei de cannabis, diazepam, GHB
- **precursori** - substanțele utilizate frecvent în fabricarea drogurilor, înscrise în tabelul nr. IV;
 - ex.: efedrina, acid lisergic, acetona, anhidrida acetică, permanganat de potasiu, acid sulfuric, toluen

ART. 22

(1) Consumul de droguri aflate sub control național, fără prescripție medicală, este interzis pe teritoriul României.

ART. 2

(1) Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani (3 la 15 ani i.n.C.P.) și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au ca obiect droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani (10 la 20 de ani i.n. C.P.) și interzicerea unor drepturi.

ART. 3

(1) Introducerea sau scoaterea din țară, precum și importul ori exportul de droguri de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani (10 la 20 de ani i.n.C.P.) și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani (15 la 25 de ani i.n.C.P.) și interzicerea unor drepturi.

ART. 4

(1) Cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, cumpărarea sau deținerea de droguri pentru consum propriu, fără drept, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă (6 luni la 2 ani sau amendă i.n.C.P.).

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani (2 la 5 ani i.n.C.P.)

ART. 5

Punerea la dispoziție, cu știință, cu orice titlu, a unui local, a unei locuințe sau a oricărui alt loc amenajat, în care are acces publicul, pentru consumul ilicit de droguri ori tolerarea consumului ilicit în asemenea locuri se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 6

(1) Prescrierea drogurilor de mare risc, cu intenție, de către medic, fără ca aceasta să fie necesară din punct de vedere medical, se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 5 ani.
(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și eliberarea sau obținerea, cu intenție, de droguri de mare risc, pe baza unei rețete medicale prescrise în condițiile prevăzute la alin. (1) sau a unei rețete medicale falsificate.

ART. 7

Administrarea de droguri de mare risc unei persoane, în afara condițiilor legale, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani.

ART. 10

Indemnul la consumul ilicit de droguri, prin orice mijloace, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani (de la 6 luni la 5 ani i.n. C.P.).

ART. 11

Dacă faptele prevăzute la art. 2, 6-8 și 10 au avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 13

(1) Tentativa la infracțiunile prevăzute la art. 2-7, la art. 9 și 10 se pedepsește.
(2) Se consideră tentativa și producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum și luarea de măsuri în vederea comiterii infracțiunilor prevăzute la alin. (1)

ART. 8

Furnizarea, în vederea consumului, de inhalanți chimici toxici unui minor se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

ART. 5

Punerea la dispoziție, cu știință, cu orice titlu, a unei locuințe sau a unui local ori a oricărui alt loc amenajat, în care are acces publicul, pentru consumul ilicit de droguri ori tolerarea consumului ilicit în asemenea locuri se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani (de la 3 la 5 ani i.n.C.P.) și interzicerea unor drepturi.

ART. 14

Nu se pedepsește persoana care a comis una dintre infracțiunile prevăzute la art. 2-9 și care, mai înainte de a fi începută urmărirea penală, denunță autorităților participarea sa la comiterea infracțiunii, contribuind astfel la identificarea și tragerea la răspundere penală a autorului sau a celorlalți participanți.

ART. 15

Persoana care a comis una dintre infracțiunile prevăzute la art. 2-9, iar în timpul urmăririi penale denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni legate de droguri beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Anexa : Activități practice

LECȚIA 1 - Opțiuni - alcool, risc și protecție

Obiective

Elevii:

- vor învăța că există diferiți factori care influențează oamenii în a consuma droguri (efecte / așteptări cu privire la urmările drogurilor, mediul înconjurător / social și factori personali / fiziologici),
- vor experimenta lucrul în grup,
- vor discuta ideile lor într-un forum colegial,

De ce aveți nevoie

- imagini, filmulețe, desene.

Sfaturi pentru predarea lecției

Această lecție necesită ca dvs. să aveți cunoștințe despre factorii de risc și de protecție pentru consumul alcoolului. Aveți posibilitatea de a revizui informațiile privind factorii personali, sociali și fizici care influențează consumul de alcool.

Veți avea, de asemenea, nevoie de abilitățile de a gestiona diferitele interpretări și stereotipuri de caractere propuse elevilor pe durata lecției. De fapt, fiecare stereotip de caracter introdus în lecție este influențat atât de factori de protecție, cât și de un anumit potențial negativ.

Introducere: 15 minute

Prezentați cele trei mari grupuri de influență a consumului oricărui drog:

- INFLUENȚA PERSONALĂ (de exemplu, doriți să experimentați ceva nou). Puteți, de asemenea, face referire la „psihologic” în plus față de „personal”.
- INFLUENȚA SOCIALĂ (de exemplu, nu vrei să îți pierzi prietenii, cu toate că ei beau alcool, sau disponibilitatea anumitor droguri în magazine). Puteți, de asemenea, face referire la „mediu” în plus față de „social”.
- INFLUENȚA FIZICĂ (de exemplu, poți alerga mai repede dacă iei o anumită o pastilă).

Solicitați-le elevilor să își spună părerea, în funcție de ceea ce au citit, văzut sau experimentat, în legătură cu riscurile consumului de alcool. Răspunsurile vor fi denumite „factori de risc”. După aceea, solicitați-le câteva exemple de cum te poți abține de la băut sau de la abuzul de alcool. Acestea vor fi denumite „factori de protecție”. Rezumați cele trei influențe și arătați clar că cele trei categorii de mai sus există și pot fi factori de risc sau de protecție în cadrul oricărui grup. De asemenea, reamintiți-le că acești factori sunt valabili pentru mai multe tipuri de droguri, deși în această lecție doar alcoolul este folosit ca exemplu.

Activitățile principale: 30 de minute

1. Factori de risc și factori de protecție privind consumul de alcool.

Împărțiți clasa în grupuri de câte trei. Puneți la dispoziția fiecărui grup șase desene cu oameni aflați în situații cu nivel mare de risc sau de protecție și o pagină cu rubrici goale. Permiteți-le elevilor să decupeze desenele, să discute despre care sunt factorii de risc sau de protecție.

Rugați-i să lipească respectivele desene în rubricile corespunzătoare.

Fiecare grup își scrie un nume sub desenele lui și lipește hârtia pe perete. Analizați împreună cu clasa diferențele și similitudinile dintre soluții.

În discuție va trebui să subliniați că riscurile nu sunt decisive, iar factorii de protecție nu reprezintă nici o garanție: prezența acestor factori nu determină consumul drogului - alcool.

Întrebări determinante:

- De ce oamenii nu beau alcool?
- De ce unii beau, dar nu se îmbată?
- Ce poți face pentru a te proteja împotriva riscurilor de a începe să iei droguri?

Locul potrivit pentru desene este în partea de jos a tablei alături de explicațiile necesare elevilor.

2. Creați un personaj

Împărțiți clasa în grupuri de câte trei. Rugați-i să deseneze un personaj cu factori puternici de protecție împotriva consumului de alcool.

Concluzii - sinteză

1. Scoateți în evidență cei trei factori relevanți pentru consumul de alcool: factori de mediu sau sociali, fizici și personali / psihologici.
2. Discutați factorii de risc și de protecție cu privire la consumul de alcool sub forma unui colaj.
3. Lăsați elevii să găsească factori de protecție împotriva consumului de alcool prin construirea fiecărui personaj.

LECȚIA 2 - Despre fumat - Informează-te

Obiective

Elevii:

- vor învăța despre efectele fumatului
- vor învăța că rezultatele așteptate nu reflectă neapărat realitatea
- vor învăța că beneficiile percepute asupra sănătății pe termen scurt sunt adesea considerate mai importante pentru noi decât cele adverse pe termen lung
- vor discuta de ce oamenii fumează, chiar dacă ei cunosc efectele dăunătoare asupra sănătății

De ce aveți nevoie

- citirea foii referitoare la nicotină și fumat.
- o foaie de hârtie mare, cu titlul „Ce așteaptă fumătorii de la fumat?” și o alta cu „Efectele fumatului” cu suficient spațiu sub titlu pentru completări. Puteți folosi, de asemenea, tabla.
- dacă este posibil, conexiune la internet.

Introducere: 15 minute**Test de cunoștințe despre țigări**

Lăsați elevii să răspundă întrebărilor unui test cu privire la efectele fumatului pasiv și industria tutunului. Stabiliți un termen limită pentru terminarea testului. După completarea testului, revizuiți răspunsurile corecte și comparați rezultatele elevilor. Solicitați câteva exemple de răspunsuri greșite și încercați să corectați erorile făcute de către elevi. Explicați că determinarea informațiilor corecte despre fumat este subiectul principal al acestei lecții.

Principalele activități: 25 minute**Argumente pro și contra**

Împreună cu grupul, identificați patru motive pentru care oamenii fumează țigări, chiar dacă știu toate consecințele negative asupra sănătății. Care sunt avantajele pe care fumătorii le văd în fumat?

Scrieți pe tablă sau pe o coală de hârtie „La ce se așteaptă fumătorii de la fumat?” Puteți face o legătură cu lecția despre alcool și să dați exemple de factori sociali, fizici și personali care influențează fumatul. (Social - Cred că prietenii mei fumează și ei, Fizic – Fumatul mă face să mă simt mai puțin tensionat, Personal - Îmi place gustul). Pe lângă această listă cu motive pentru care oamenii fumează, întocmiți o listă cu consecințe, alcătuind rubrica „Efectele fumatului”. Puneți accentul pe consecințele de natură socială și efectele estetice. Îndemnați elevii să distingă consecințele fumatului pe termen scurt față de cele pe termen lung. Pătrundeți în semnificația acestei distincții:

- Consecințele pe termen scurt și lung sunt echilibrate sau există un dezechilibru între ele?
- Ce puteți învăța din asta?
- Sunt efecte pe termen scurt mai importante pentru tine decât cele pe termen lung sau viceversa?
- Întrebați elevii care sunt cele mai des întâlnite subiecte referitoare la fumat pe care le-au auzit sau despre care au citit în mass-media. Se pot utiliza următoarele întrebări:
- Ce informații credeți ar trebui să prezinte un producător de tutun în cazul în care este cinstit și responsabil?
- Se întâmplă acest lucru și în realitate?
- În cazul în care reclamele la tutun sunt interzise, ce alte metode de promovare ați observat că se utilizează?
- Unde puteți găsi informații corecte despre fumat?

Procesul

Împărțiți clasa în trei grupuri. Un grup va fi avocatul nefumătorilor, cel de-al doilea avocatul industriei tutunului, iar cel de-al treilea va fi judecătorul. Oferiți-le grupurilor cinci minute pentru a pregăti „minutul lor de intervenție”, folosind argumentele de pe tablă, din caietele lor de lucru, inclusiv propriile idei. Oferiți-le elevilor din grupul judecătorului instrucțiuni exacte. Ei vor

pregăti câte două sau trei întrebări cheie pentru a le adresa ambelor grupuri, acordând o atenție deosebită „sursei de informații”. Acest grup are, de asemenea un rol, în moderarea discuției (cu ajutorul dumneavoastră, dacă este necesar) și rolul de a formula verdictul final, până la sfârșitul exercițiului. În discuția finală despre exercițiu, subliniați importanța informațiilor disponibile și a utilizării acestora. Puteți încheia subiectul făcând referire la numărul fumătorilor care știți că vor să renunțe, dar nu au reușit încă. Ei arată că fumatul nu este un stil de viață ales sau un simplu obicei, ci de cele mai multe o boală care creează dependență.

NU LĂSA TUTUNUL SĂ-ȚI TAIE RESPIRAȚIA

ALEGE SĂNĂTATEA!

31 MAI: ZIUA MONDIALĂ FĂRĂ TUTUN #NoTobacco

ROD/AN/NO/AL/AN/TER/000
TOGETHER LET'S BEAT TOBACCO
FCTC
WORLD HEALTH ORGANIZATION

LECȚIA 3 – Drogurile - Informează-te

Câteva cuvinte despre lecție

Nu numai alcoolul și țigările sunt droguri care pot ajunge la elevii dvs. Droguri ilegale ca ecstasy-ul, canabisul sau cocaina intră, de asemenea, în lumea tinerilor care trec peste vârsta de 12 de ani. Medicamentele precum somniferele sau produsele de fortifiere și dopaj sunt, de asemenea, droguri. Nu este posibilă oferirea unor informații exacte cu privire la fiecare dintre aceste substanțe. Dar, elevii trebuie să exerseze cum să interacționeze cu informațiile referitoare la droguri. Acesta este scopul acestei lecții de față.

Obiective

Elevii:

- vor afla efectele și riscurile legate de consumul de droguri
- vor exersa lucrul cu diferite informații referitoare la diferitele tipuri de droguri.

De ce aveți nevoie

- Prezentări power point și filme cu mesaj antidrog
- Cartonașe cu întrebări despre droguri.

Sfaturi pentru desfășurarea lecției

Puteți să preselecți fișele cu informații sau cartonașele test pe baza propriilor păreri.

Puteți, de asemenea, să verificați dacă elevii au pus întrebări în legătură cu aceste subiecte pe parcursul ultimelor lecții. Unele subiecte pot face trimitere la lecțiile de biologie despre corpul uman. Furnizarea de informații în calitate de profesor nu este un scop în sine în această lecție; scopul principal este ca elevii să vorbească în grupuri mici, cu privire la întrebările și răspunsurile lor de pe cartonașe. Informațiile conțin foarte multe aspecte biologice și fizice. În timpul de gândire, puteți atrage atenția asupra efectelor sociale, asupra imaginii drogurilor (consumul de droguri nu este considerat „mișto”), asupra efectelor estetice. Îndemnați elevii să privească efectele pe termen lung și nu doar cele pe termen scurt, dar, în același timp, să acorde atenție perspectivei apropiate.

Introducere: 5 minute

Formați perechi de câte 4 elevi prin distribuirea cardurilor în cupluri albastre și roșii.

Principalele activități: 35 de minute

Întrebări legate de droguri

Fiecare cuplu roșu se alătură unui cuplu albastru devenind astfel grupuri de câte patru, așezați împreună. Împărțiți cartonașele cu întrebări în mod egal între grupurile de 4 elevi. Începeți prima rundă în care cuplul de culoare roșie adresează prima întrebare (de pe cartonaș) cuplului albastru. Cuplul albastru reflectează o perioadă de timp asupra întrebării, iar apoi dă răspunsul cuplului roșu, care îl notează pe o foaie. Dacă acesta este corect, se obține un punct.

După aceea, grupul format din cei patru discută de ce răspunsul este corect. La semnalul dvs., vine rândul cuplurilor albastre să adreseze o întrebare, până când toate întrebările au fost adresate pe rând în toate grupurile. Puteți lăsa elevii să lucreze în propriul lor ritm, fără a ține cont de semnalizările Dvs. de a trece la următoarea întrebare. Acest lucru va permite o atmosferă mai confortabilă, dar este posibil să rămână un timp foarte scurt pentru discuțiile cu privire la răspunsurile date. Puteți, de asemenea, să dați doar trei cartonașefiecărui cuplu, deoarece aceleași întrebări pot fi tratate în mai multe grupuri, sau puteți sugera schimbarea cartonașelor între grupuri.

Încheiere: 10 minute

Cereți elevilor să lipească pe un perete din clasă foile cu răspunsurile lor.

Identificați și rezumați unele sentimente sau concluzii comune din care elevii au de învățat. De exemplu:

- Medicamentele pot fi, de asemenea, droguri.
- Uneori am avut o idee greșită, dar nu am știut.
- Există efecte pe termen scurt și pe termen lung în domenii neașteptate.

Concluzii - sinteză

1. Elevii formează cupluri și apoi grupuri de câte patru.
2. În grupuri mici își adresează întrebări pe baza cartonașelor întrebare-răspuns.
3. Profesorul a condus discuțiile pentru a merge mai departe cu activitatea grupurilor.

LECȚIA 4 - Rezolvarea problemelor și luarea deciziilor

Câteva cuvinte despre lecție

Tinerii care folosesc droguri își dezvoltă convingeri neobișnuite care afectează abilități sănătoase de rezolvare a problemelor. De fapt, un studiu a demonstrat că cei care consumă alcool au dificultăți în a-și rezolva problemele. Această lecție va permite elevilor să exerseze abilitatea de a rezolva probleme, folosind un model format din cinci pași.

Obiective

Elevii:

- vor exersa un model de rezolvare a problemelor personale
- vor decoperi gândirea creativă
- vor exersa puterea de a se opri, de a se calma și de a gândi atunci când au o problemă, în loc să reacționeze impulsiv
- vor face diferența între efectele pe termen lung și cele pe termen scurt ale diferitelor acțiuni / soluții pozitive identificate.

De ce aveți nevoie

- O coală de hârtie pe care să fie scris „modelul în cinci pași“
- Câte o bucată de hârtie (format A4) pentru fiecare elev
- Scenariul de mai jos fotocopiat.

Sfaturi pentru desfășurarea lecției

Asigurați-vă că există suficient spațiu (aproximativ cinci metri) pentru Aventura Amazon.

Introducere: 5 minute

Începeți cu o recapitulare a lecției trecute. Au folosit elevii metode sănătoase de gestionare a problemelor săptămâna trecută? Există întrebări la care să răspundem astăzi sau în următoarele lecții? Nu insistați cu discuția, dar țineți cont de părerea elevilor.

1. AVENTURA AMAZON

Notă: Această activitate va funcționa doar dacă există loc! Se lasă un spațiu de aproximativ cinci metri. Împărțiți clasa în grupuri de câte trei. Asigurați-vă că fiecare elev are o câte o bucată de hârtie. Toți elevii trebuie să înceapă de pe o parte a spațiului de 5 metri. Folosind bucățile de hârtie drept „bucăți plutitoare de lemn”, echipele trebuie să lucreze împreună pentru a traversa în siguranță cei 5 metri de „iaz”, fără a atinge podeaua. Elevii trebuie să aibă ambele picioare pe o singură bucată de hârtie, să meargă înainte și înapoi de la început până la sfârșit și să fie creativi. Chiar dacă doar un membru al echipei atinge podeaua, întreaga echipă o ia de la început.

2. PROBLEME ÎN FAMILIE:

Stați împreună cu elevii și discutați o problemă tipică: un elev vrea un telefon mobil, dar părinții spun nu. Spuneți-le elevilor că veți încerca împreună să rezolvați această problemă și că există diferite moduri pentru a face acest lucru.

Activitățile principale: 30 de minute

Discuție condusă de profesor. Prezentarea modelului de „Cinci pași pentru rezolvarea unei probleme”. Aplicați acest sistem, pas cu pas, pentru a rezolva problema telefonului mobil și problema „Aventurii Amazon” dată în deschiderea lecției. Puteți, de asemenea, să luați un alt exemplu care este relevant pentru elevi. Atenție, însă, dacă luați drept exemplu o situație care a avut loc în cadrul grupului, ar putea exista reacții ale unor elevi care au luat-o ca pe ceva personal.

Planul în cinci pași pentru a rezolva o problemă

Pasul 1: Identifică problema. Care este problema mea? Ce se întâmplă? Ce simt? (încercați să împiedicați reacțiile sau comportamentele impulsive) și încercați să identificați cauzele problemelor.

Pasul 2: Gândește-te și vorbește despre soluții. Găsește mai multe soluții (gândire creativă) inclusiv discuții cu cineva în care aveți încredere. Încearcă să descrii cât mai bine posibil cum te simțiți.

Pasul 3: Evaluarea soluțiilor. Evaluarea soluțiilor prin compararea avantajelor și a dezavantajelor și luând în considerare consecințele pe termen scurt și lung. Elimină soluțiile mai puțin fezabile din punctul de vedere al acestei evaluări.

Pasul 4: Decizia adoptării unei soluții. Decideți asupra unei soluții și acționați conform ei.

Pasul 5: Evaluarea efectului soluției. Reflectați asupra rezultatelor soluției alese. Ce ai învățat? Ce ai schimbat? Te simțiți mai bine?

Grupul de lucru

Elevii vor lucra în aceleași grupuri de câte trei. Utilizarea modelului în cinci pași, pentru a permite grupurilor să găsească soluții la două dintre aceste probleme. Grupurile pot lucra la aceeași problemă. Monitorizați grupurile, pentru a vedea dacă acestea utilizează în mod eficient modelul.

Exemple:

- Monica întârzie mereu la școală pentru că doarme după ce sună ceasul. Cum poate să depășească această problemă pentru a ajunge la timp la școală?
- Victor a luat nota 4 la ultimul test de „mate” și pentru a-și menține media trebuie să ia notă de trecere la următorul. El și-a stabilit un obiectiv să lucreze la matematică și, prin urmare, să acorde o importanță fiecărui test. Ce trebuie să facă?
- Părinții Monicăi fumează în permanență acasă. Ea știe că nu este bine să inspire fum și nu vrea să continue să respire aerul de acasă. Ce poate face?
- Bogdan are un pachet de țigări. Este foarte curios să încerce, dar vrea ca și alții să încerce odată cu el. El îi cere, printre alții, și lui Vlad să încerce cu el. Vlad a decis că el nu vrea să încerce. Ce-ar trebui să facă?
- Mihaela a pierdut cheile de la casă, iar părinții ei vin acasă abia după 16:30. Ea își dă seama în mijlocul orei, la aproximativ ora 10:00. Ce ar trebui să facă?
- Oana a decis că nu vrea să bea la o petrecere unde știe că oamenii vor consuma alcool amestecat cu suc. Ce ar trebui să facă?
- Fratele mai mic al lui Cosmin stă de foarte mult timp pe Internet. Cosmin are nevoie să folosească computerul familiei pentru a-și face temele. Cum rezolvă Cosmin această problemă?

Dacă timpul permite: revizuiți împreună scenariile și discutați despre modul în care grupurile au rezolvat problemele.

Concluzii - sinteză

1. Încălzirea cu un exercițiu în echipă de rezolvare a problemelor.
2. Elevii învață modelul în cinci pași de rezolvare a problemelor.
3. Elevii aplică modelul pe o problemă concretă (de exemplu, problema indicată în deschiderea lecției).
4. Se exersează modelul.
5. Se discută soluții pentru diferite probleme.

Bibliografie:

PROIECTUL NECENZURAT – Manualul profesorului și Manualul elevului, un program al EU-DAP, prevenirea dependenței de droguri în Europa.

Suport de curs de formare de bază în domeniul drogurilor elaborat de Agenția Națională Antidrog – C.N.F.D.CD. – 2007

www.ana.gov.ro

III.4.2 Dependența de tehnologie digitală

Dependența de tehnologie digitală

Tehnologia digitală este inovația secolului 21 și ne modelează felul în care trăim, gândim și ne creștem copiii. Copiii noștri sunt printre primele generații care se nasc, cresc și trăiesc în această lume digitalizată și sunt așa-numiții ”copii digitali”.

Evoluția internetului în viețile noastre

Din puncte de vedere sociologic și psihologic, o societate are nevoie de aproximativ 100 de ani pentru a se adapta unei inovații majore. Motivul pentru care societatea are nevoie ca o inovație să evolueze lent este că oferă oamenilor predictibilitate, stabilitate și încredere în acea inovație. De exemplu, între inventarea telefonului (1876) și apariția primului telefon fără fir (1990), s-a derulat un progres tehnologic lent. De-a lungul celor 114 ani telefonia, a intrat treptat în viața oamenilor. În schimb, internetul este tehnologia care a avansat în viețile oamenilor cu o rapiditate cu care nici o altă inovație de până acum nu a făcut-o. În doar 40 de ani, generația noastră sau a părinților noștri a cunoscut atât cum e să aibă un telefon fix, să trimită scrisori și telegrame, dar și să dețină un telefon mobil și să trimită e-mail-uri prin poșta electronică.

Evoluția internetului a cunoscut salturi imense la fiecare 10 ani, cu o viteză de progres aproape colosală. Societatea, ca întreg, este nevoită să facă față acestei inovații care evoluează imprevizibil.

1974 – termenul ”internet” a fost folosit pentru prima dată

1984 – primele 1.000 de calculatoare au fost conectate în rețea

1994 – peste 1.000.000 de calculatoare au fost conectate în rețea

2000 – explozia ”bulei dotcom”.

Amploarea fenomenului digital în lume

Fenomenul tehnologiei digitale a prins proporții uriașe și a adus cu sine o serie de schimbări pozitive precum comunicarea facilă, resurse pentru educație și învățare, aplicații care să ne facă viața mai ușoară – google, aplicații pentru gătit, sport, muzică etc. Pe de altă parte, însă, în societăți puternic digitalizate precum Statele Unite, s-au putut observa deja următoarele implicații îngrijorătoare: copiii între 8-18 ani petrec în medie 7 ½ ore/zi folosind device-uri digitale, timp de 7 zile pe săptămână. Acest lucru are consecințe majore asupra felului în care copiii se dezvoltă fizic, psihic și social.

Dependența de internet devine o problemă tot mai vizibilă și a ajuns recunoscută ca patologie. În prezent, se apreciază că ea este prezentă la:

4,4% din adolescenții din Europa

18,3% din studenții din UK

26,3% din tinerii din USA

Dependența de internet este un fenomen dificil de definit, deoarece folosirea internetului face parte din viața noastră cotidiană în atât de mare măsură, încât este foarte greu să stabilim niște limite raționale.

Pericolul constă exact în faptul că internetul este un instrument acceptat de societate, folosit de toată lumea, de aceea ne dăm seama mult mai greu sau deloc dacă cineva din anturajul nostru devine dependent. Toleranța societății este deci mult mai mare decât în cazul celorlalte adicții, de cele mai multe ori, nici bolnavul nici anturajul său nu consideră problematic acest fel de comportament. Totodată sunt foarte puține cadre didactice care integrează în mod constructiv în orele lor folosirea internetului, cu toate că sunt și exemple pozitive (elevi dintr-o școală din Oradea au căutat pe skype împreună cu copii din Noua Zelandă elementele comune ale poveștilor tradiționale ale celor două nații).

Conform unui studiu efectuat de psihologi americani, fiecare al 25-lea tânăr simte o dorință "irezistibilă" să fie online, și dacă nu reușește acest lucru sau încearcă să se deconecteze pentru un timp, devine frustrat. Studiul bazat pe răspunsurile a 3500 de liceeni din Connecticut a ajuns la concluzia că elevii dependenți de internet au o șansă mult mai mare să devină depresivi sau să recurgă la folosirea drogurilor. "Dependența de internet îi caracterizează pe 4% din liceenii americani - precizează The Journal of Clinical Psychology. "Depresia, utilizarea excesivă a internetului și comportamentul agresiv sunt interdependente. Băieții de la liceu pot folosi netul mult mai mult și pot aborda problemele într-un mod mai puțin conștient." Din studiu reiese că, din 3560 de elevi 4% sunt dependenți. Fetele au răspuns cu da în număr mai mare la întrebările legate de dependența de internet, dar dintre băieți mult mai mulți - 17% - au declarat că petrec pe net mai mult de 20 ore pe săptămână. La fete, procentul a fost de doar 13%.

Probleme legate de definiție

În ultimii ani, a apărut o terminologie variată pentru a desemna fenomenul. Acestea includ adicția de internet, tulburarea adictivă de internet, utilizarea patologică, excesivă, maladaptativă, problematică sau compulsivă a internetului și dependența de internet. Cele mai răspândite dintre definiții sunt dependența de internet și folosirea problematică a internetului. (Demetrovics și colegii, 2008).

Tipurile dependenței de internet

După clasificarea lui Davis (2001), putem deosebi două tipuri de utilizatori problematici: specifici (ei utilizează în mod excesiv o singură funcție, ex. joc online, chat, pornografie) și generalizați (utilizare excesivă multidimensională).

Alții – Young, et al. (1999) – definesc 5 tipuri de dependență: adicția cybersexuală, adicția cyber-relațională, compulsie net (ex. jocuri de noroc sau shopping online), achiziționarea excesivă de informații (navigarea compulsivă), dependența de calculator (joc excesiv).

Se definesc tipuri de adicții în ce în ce mai noi în cadrul dependenței de internet: ex. dependența de licitații online, dependența MMOG (Massively Multiplayer Online Games) sau dependența MMORPG (Massively Multiplayer Online Role Playing Games).

Pericolele dependenței de internet printre tineri

Adolescenții sunt mai expuși riscului decât celelalte categorii de vârstă, parțial din cauza caracteristicilor de vârstă și parțial a stilului de viață asociat școlii (răspândirea utilizării internetului în învățare, educație și cămine școlare). Datorită cazării în cămine, nu numai adolescenții sunt în pericol, ci și studenții adulți tineri care își continuă studiile departe de supravegherea părinților și, în special, de rețeaua lor socială (Kandell, 1998). Sarcina acestor două segmente de vârstă este de a dezvolta identitatea și relațiile intime. Posibilitatea formării identității și a relațiilor și adâncirea rapidă a nivelului de intimitate sunt caracteristici ale internetului care au o mare influență asupra adolescenților și adulților tineri.

Consecințele dependenței de internet

Young (1998b) stabilește cinci categorii de probleme, care pot fi cauzate de utilizarea excesivă a internetului.

1. Probleme școlare: navigarea pe site-uri irelevante, chat-ul în camere de chat, petrecerea timpului cu jocuri interactive în detrimentul activității productive; dificultăți în efectuarea temelor, în pregătirea pentru examene sau în obținerea unui somn suficient pentru a ajunge la școală la timp în dimineața următoare; toate acestea pot duce la rezultate slabe de învățătură sau chiar la exmatriculare.
2. Probleme care afectează relațiile: soț/soție, de cuplu, părinte-copil, prietenii apropiate care se sting datorită faptului că dependenții petrec mai puțin timp în relații umane reale; relațiile umane adevărate pot fi întrerupte de noile conexiuni online (aventuri sexuale online).
3. Probleme financiare: acesta este cel mai volatil factor, depinde de posibilitățile de acces la internet al țării și, bineînțeles, de introducerea de noi tehnologii; formele dependente de shoppinguri online, licitarea și jocurile de noroc, toate pot duce la probleme financiare.
4. Probleme la locul de muncă: utilizarea în scop personal a accesului online la locul de muncă sau deteriorarea performanței muncii.
5. Probleme de sănătate: Modificările ciclului de somn (lipsa de somn, și în consecință, utilizarea excesivă a tabletelor de cafeină, oboseală), simptome ale mâinii și antebrațului, insuficiență vizuală, convulsii epileptice (indus de jocuri video), dureri de spate, excesul de greutate și alimentația nesănătoasă.

Folosirea intensivă a internetului contribuie totodată la sentimentul de singurătate, frustrare și depresie (Clark, Frith și Demi, 2004; Kraut și colegii, 1998; Young și Rodgers, 1998b). Există o corelație strânsă cu simptomele de anxietate și depresive. Cu toate acestea, se pare că, în special pentru

tineri, utilizarea sporită a internetului poate avea un impact pozitiv asupra relațiilor cu prietenii și colegii de școală (de exemplu, cunoașterea unor noi persoane sau comunicarea cu prietenii).

Tipurile jocurilor online

1. Jocuri de rol online și versiunile acestora (MMORPG - Massively Multiplayer Online Role Playing Games): ca și în cazul oricărui joc de rol, jocul se axează pe caracterul ales de jucător. Jucătorul își alege propria vocație, care determină rolul și abilitățile sale în joc. Sarcinile efectuate în joc (misiunile) permit dezvoltarea și achiziționarea de obiecte valoroase, rezultând diferențierea între jucători.
2. Jocurile interne "shooter" și variantele acestora (MMOFPSG - Massively Multiplayer Online First Person Shooter Games): jocuri de acțiune de îndemânare care se bazează în primul rând, pe timp de reacție și abilități de atenție, și oferă jucătorilor, într-o mare varietate de moduri posibilitatea de a colabora și de a interacționa competitiv, în mod individual sau în grup.
3. Jocuri de strategie online și versiunile lor (MMORTSG - Massively Multiplayer Online Real-Time Strategy Games): jucătorii controlează echipe masive într-o lume virtuală, își dezvoltă teritoriile, se asociază cu alți jucători, luptă cu echipele inamice, crescând astfel statutul lor în joc.
4. Alte jocuri online: toate celelalte jocuri online (de exemplu, sport, curse, ritm). Fiind de multe feluri, nu putem vorbi despre caracteristici specifice, dar se poate spune că aceste jocuri atrag mai puțini jucători decât cele trei tipuri de joc descrise mai sus.

Consecințele jocului online problematic

Consecințele negative ale utilizării jocurilor online problematice afectează în multe domenii viața jucătorilor. Acestea sunt:

1. Relațiile interpersonale: timpul excesiv petrecut cu jocul poate duce la neglijarea relațiilor reale (familie, prietenii). Cu toate acestea, relațiile (virtuale) create prin jocuri pot contribui la satisfacerea nevoilor sociale importante. Totuși, aceste relații sunt, în general, mai puțin profunde, mai puțin caracterizate de încredere sinceră și mai puțin consumatoare de timp, astfel sunt limitate doar la înlocuirea relațiilor reale.
2. Obligații: Întrucât jucătorii cu probleme își petrec o cantitate semnificativă de timp cu activități legate de joc (joacă, pregătesc, visează), tind să-și negligeze responsabilitățile, ceea ce poate duce la o deteriorare a performanțelor lor de învățare și / sau de muncă. Adesea, sarcinile legate de familie (de exemplu, creșterea copiilor) nu sunt abordate în mod adecvat.
3. Starea de sănătate: șederea lungă și frecventă în fața jocului poate provoca diverse probleme de sănătate (Griffiths, 2008; Young, 2009b), cum ar fi dureri de gât și spate, dureri de cap, dureri de încheietura mâinii, probleme oculare, obezitate / scădere în greutate. Sunt frecvente, de asemenea, cazurile când jucătorii sunt atât de scufundați în joc încât, își ignoră nevoile lor biologice de bază (somm, mâncare, curățenie) (Griffiths, 2008, Griffiths și Meredith, 2009, Peng și Liu, 2010; Porter et al. , 2010; Young, 2009b). Acest lucru duce la simptome suplimentare: oboseală anormală, neglijare, scădere în greutate, slăbiciune.
4. Starea de spirit: neglijarea diferitelor activități și a relațiilor umane pe termen lung duce la pierderea bunăstării și poate duce la singurătate.

Având în vedere abordările teoretice de mai sus, se pune întrebarea care este sarcina specialistului în prevenție și a profesorului/pedagogului în ceea ce privește prevenirea? Cum putem asigura tinerilor și adolescenților un program eficient de dezvoltare a relațiilor interpersonale, și de prevenire a depresiei și anxietății?

Pe lângă programul de prevenție în școli, programele comunitare, apartenența la grupuri care se dezvoltă în direcție pozitivă, punerea bazelor unui sistem de valori constructive, sunt esențiale pentru dezvoltarea și menținerea unui stil de viață sănătos fără dependență patologică. 8

Plan de lecții

Scopul prevenirii: prevenirea dependenței de internet

Metode: discuții în grup, scurtmetraje, proiecții de filme

Lecția nr.1

- Prezentare, discutarea regulamentelor, bazarea atmosferei de încredere, încălzire, jocuri, adaptare la subiect.

1. Joc icebreak: Mă caracterizează: DA sau NU, în funcție de răspuns, elevii trec într-o grupă sau cealaltă.

- ☐ Am smartphone
- ☐ Îmi plac memoriile
- ☐ Am peste 300 de prieteni pe Facebook
- ☐ Prefer instagram-ul vizavi de Facebook
- ☐ Câteodată primesc comentarii negative
- ☐ Cineva m-a hăcuit pe net
- ☐ Sunt grupuri care nu îmi plac
- ☐ Am fost deja agresiv verbal
- ☐ Cineva a fost agresiv verbal cu mine
- ☐ Ce faci în timpul meu liber: cate ore petreci pe internet, mai mult sau mai puțin de 4 ore pe zi.
- ☐ Cât de des îți schimbi smarthphonul?
- ☐ Cât de important este internetul pentru tine la o scară de 0-10? Iar telefonul?
- ☐ La ce folosesc internetul? Ascult muzică online chat, filme, contact, muncă, învățare, jocuri.
- ☐ Cine are Facebook, Intagram, Pinterest?

Jocurile vor ajuta la evaluarea rolului pe care îl joacă internetul în viața elevilor și ce experiențe au elevii legate de internet (pozitive și negative). Pot exista manifestări foarte personale despre diviziuni, agresiune verbală față de ceilalți sau față de sine.

Lucru în echipă pe patru teme

- a) De ce este bună și utilă lumea internetului? Găsește 10 argumente
- b) Ce pericole cuprinde lumea internetului? Găsește 10 argumente
- c) Spuneți povești care li s-au întâmplat cunoștințelor legate de pericolele internetului.
- d) Cum se poate folosi internetul în siguranță?

2. Discuții în grup legate de teme

Grupurile mici prezintă răspunsurile, iar elevii din cealaltă grupă își pot adăuga propriile opinii și experiențe personale. Posibilități de răspunsuri pozitive de exemplu: a face prieteni, a se întâlni, a învăța, a face bani, a se distra, a se relaxa. Exemple de pericole, cum ar fi: utilizarea datelor, intruziune în adresele de e-mail, hackingul, dezvoltarea dependenței, utilizarea identității false, identitatea falsă.

3. Listă legată de folosirea internetului în siguranță (Anexa 3)

Anexa 3

Despre utilizarea sigură a internetului!

- ☐ Poți planifica o întâlnire doar cu părinții profesorii tăi știu despre întâlniri și cineva te poate compania!
- ☐ Nu te lăsa șantajat, nu crede ești curajos doar dacă faci ceea ce îți cere un necunoscut (ex. să-i trimiți o poză sau datele tale personale)!
- ☐ Pe situri folosește cât mai puține date personale: mai bine folosește doar prenumele sau doar o poreclă!
- ☐ Să nu dai numărul de telefon nimănui!
- ☐ Ai grijă și la informațiile legate de rudele tale, povestește despre rude doar cunoscuților, nu oferi informații personale necunoscute pe net!
- ☐ Nu folosi și nu trimite poze provocatoare cu tine sau despre cunoscuți.
- ☐ Nu bifa niciodată reamintirea parolei!
- ☐ Fii prudent atunci când faci cumpărături online sau și se oferă servicii gratuite: introducerea unui număr de card de credit poate cauza probleme, poate fi periculos (de ex. Ton de apel).
- ☐ Dacă utilizezi un sistem wireless acasă, oprește toate elementele de pe dispozitiv atunci când ai terminat de navigat, astfel încât acestea să nu poată fi accesate de alte persoane și să fie utilizate în mod ilegal pentru a vă accesa conturile, căutând datele voastre!
- ☐ Nu credeți neapărat tot ce găsiți pe Internet: nu ezitați să vorbiți cu părinții, profesorii și prietenii despre ceea ce ați citit acolo.

Joc final:

Lecția nr.2

Joc icebreak: Cum vă simțiți astăzi? Prezentare cu ajutorul cartonașelor cu emoții. Aceste cartonașe ajută elevii să-și exprime sentimentele.

Toată lumea primește Anexa numărul 1, care este despre obiceiurile, durata și impactul internetului asupra vieții. Discutăm despre aceste teme având descoperirea diferitelor sentimente pozitive și negative, programele de timp liber, hobbyuri, etc. Acestea ne pot da indicii la nivelul de apatie a elevilor, eventualele probleme personale sau de familie, lipsa de motivație, imaginea de sine.

Anexa 1

I. Este dependent de internet dacă:

- a. folosește telefonul, internetul în timpul meselor,
- b. nu se deconectează de pe internet nici dacă nu-l folosește,
- c. în timp ce învață folosește internetul,
- d. petrece mai mult de cinci ore pe net într-o zi,
- e. nu poate rezista o zi fără net,
- f. își planifică timpul liber luând în calcul posibilitățile de a fi în apropierea internetului.

II. Obiceiurile mele de utilizare a internetului

- A. Folosesc internetul pentru că:
 - a. mă plictisesc,
 - b. nu am ce face,
 - c. mă distrează,
 - d. învăț,
 - e. este în beneficiul meu
 - f. altele

- B. Dacă un prieten mă sună în timpul jocului pe calculator sau navigând pe net, atunci:
 - a. îl sun înapoi după ce termin jocul,
 - b. povestesc cu el, dar navighez în continuare pe net,
 - c. mă deconectez și vorbesc cu el,
 - d. altele

- C. Dacă se strică sau nu este acasă net:
 - a. mă duc undeva unde este wireless,
 - b. îmi caut o altă ocupație,
 - c. mă stresez,
 - d. altele

III. Se poate spune despre mine? D-De obicei, C-Câteodată, N-Niciodată

- Sunt pe net mai mult de 20 de ore pe o săptămână (telefon, chat, facebook, jocuri etc.)
- Sunt pe net, chiar dacă am altceva de făcut (ex. învățat)
- Merg pe situri, care nu sunt pentru mine (ex. pornografie)
- Nu-mi pot imagina viața fără net
- Am încercat să renunț la net de mai multe ori sau să reduc numărul de ore, dar nu am reușit
- Dacă nu mă pot conecta la net, devin nervos
- Mă uit la filme pline de agresiune
- Vizitez siteuri porno.

Elevii au primit liste cu 20 puncte forte și 20 puncte slabe. Fiecare elev trebuie să aleagă 4 puncte care este cel mai important pentru el. După ce aleg se va discuta despre aceste puncte forte și puncte slabe. Formularea corectă a sentimentelor pozitive și negative reprezintă un element important în formarea și dezvoltarea personalității, în rezolvarea conflictelor. Acumularea sentimentelor negative, a ignorării acestora, duce la creșterea agresivității elevilor, la diferite tipuri de comportament deviant sau adicții, astfel încercând să rezolve conflictele, să scape de frustrare, să fie degajați, să experimenteze senzația de libertate.

În încheiere: povestea despre rățușca cea urâtă, care se confrunta cu identitatea ei, care nu-și găsea locul și care s-a regăsit după ce a ajuns în preajma lebedelor. Mulți elevi se confruntă cu probleme care apar în această poveste: nu sunt acceptați în clasă, sunt neglijăți în familie, nu sunt iubiți sau anumite puncte slabe care duc la sentimentul că eu nu sunt bun de nimic.

Le-am spus că există sau poate exista astfel de alunecări în viață și că elevul totuși se poate simți că sunt urât, că nu sunt iubit de nimeni, că nu am sens în viața lui, dar dacă îți găsești locul dat de Dumnezeu, vei realiza frumusețea, dotările, misiunea ta.

Joc final: Termometru

Clasa să se așeze într-o linie de la 1 la 10 după cum s-a simțit la această oră.

Lecția nr.3

Joc icebreak: Sabia și scutul

Clasa face un cerc, toată lumea întinde palma dreaptă, iar degetul arătător de pe mâna stângă pune în palma colegului. La aplauze, trebuie să prindă degetul colegului și să apere degetul său. Cel al cărui deget este prins iese din joc.

Navigarea pe site-uri porno este foarte frecventă, în special, în rândul băieților. Este recomandată abordarea temei indirect. Elevii sunt rugați să enumere beneficiile și motivațiile lor cu privire la vizitarea siteurilor porno. Au enumerat următoarele: este important pentru că pregătește bărbații pentru viața sexuală, este posibil să câștige experiență, să înveți tehnici.

Cu ajutorul Anexei 2 putem discuta despre efectul negativ al pornografiei, despre efectul într-o relație sau într-o relație sexuală.

Anexa 2

Efectul pornografiei asupra sexului

Există multe concepții greșite despre filmele și publicațiile pornografice. Unele sunt pur și simplu ridicole, dar altele sunt cu adevărat toxice. Pe baza sondajelor, cercetătorii francezi au întocmit un studiu „adevărat-fals”, completat cu explicații.

Iată principalele concluzii ale studiului:

1. Pornografia învață diferențele anatomice între sexe. Putem afla cum funcționează celălalt gen și dacă al nostru este normal.
Această părere este greșită - spun specialiștii. Personajele masculine din filme sunt selectate în funcție de dimensiunea penisului lor, care este, desigur, semnificativ mai mare decât media, deoarece acest lucru îl face impresionant pentru spectatori. Pe de altă parte, epilarea din jurul organelor genitale ale femeilor din filme sugerează că femeile normale ar trebui să fie așa. Spectatorii de ambele sexe, comparându-se cu personajele din filme, pot dezvolta anxietate severă, care le afectează în mod negativ viața sexuală.
2. Spectatorii de filme pornografice vor fi mai înțelegători cu partenerii lor.
Doi cercetători americani, în studiul lor Inteligența sexuală, constată că cei care vizionează, în mod regulat, filme pornografice au o atitudine mai negativă față de partenerii lor. Aceștia preconizează scenele din film în relația lor, ceea ce, desigur, nu se întâmplă în realitate, așa că vor deveni din ce în ce mai nemulțumiți și mai agresivi cu partenerul lor. Ei își imaginează scenele din filme, care nu se materializează în realitate, astfel devin mult mai nemulțumiți și agresivi față de partenerul lor.
3. Consumatorii de pornografie sunt mult mai fericiți cu viața lor sexuală.
Cercetătorii francezi au studiat două grupuri timp de câteva luni. Cuplurilor dintr-un grup le-au fost proiectate săptămânal o oră de filme pornografice. La sfârșitul experimentului, aceștia au declarat clar că au avut un efect dăunător asupra relației lor sexuale anterior armonioase.
4. Filmele pornografice cauzează dependențe.
Cercetările au arătat că 6-9% dintre cei care vizionează filme pornografice devin atât de dependenți încât nu își pot limita „consumul” și își petrec tot mai mult timp în fața ecranului.
5. Pornografia crește dorința sexuală.
În realitate, multe femei se plâng că partenerii lor, care vizionează regulat filme porno, sunt din ce în ce mai puțin interesate de ele. Potrivit unui sondaj, relația între 68% dintre cuplurile în care un partener urmărește în mod regulat filme pornografice, devine dintre ei din ce în ce mai slabă. Ei își pierd interesul unul față de celălalt și nu au relație sexuală luni sau chiar ani întregi.
6. Este normal ca tinerii să vizioneze filme porno, măcar aceștia vor fi mai informați.
Experții consideră cel este mai periculos punct de vedere. Nu numai pentru că le oferă tinerilor imagini false despre sexualitate, relația femeie-bărbat, dorință și plăcere, ci și pentru că corupe sufletul și spiritul „virgin” care nu are propria experiență sexuală. Distruge iluzia și imaginația, iar imaginile din filmele pornografice înlocuiesc imaginile personale ale experiențelor sexuale și de dragoste.

7. Din filmele pornografice, putem învăța cum să satisfacem femeile.
Oricât de bine intenționată ar fi această părere, nu corespunde realității. Actorii din filme nu ajung la orgasm în timpul filmărilor și nici nu obțin plăcere. Jocul lor este perfect - dar o simulare. În plus, ceea ce sugerează imaginile este mai mult fantezia masculinității, decât plăcerile femeilor.
8. Un bărbat care vrea să fie un iubit bun trebuie să reziste atât timp cât personajele din filme.
Într-adevăr, bărbații din filme par să aibă erecții ore întregi. În realitate, însă, aceste filme sunt montate din multe scene, pentru a crea iluzia că adevăratul bărbat este neobosit.
9. Actorii din film iau adesea Viagra. Ei bine, aceasta este adevărat! Actorul trebuie să lucreze pentru salariu. Așadar, pentru că și ei sunt doar oameni care, în realitate pot eșua uneori - sunt nevoiți să ia tot felul de stimulenți pentru a-și face treaba.
10. Femeilor le place să vizioneze filme porno la fel de mult ca și bărbaților, numai că ascund această plăcere. De fapt, femeile sunt mult mai puțin receptivi la imaginile porno. Stimularea vizuală este mult mai puțin importantă pentru sufletul feminin, decât pentru bărbați. În plus, în filmele porno, femeile tind să fie prezentate într-o poziție mult mai vulnerabilă decât bărbații, ceea ce este respingător pentru spectatorii de sex feminin.

Teme de discuții: despre dezinformarea asociată cu pornografia, consecințele din viața reală a experienței pe site-urile porno și barierele nu numai pentru sex, ci pentru construirea relațiilor. Este necesară informarea elevilor despre existența și riscul dependenței de sex, dependență de porno și că face viața unui individ la fel de dificilă ca și alte dependențe și că există țări unde există un departament de dependență, unde sunt tratate aceste dependențe.

Joc final: Deschide și așează-te deasupra!

Fiecare membru al grupului primește câte o foaie împăturită în patru, cu care fiecare se plimbă prin sală. Când liderul de grup bate din palme, membrii grupului deschid foaia și se așează pe acesta. Iese din joc cel care se așează ultimul, jocul continuă până ce rămâne un singur jucător.

Activități alternative

Este importantă organizarea de programe alternative cum ar fi jocuri de grup, concursuri, activități sportive, ca alternativă a timpului liber elevului, deoarece, de multe ori formarea dependenței de internet apare în urma plictiselii elevului a lipsei de hobby.

Vizionarea de filme este recomandată deoarece se pot discuta anumite aspecte legate de întrebări și probleme personale, valori și principii în viață.

Propuneri de filme: Hacksaw Ridge, Haevnen, Life like a house, Slumdog Millionaire, McFarland, My name is Khan.

Jocuri de icebreak (de introducere)

Jocurile icebreak au rolul de a atrage atenția copiilor asupra temei ce urmează, precum și de a introduce într-o atmosferă de încredere, degajată, cu totul altfel decât o oră de curs (matematică, română, biologie etc.), facilitând astfel detensionarea, experimentarea factorilor de influențare personală, perfecționarea conlucrării.

Salata de fructe

Elevii se așează în cerc. Fiecare elev va primi denumirea unui fruct. În funcție de numărul de elevi din clasă, se repetă câte trei -patru nume de fructe, de ex. mere, pere, prune sau portocală, mango, kiwi. Cineva se așează în mijlocul cercului și se scoate scaunul acestuia. Când cel din mijloc strigă merele, își schimbă locul între ele cei care poartă denumirea de mere. Când cel din mijloc strigă perele, își schimbă locurile perele, și așa mai departe. Când spune salata de fructe își schimbă locurile toată lumea. În mijlocul cercului va rămâne cel care rămâne fără loc, adică nu își găsește locul rapid.

Ghici cine e?

Cineva e ales să stea în față legat la ochi sau cu spatele la ceilalți. Apoi este indicată o persoană care o strigă pe nume. Dacă ghicește cine e, persoana care a strigat trece în locul celei care e strigată. Dacă nu ghicește, mai stă o tură.

Cine e dirijorul?

Elevii se așează în cerc, cineva iese din clasă. În acest timp cei din clasă numesc un dirijor care va iniția tot felul de mișcări sunete, mimici etc. În așa fel ca cel care revine în clasă și stă în mijlocul cercului de elevi să nu-și dea seama. Dacă nu ghicește într-un minut a ratat șansa și iese alt elev, ca ghicitor și este numit alt dirijor.

Telefonul fără fir

Cineva de la un capăt al șirului șoptește la urechea celui de lângă el ceva. Persoana căreia i se șoptește șoptește mai departe ce a auzit până ajunge la ultima persoană. E amuzant pentru că, la sfârșit iese cu totul altceva.

Tigaia încinsă

Vă așezați în cerc și aruncați de la unul la altul o minge pe care nu o puteți tine mult pentru că frige. Pierde cine o scapă.

Dansul și scaunele

Se pune un rând de scaune și se dansează pe lângă ele când melodia este pornită. Atunci când se oprește, trebuie să te așezi cât mai repede pe scaun. Dacă nu prinzi loc pe scaun, pierzi. La fiecare etapă a jocului se scot din scaune ca să fie mai puține decât cei care joacă, asta pentru a nu fi ușor să prinzi un loc pe scaun.

Continuă povestea

Cineva începe o poveste, apoi altcineva continuă, apoi următoarea persoană și tot așa. E cu atât mai amuzant cu cât lucrurile pe care le spui sunt mai neobișnuite.

Dansul înghețat

Cineva este arbitru și îi urmărește pe cei care participă, pornește și oprește melodia. Se pune o melodie și, cât cântă, participanții dansează. Când se oprește te blochezi exact cum dansai. Pierzi dacă te miști.

Valoarea mea

Este un joc educativ ce îi ajută pe cei care participa să-și dea seama de propriul comportament și ale celorlalți. Ai nevoie de un set de cărți de joc. Fiecare alege o carte la care nu se uită, ci o pune

pe frunte. Apoi se plimbă prin cameră și când se întâlnesc cu o persoană, o tratează în funcție de cartea pe care o are pe frunte. Cei care participă trebuie să ghicească ce carte au în funcție de cum au fost tratați.

Priviți-vă

Două persoane se așează față în față și trebuie să se privească în ochi. Pierde cine ocolește primul privirea persoanei din față. Jocul oferă informații despre spațiul personal al unei persoane (spațiul în care te simți confortabil, care dacă este depășit provoacă disconfort în a interacționa).

Niciodată nu am

Persoanele care joacă se așează în cerc cu o mână ridicată și pe rând fiecare spune ceva ce nu a făcut niciodată. Persoana care a făcut ce se spune coboară un deget. Cine coboară toate degetele iese din joc. Câștigă cine rămâne ultimul cu degete ridicate.

Animalele

Cineva este legat la ochi și celălalte persoane sunt așezate în cerc în jurul persoanei legate la ochi. În timp ce persoana legată la ochi se învâрте, cei din cerc își pot schimba locul. Apoi persoana din mijloc îndreaptă degetul spre o persoană și îi cere să facă un sunet ca un animal (de exemplu „urla ca un lup la Lună”). Cei din cerc își mai pot schimba locul. După aceea persoana legată la ochi își dă jos cârpa și trebuie să ghicească cine a scos sunetul.

Evadații

Cei care sunt evadații trebuie să ajungă din punctul A în punctul B fără să fie prinși de polițiști. Este recomandat ca spațiul unde are loc activitatea să fie mai extins. Se aleg doi polițiști și ceilalți sunt evadații. Polițiștii trebuie să prindă evadații și să nu-i lase să ajungă la punctul final.

Elefant, Girafă, Palmier

Se formează un cerc cu o persoană în mijloc. Persoana din mijloc va indica o persoană de fiecare parte a cercului, cele două persoane trebuind să formeze ceea ce se strigă. ELEFANT – Persoana din mijloc (cea care indică) va forma un trunchi de elefant punându-și brațele în fața ta, încrucișate de la încheietura palmelor.

Persoanele de pe fiecare parte a cercului vor forma urechile elefantului aplecându-se spre persoana din mijloc, cu mâinile la gura ca și cum ar șopti ceva persoanei din mijloc. GIRAFĂ – Persoana indicată (cea din mijloc) va ridica brațele deasupra capului, acestea fiind întinse și cu degetele strânse. Persoanele de pe fiecare parte se vor ține de mijloc, aplecându-se. PALMIERUL – Persoana din mijloc va ridica brațele deasupra capului în forma de Y cu degetele deschise. Persoanele de pe fiecare parte vor face același lucru, însă înclinându-se spre exterior, departe de persoana din mijloc.

Obiectivul jocului este de a încerca schimbarea lucrurilor tot timpul. Jocul trebuie jucat într-un ritm rapid. În momentul în care un obiect este format, persoana din mijloc trebuie să aleagă pe altcineva.

Bibliografie:

Dependența de tehnologie digitală

Konya Z. (2014): *Lélek az iskolában*, Kolozsvár, Korunk-Komp-Press

Gary Chapman & Arlene Pellicane (2016): *Netfüggő gyerekek*, Budapest, Harmat

http://real-d.mtak.hu/656/7/dc_372_12_doktori_mu.pdf, 4.

<http://www.internetfuggoseg.hu>

<http://kamaszpanasz.hu>

PARTEA A PATRA

PERICOLE ASCUNSE

Capitolul I – Violența în familie

IV.1.1. Violența vizibilă și invizibilă. Definiții.**Ce este violența?**

O încălcare a drepturilor ființei umane: dreptul la viață, la securitate, la demnitate și la integritate fizică și psihică.

Violența domestică

Violența domestică poate fi definită ca un tipar de comportamente în relațiile dintre membri de familie, folosit pentru a obține sau a menține puterea și controlul. Se poate manifesta prin acțiuni fizice, sexuale, emoționale, economice sau psihologice sau amenințări de acțiuni care influențează o altă persoană și include orice comportamente care sperie, intimidă, terorizează, manipulează, rănesc sau umilesc pe cineva.

Violența domestică afectează persoanele din toate mediile socio-economice și din toate nivelurile de educație, poate să apară la oricine, de orice rasă, vârstă, orientare sexuală, religie sau sex.

În România, Legea 217/ 2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie se adresează acestei probleme. Definiția legală a violenței domestice din articolul 3 al acestei legi este:

(1) În sensul prezentei legi, violența în familie reprezintă orice inacțiune sau acțiune intenționată de violență fizică, sexuală, psihologică, economică, socială sau spirituală care se produce în mediul familial sau domestic ori între soți sau foști soți, precum și între actuali sau foști parteneri, indiferent dacă agresorul locuiește sau a locuit împreună cu victima.

Legea recunoaște următoarele tipuri de violență în familie: violența verbală, violența psihologică, violența fizică, violența sexuală, violența economică, violența socială, violența spirituală.

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, denumită și Convenția de la Istanbul are următoarea definiție: „*violența domestică va însemna toate acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care survin în familie sau în unitatea domestică sau între foștii sau actualii soți sau parteneri, indiferent dacă agresorul are sau a avut de împărțit același domiciliu cu victima*”.

Violența domestică se manifestă sub următoarele forme:

Violența fizică: vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, strangulare, mușcare, în orice formă, intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin orăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar. Gravitatea leziunilor variază de la zgârieturi și echimoze, la vânătăi grave ale țesuturilor, danturii, membrilor, care pot provoca handicapuri permanente sau chiar moartea.

Violența psihologică: forma invizibilă a violenței, impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor sau animalelor, afișarea ostentativă a armelor, acte de gelozie, supravegherea locuinței, efectuarea de apeluri telefonice sau alte tipuri de comunicări prin mijloace de transmitere la distanță ce creează frică, urmărirea etc.

Violența verbală: adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum și utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare

Violența sexuală: activitate sexuală neacceptată, atingeri nedorite, activitate sexuală prin constrângere, viol, incest, hărțuire, intimidare etc.

Violența economică: control inechitabil asupra bunurilor și resurselor comune, interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, acțiunea de sustragere intenționată a bunurilor persoanei, interzicerea dreptului de a poseda, folosi și dispune de bunurile comune, refuzul de a susține familia, impunerea de munci grele și nocive în detrimentul sănătății, inclusiv unui membru de familie minor, precum și alte acțiuni cu efect similar.

Violența socială: impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ, impunerea izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar.

Violența spirituală: subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice sau religioase, impunerea aderării la credințe și practici spirituale și religioase inacceptabile, precum și alte acțiuni cu efect similar.

Nu există un tip particular al victimei violenței domestice. Unele semne ale agresiunii fizice sunt vizibile, dar există și semne mai puțin evidente, precum și efectele psihice, uneori nebănuite. Trăirile victimei violenței în familie sunt diverse, ea se poate simți pierdută, singură, confuză, prinsă în capcană, sufocată, fără spațiu, energie, timp sau control, speriată, terifiată, nesigură, fără încredere, fără valoare, vinovată, vulnerabilă.

Formele violenței au ca scop crearea unei dependențe puternice a victimei față de agresor: emoțională, socială și financiară, cu limitarea până la anulare a perspectivelor de autonomie și independență.

Activitate - HARTA GÂNDURILOR (exercițiu interactiv de asociere)

Materiale necesare: flipchart, coală de hârtie, marker (sau tablă/ cretă)

Profesorul scrie în mijlocul colii de flipchart expresia „violență domestică”, apoi le spune copiilor să asocieze și alte cuvinte, fără a se gândi prea mult. Cuvintele vor fi trecute pe flipchart, în jurul primei expresii. Apoi se repetă asocierea alegând câteva cuvinte dintre primele asocieri.

La final, vom avea diferite cuvinte în jurul expresiei „violență domestică” ce se vor constitui într-o hartă a gândurilor copiilor despre subiect.

Se subliniază cuvintele ce exprimă trăiri, efecte, resurse de sprijin.

VIDEO Campanie „Abuzul ucide copilăria” CSR League, o inițiativă SmartPlan Agency.

Campania „Abuzul ucide copilăria” promovează responsabilitatea privind protecția copilului, depistarea cazurilor de exploatare economică, sexuală, abuzuri fizice și emoționale.

https://www.youtube.com/watch?v=LUuhDDC-_EE

VIDEO Violenta în familie nu trebuie să te lase rece

<https://www.youtube.com/watch?v=EUmMccE7B6w>

IV.1.2. Teama nu înseamnă respect. Factori de risc și de protecție.

Anumiți factori pot scădea sau favoriza violența, iar asupra lor se poate acționa în diferite stadii ale dezvoltării personale.

Factori de risc: istoric personal încărcat de abuz, martori la violență în familia de origine, cutume culturale, norme religioase, statut educațional scăzut, venituri reduse, stimă de sine slabă, consum de alcool și/sau droguri, șomaj, lipsa abilităților de comunicare, în special, în situații de criză. Factorii de risc sunt elementele care influențează desfășurarea unui proces, spre deosebire de cauze care au influență directă.

Alcoolul, șomajul, sărăcia NU sunt cauze ale violenței în familie, ci sunt factori de risc ce pot accentua un comportament.

Factori de protecție: resursele educaționale, modele alternative non-violente văzute sau învățate, rețea puternică de suport social, mecanisme de adaptare, capacitate crescută de rezolvare a problemelor, sprijinul comunitar.

Violența în familie nu este înnăscută!

Copiii învață prin imitație și prin experimentarea diverselor situații, familia reprezentând primul model de atașament din care ei își extrag valori, cunoaștere și comportamente. Dintre adulții care experimentează sub diferite forme violența în familie, aproximativ 60% au crescut în familii conflictuale sau au fost martorii violenței asupra membrilor familiei.

Activitate - Influența modelelor parentale asupra copiilor

Resurse:

Vizionare producție video despre influența modelelor parentale asupra copiilor, elaborată în cadrul campaniei de prevenire NAPCAN, Australia's National Association for the Prevention of Child Abuse and Neglect „Children see. Children do”.

<https://www.youtube.com/watch?v=KHl2dxSf9hw>

Vizionarea va fi urmată de o discuție despre:

Ce anume din familie poate influența copilul pozitiv? Se facilitează exprimarea liberă și comunicarea de exemple.

Regulile de facilitare sunt foarte importante! Nu se judecă emiterea de exemple, nu se permite atacul verbal sau alte comportamente abuzive emoțional sau verbal, nu se permit comparațiile între copii sau părinți.

IV.1.3. Roz. Albastru. Egalitatea de gen.

Stereotipuri legate de gen

Încă de la naștere, indivizii sunt bombardați de familie, școală și comunitate cu mesaje explicite și implicite care le indică tiparul „adekvat” al feminității și al masculinității.

Sub presiunea acestor mesaje, copiii se conformează unor roluri și așteptări generate în funcție de felul în care genul este structurat de societate. Cu cât o societate este mai patriarhală, cu atât sunt mai pronunțate diferențele de valori pe care trebuie să le adopte indivizii de sexe diferite. În aceste condiții, „captivi” în „închisoarea” stereotipurilor de gen, băieții și fetele, bărbații și femeile, se lasă convinși să accepte și să îndeplinească rolurile diametral opuse care li se impun.

Astfel, băiatul/bărbatul trebuie să aibă întotdeauna câștig de cauză, să controleze și să fie puternic, agresiv și competitiv, în timp ce fata/femeia trebuie să fie sensibilă, emotivă, tolerantă, pasivă și să se sacrifice. Având ferm înrădăcinate aceste percepții care plasează un sex în rolul de dominator al celuilalt sex, nu trebuie să ne mirăm de apariția fenomenului violenței între parteneri intimi în relațiile dintre tineri. Paradoxul este evident: în mod conștient sau nu, noi toți reîntărim stereotipurile sociale care conduc la violență, însă, în același timp, „luptăm” pentru eliminarea violenței din comunitate, fără să înțelegem legătura dintre stereotipurile de gen și violența împotriva femeilor și a fetelor.

Stereotipurile legate de gen- reprezintă convingerile, ideile, credințele, pe care le au oamenii dintr-o societate în privința atributelor și așteptărilor comportamentale ale acesteia.

Activitate - Cutia de gen

Activitate preluată din Manualul pentru cadrele didactice GEAR, Mecanism împotriva VPI în limba română, 2015, Toate drepturile rezervate European Anti-Violence Network, cu acordul Asociației pentru Libertate și Egalitatea de Gen - A.L.E.G, România.

Activitatea aceasta este o modalitate de identificare a rolurilor și comportamentelor care se așteaptă de la o fată/femeie "obișnuită" și un băiat/bărbat „obișnuit”.

De asemenea, activitatea ne arată ce se întâmplă dacă fata/femeia sau băiatul/bărbatul iese din „cutia de gen” și nu se comportă conform așteptărilor. În plus, se discută despre originea acestor așteptări și despre ce se întâmplă cu cei care nu le îndeplinesc.

Obiective de învățare:

La finalul activității, elevii/elevele vor putea să: ♦ înțeleagă conceptul de „stereotipuri de gen” ♦ înțeleagă că rolurile de gen nu sunt o realitate fixă, ci o construcție socială ♦ inițieze discuții despre roluri de gen: cum se transmit și se consolidează, cum sunt afectați/afectate băieții și fetele în încercarea de a se conforma genurilor construite social.

Materiale necesare și pregătire ♦ Două foi de flipchart ♦ Scotch ♦ Markere colorate

Descrierea procesului pas cu pas - sugestie Desenați (sau rugați elevii/elevele să deseneze) un băiat pe o foaie de flipchart și o fată pe cealaltă.

Rugați elevii/elevele să dea câte un nume băiatului și fetei: cum vreți să-l cheme pe băiat? Cum vreți să-l cheme pe fată?

Scrieți următoarea propoziție deasupra băiatului: „Poartă-te ca un bărbat adevărat”, iar deasupra fetei: „Poartă-te ca o domnișoară”.

Concentrați-vă asupra băiatului și întrebați elevii/elevele: Ce înseamnă expresia „poartă-te ca un bărbat adevărat”? - ce tipuri de comportamente așteptăm de la un băiat când îi spunem „poartă-te ca un bărbat adevărat” - ce îi spunem că trebuie să facă pentru a deveni bărbat „adevărat” - ce trebuie să facă și ce nu? Notați răspunsurile elevilor/elevelor pe foaia de flipchart (fie dumneavoastră, fie elevii/elevele).

Concentrați-vă asupra fetei și întrebați: - ce comportamente așteptăm de la o fată când îi spunem să se „poarte ca o domnișoară” - ce îi spunem pentru ca ea să devină o „domnișoară” - ce trebuie să facă și ce nu? Notați răspunsurile elevilor/elevelor pe foaia de flipchart (fie dumneavoastră, fie elevii/elevele).

Odată ce ați realizat listele, încadrați fiecare listă într-un dreptunghi care să indice „cutia de gen” sau „închisoarea de gen”.

Rezultate preconizate

De la domnișoare se așteaptă să fie	De la bărbății adevărați se așteaptă să fie
Delicate Fragile Flexibile Emoționale Capabile de a pune în practică Cu abilități casnice Blânde Răbdătoare Vesele Cooperante Precaute	Independenți Puternici Curajoși Aventurieri Concentrați Ambițioși Obiectivi Puternici Impetuoși Dârji Competitivi

Resurse: Pachetul educativ GEAR - Mecanism împotriva VPI în limba română, 2015, Toate drepturile rezervate European Anti-Violence Network. Cesionat Uniunii Europene cu anumite condiții ISBN: 978-960-9569-19-4

Manualul GEAR poate fi utilizat cu titlu gratuit și numai în scopuri non-profit, atâta timp cât se informează Asociația pentru Libertate și Egalitatea de Gen - A.L.E.G. și se menționează drepturile de autor. Detalii de contact pentru pachetul educativ GEAR - Mecanism împotriva VPI în limba română. Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen – A.L.E.G. Telefon: +40 369 801 808; contact@aleg-romania.eu www.aleg-romania.eu

IV.1.4. Dacă taci înseamnă că nu te doare?

Resurse de sprijin și ajutor

Poliție 112

Unitatea Primiri Urgențe/ SMURD

Echipa mobilă de intervenție din cadrul Primăriei

Telefonul copilului 0800 800 883

Număr unic național de urgență pentru victimele violenței domestice: 0800 500 333

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului 0265 213512

Centrul de Prevenire și Combatere a Violenței Domestice 0265 255931

Planuri de acțiune

Crearea de rețele de profesioniști interdisciplinare și inter-instituționale, cu proceduri coerente de colaborare.

Educație civică, educarea relațiilor interpersonale.

Promovare activă a comportamentelor pozitive – mass media.

Modificări legislative în favoarea protecției victimelor, sensibilizarea comunității, implicarea activă a societății civile.

Rețea de servicii de asistență gratuită pentru victimele violenței domestice (centre de consiliere, adăpost cu locație secretă, programe de protecție și sprijin, sistem de referire între diverse instituții la care poate apela victima etc.).

Ordinul de protecție

Potrivit **Legii nr. 217/2003** pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, cu modificările ulterioare, persoana a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei, poate solicita instanței ca, în scopul înlăturării stării de pericol, să emită un ordin de protecție, prin care să se dispună, cu caracter provizoriu, una ori mai multe dintre următoarele măsuri – obligații sau interdicții:

- evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuința familiei;
- limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci când aceasta poate fi împărțită astfel încât agresorul să nu vină în contact cu victima;
- obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de copiii acesteia sau față de alte rude ale acesteia ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;
- interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic;
- interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima;
- obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute;
- încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora.

Dezbateri: Ce pot face eu pentru a preveni violența domestică?

Obiectivul este de a sensibiliza copiii pentru toleranță zero la violență, dar și de a-i implica responsabil în demersul pentru o viață în siguranță.

Vor fi făcute cunoscute resursele din comunitate! (112, telefonul copilului, echipa mobilă din cadrul primăriei, serviciile specializate pentru asistență gratuită a victimelor)

Resurse pentru activitate: VIDEO Experiment Social România - S1 ep1 - Violență conjugală!

<https://www.youtube.com/watch?v=HBrEfojALic>

Realizator - Cătălin Palavescu; Actorii: Ruxandra Burcescu, Andrei Triculescu.

Un experiment social reprezintă un proiect de cercetare realizat cu subiecți umani în lumea reală. Se investighează, de obicei, reacția oamenilor, individual sau în grup, când sunt martorii sau chiar fac parte dintr-un scenariu pregătit în care se reproduce o situație ipotetică excepțională. Emisiunea este împărțită în episoade scurte care vor fi publicate cu o frecvență săptămânală. Totul este real, reacțiile trecătorilor sunt autentice! Este produsă de PacPac StudioS (<http://paccpac.ro/>). Echipa este formată din actori profesioniști, psihologi și sociologi.

Copiii se pot alătura campaniei împotriva violenței desfășurată în fiecare an în județul Mureș! Fiecare poate contribui asemeni unui nasture ce ține lucrurile împreună la o cultură a NON-VIOLENȚEI, a IMPLICĂRII, a condamnării indiferenței, în sistem integrat!

Pagina Facebook Muresenilor Siguranta <https://www.facebook.com/profile.php?id=100006358066615>

Capitolul II - Traficul de persoane

Traficul de persoane este o infracțiune gravă și un abuz față de drepturile omului, săvârșit adesea împotriva segmentelor celor mai vulnerabile ale populației. El este vinovat de producerea multor drame în întreaga lume, lăsând urme adânci în plan fizic și psihologic asupra individului. Ca urmare, Codul Penal, la art. 210, prevede ca **infracțiune** *“recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unei persoane în scopul exploataării acesteia, săvârșită prin constrângere, răpire, inducere în eroare, profitând de starea de vulnerabilitate, oferirea, acceptarea sau primirea de bani/alte foloase în schimbul consimțământului persoanei care are autoritate asupra victimei”*. Vorbim, deci, de o infracțiune îndreptată împotriva vieții individului, a integrității fizice și psihice a acestuia. Lucrurile sunt cu atât mai grave atunci când victimele acestei infracțiuni sunt minorii, din acest motiv, actul normativ prevede la articolul 211 traficul de minori, pedepsibil cu pedeapsa închisorii de la 3 la 10 ani.

Pe înțelesul tuturor, dincolo de definiția juridică, traficul de persoane reprezintă o **EXPLOATARE**.

Prin H.G. 460/2011, cu modificările și completările ulterioare, a fost înființată **Agencia Națională Împotriva Traficului de Persoane** cu rol în evaluarea și monitorizarea, la nivel național, a activității desfășurate în domeniul luptei împotriva traficului de persoane de către instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale, îndeplinind rolul de raportor național.

IV.II.1. „*Loverboy*” – Final fericit sau capcană întinsă de traficanți?

Una dintre cele mai cunoscute și întâlnite forme de exploatare în rândul victimelor traficului de persoane este cea sexuală. Acest tip de exploatare afectează segmentul persoanelor de sex feminin, care prin diverse metode de racolare, printre care și renumita „LOVERBOY”, ajung să fie exploatate sexual. Această metodă presupune câștigarea încrederii tinerei prin oferirea unei variante „mai bune” a vieții, folosindu-se „atenției” de genul unor mici cadouri, ieșiri la restaurante, plimbări cu mașini luxoase, etc. care să o facă pe aceasta să aibă încredere totală în recrutator, astfel încât să creadă că nu poate trăi fără el. Ele devin vulnerabile deoarece sunt lipsite de experiența vieții, sunt încrezătoare, adesea naive, cred în dragostea pură, doresc să devină independente și își doresc un loc de muncă bine plătit.

Este evident faptul că aici se mizează pe vulnerabilitatea victimei, sunt folosite tactici manipulative, ceea ce duce la traume imense în ceea ce privește victima, care, deși reușește să iasă din situația de trafic, cu greu își poate reveni. Acest lucru se realizează doar cu ajutorul specialiștilor, iar perioada de refacere psihică este una îndelungată. Victimele sunt exploatate predominant pe stradă, în parcări, cluburi, moteluri sau alte locuri unde există cerere de servicii sexuale.

Pentru înțelegerea acestei metode, redăm în cele ce urmează mărturia unei victime: „M-am îndrăgostit de un băiat de la mine din oraș. După o lună, am plecat în Spania la părinții lui. Eu eram așa de bucuroasă... dar, în aeroport, iubitul meu m-a vândut unor străini... și m-a părăsit. Am fost obligată să întrețin relații sexuale cu 8 – 9 clienți pe noapte. Am fost prinsă în acest coșmar timp de aproape 2 ani. **AM AVUT ÎNCREDERE ÎN EL...**”

Tema 1. Loverboy – un final fericit sau o capcană?

Etapele activității:

Primele 20 de minute prezentarea traficului de persoane și a informațiilor legate de exploatarea sexuală.

Pentru exemplificarea informațiilor, se poate folosi un joc de rol în care profesorul să fie "racolatorul" și una dintre eleve să fie "victima". Racolatorul îi va face o invitație la el acasă, să servească o prăjitura și să povestească despre ultima versiune a unui joc interesant care se poate accesa de pe telefonul mobil al acestuia. În funcție de răspunsul primit de la „victimă” (da sau nu), se va preciza de către profesor varianta corectă, respectiv modul în care ar fi trebuit să procedeze victima, astfel încât să nu poată fi exploatată.

În următoarele 10 minute se vor viziona două spoturi de prevenire ale campaniilor derulate de A.N.I.T.P. care vizează acest tip de exploatare („Nu te lăsa păcălită. Victimă a traficului de persoane poți fi chiar tu!”, „Traficul de persoane nu iartă!”) și vor fi purtate discuții pe marginea acestora: condiții favorizante, traumele victimelor, posibilitățile de ieșire din situația de trafic, reținerea numărului de ajutor 0 800 800 678 care apare la finalul acestora și transmiterea de sfaturi privind evitarea situațiilor evidențiate în aceste clipuri.

Următoarele 10 minute sunt alocate unui grup de maximum 7 copii care să construiască un puzzle ce conține o imagine a unui tip de exploatare. La finalizarea acestuia vor descoperi faptul că acel puzzle este imaginea unei campanii focusate pe exploatarea sexuală, despre care s-a făcut vorbire în ora respectivă.

Ultimele 10 minute vor fi folosite pentru a testa atenția elevilor din clasă prin adresarea de întrebări legate de subiectul discutat pe parcursul celor 40 de minute.

Acestea vor fi, în principal, următoarele: cine poate fi victima unui „Loverboy”? Cum acționează traficanții? Cum trebuie să procedezi dacă ți se face o propunere de orice fel de către o persoană necunoscută? Ce faci dacă intenționezi să pleci din țară? Cum procedezi dacă cineva folosește un limbaj necorespunzător față de tine sau chiar te amenință?

RECOMANDARE:

La finalul activității, reamintirea numărului Help Line și rostirea acestuia de toți copiii cu voce tare.

IV.II.2. Exploatarea prin muncă. Vrei să muncești? Asigură-te, pentru binele tău, că o faci legal!

Exploatarea prin muncă, situată pe locul doi la nivel național în 2018, presupune executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii, în mod forțat, cu încălcarea normelor legale privind condițiile de muncă, salarizare, sănătate și securitate. Această formă de exploatare este mai des întâlnită în cadrul persoanelor de sex masculin, care sunt obligate să muncească predominant în construcții sau agricultură, aproximativ 10-12 ore pe zi, de multe ori fiind private de hrană, servicii medicale sau condiții decente de trai și muncă. Pentru ca exploatarea să fie îndelungă, aceștia sunt deposezați de documentele legale (carte de identitate, pașaport), telefoane mobile și alte mijloace de comunicare prin care ar putea sesiza pericolul, victimele devenind un obiect aducător de venituri pentru traficanți. De obicei, nu se încheie niciun fel de contract de muncă, iar în lipsa documentelor de identitate, victimele nu mai au nici un fel de alternativă, decât să facă ceea ce vor traficanții. Ieșirea din această situație este practic imposibilă, cu atât mai mult cu cât exploatarea se realizează în altă țară, iar victimele nu cunosc limba țării respective, ca să poată cere ajutor. Necunoașterea limbii oficiale a statului în care muncesc poate constitui o barieră în calea comunicării cu autoritățile locale, în eventualitatea unui conflict sau litigiu cu angajatorul.

O victimă povestește: "Mi-am dorit un loc de muncă în străinătate. Am găsit pe internet datele de contact ale unei persoane ce pretindea că reprezintă o companie hotelieră internațională. Am fost chiar la un interviu... dar persoana în cauză m-a obligat să lucrez în construcții câte 10 ore pe zi, de dimineața până seara și primeam câteva felii de pâine după care, a doua zi, o luam de la capăt.

Cum a fost posibil?.... **NU M-AM INFORMAT!"**

**Cunoaște-ți
drepturile!**

**Respectă-ți
obligațiile!**

Din muncă trebuie să câștige atât angajatorul, cât și angajatul
Folosirea serviciilor unei victime a traficului de persoane este pedepsită de lege
HELPLINE: 0 800 800 678 sau +40 213 133 100

Reducerea amplitudinii traficului de persoane printr-o mai bună informare a cetățenilor - ROPSI2016055A10P02
Proiect finanțat din Fondul pentru Securitate Internă, Componenta pentru Cooperare Polițienească

Tema 2. Vrei să muncești? Asigură-te, pentru binele tău, că o faci legal!

Etapele activității:

Primele 30 de minute vor fi folosite pentru explicarea acestui tip de exploatare prin relatarea unei mărturii a unei victime:

”Mi-am dorit un loc de muncă în străinătate. Am găsit pe internet datele de contact ale unei persoane ce pretindea că reprezintă o companie hotelieră internațională. Am fost chiar la un interviu... dar persoana în cauză m-a obligat să lucrez în construcții câte 10 ore pe zi, de dimineața până seara și primeam câteva felii de pâine după care, a doua zi, o luam de la capăt.

Cum a fost posibil?.... **NU M-AM INFORMAT!”**

Pe marginea acestei mărturii, profesorul poate adresa elevilor o întrebare prin care să afle dacă aceștia au fost puși într-o astfel de situație sau au cunoștință despre rude/prieteni care ar fi fost puși într-o astfel de situație. În funcție de răspunsuri, poate clarifica modul în care trebuie procedat în cazul alegerii unui loc de muncă în țară sau străinătate. Aici profesorul va aduce în vedere recomandările precizate de Cr.Tg.Mureș în materialul informativ pus la dispoziție.

Pentru o înțelegere mai exactă a modului în care se pot petrece lucrurile, va fi vizionat spotul campaniei de prevenire „A munci este un drept! A exploata munca este o infracțiune.” Prin prisma acestui spot video, profesorul poate face referire la factorii favorizanți ai acestui tip de exploatare, la condițiile în care sunt ținute și tratate victimele în perioada de trafic și la instituțiile care sprijină un cetățean român pe teritoriul unui stat străin.

Următoarele 10 minute sunt alocate unui grup de maxim 7 copii care să construiască un puzzle ce conține o imagine a unui tip de exploatare. La finalizarea acestuia vor descoperi faptul că acel puzzle este imaginea unei campanii focusate pe exploatarea prin muncă, despre care s-a făcut vorbire în ora respectivă.

Ultimele 10 minute vor fi folosite pentru a testa atenția elevilor, din clasă prin adresarea de întrebări legate de subiectul discutat pe parcursul celor 40 de minute.

Acestea vor fi, în principal, următoarele: Acceptă oferte de muncă de la o persoană cunoscută, sau chiar necunoscută? Dacă da, care este pasul următor? Ce părere ai dacă un minor ar pleca la muncă în străinătate? Cui te adresezi dacă ai ajuns să fi victima traficantilor într-o altă țară?

RECOMANDARE:

La finalul activității, reamintirea numărului Help Line și rostirea acestuia de toți copiii cu voce tare.

IV.II.3 Cerșitul. - bani pentru traficanți și o viață chinuită

Exploatarea prin cerșetorie – ocupanta locului 3 la nivel național, conform analizelor statistice întocmite de Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane pentru anul 2018, este o realitate existentă în toate țările lumii, indiferent de nivelul de dezvoltare și de gradul de civilizație al acestora. Persoanele care practică cerșetoria, fiind toată ziua pe stradă, devin vulnerabile la trafic, putând ajunge sub influența traficantilor, care reușesc să le manipuleze, și, în cele din urmă, să le exploateze.

Situația este și mai gravă atunci când, pentru a stârni și mai multă milă, sunt folosiți minorii. Conform legislației statului român, exploatarea persoanelor prin cerșetorie este considerată infracțiune și se pedepsește ca atare. Mai mult, și fapta persoanei care determină un minor sau o persoană cu dizabilități fizice ori psihice să apeleze în mod repetat la mila publicului pentru a cere ajutor material sau beneficiază de foloase patrimoniale de pe urma acestei activități, constituie infracțiunea de exploatare a cerșetoriei, care se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Există câteva **cauze** care conduc la exploatarea cerșetoriei, acestea fiind:

- Nivelul scăzut de educație
- Lipsa oportunităților de muncă
- Condițiile de trai precare
- Anturajul necorespunzător
- Disfuncționalități în legătură cu familia (violență, abuz de alcool, relații tensionate între membri, lipsa unui suport afectiv real, prezența unui model parental inadecvat sau absența lui).

Traficanții vor profita întotdeauna de lipsa de informație, de disperarea pentru găsirea unui loc de muncă sau nemulțumirea privind nivelul veniturilor, de credulitatea, spiritul de aventură sau inconștiența persoanelor pe care le transformă în victime.

POȚI FI ÎN PERICOL DACĂ:

- Ți se propune să ți se plătească drumul cu împrumut
- Ți se propune să pleci cu acte false
- Ți se sugerează să nu spui adevărul despre scopul plecării la trecerea frontierei
- Ți se cere pașaportul sau cartea de identitate spre păstrare, „pentru că așa vor fi în siguranță”
- Ți se cere telefonul mobil și ți se sugerează să nu iei bagaje cu tine.

CUM IDENTIFICĂM UN TRAFICANT?

Traficantul este o persoană **obișnuită**, poate fi de sex masculin sau feminin, bogat sau sărac, străin sau din familie. Conform analizelor și studiilor realizate în domeniu, 45% dintre victimele traficului de persoane sunt recrutate de către PRIETENI sau CUNOȘTINȚE.

De obicei, traficantul:

- **este creativ**, asemenea unui actor care își schimbă comportamentul în funcție de nevoile și aspirațiile victimei.
- obișnuiește să **“vândă vise”**, oportunitățile despre care vorbește și pe care le oferă fiind prea bune pentru a fi adevărate. Totuși, acestea nu conțin informații clare cu privire la oferta propusă sau la condițiile de călătorie, cazare sau veniturile financiare.
- **se mișcă repede**, relația dintre el și victimă avansând rapid, oferta prezentată fiind și acceptată într-un timp foarte scurt.
- **oferă dragoste necondiționată**, folosindu-se de iubire pentru a controla victima, spunându-i: “Dacă mă iubești, vei face asta și asta...”
- **manifestă comportament violent**, folosindu-se de agresii verbale și fizice ca metodă de control, dar și ca metodă coercitivă în scopul obținerii obedienței privind interdicțiile impuse și comportamentele așteptate (de exemplu, interdicția de a vorbi despre anumite subiecte cu clienții sau acceptarea tuturor clienților).
- **este foarte bine organizat**, poate da impresia că acceptă dreptul victimei de a se răzgândi, adaptându-se la situație, în realitate traficantul urmează un plan prestabilit, cu date și rute exacte, evenimentele neprevăzute, fiind de cele mai multe ori, anticipate sau combătute prin folosirea unor tehnici de manipulare (de exemplu, dacă persoana dorește să amâne data plecării i se spune „acum ori niciodată” sau i se solicită plata unor penalități imaginare).
- **are o educație de nivel mediu, dat fiind faptul că** recrutarea și traficul persoanelor solicită abilități de comunicare. O parte a traficantilor sunt absolvenți de licee sau școli profesionale, deși acest criteriu nu este unul general valabil. În multe cazuri, experiența de viață și, implicit, experiența în cadrul rețelelor de crimă organizată, au contribuit substanțial la „dezvoltarea” acestor abilități.

Interacțiunea dintre victimă și traficant se manifestă pe tot parcursul procesului de traficare, astfel încât victima să poată fi transportată în țara de destinație și mai ales la locația de destinație, fără a i se trezi suspiciuni de natură să o determine să solicite ajutorul autorităților cu care eventual vine în contact (autoritățile de frontieră, poliția rutieră, etc.) sau simplilor cetățeni.

În majoritatea cazurilor, victimele realizează pericolul doar în momentul în care sunt sechestrare și/sau obligate să desfășoare activități împotriva voinței lor, ori când nu primesc decât o mică parte din ce li s-a promis ca plată, invocându-se diferite motive.

Tema 3. Cerșitul – bani pentru traficanți și o viață chinuită.

Etapele activității:

Primele 30 de minute prezentarea traficului de persoane și a informațiilor legate de exploatarea prin obligarea la cerșetorie, accentuându-se faptul că majoritatea victimelor acestui tip de exploatare sunt copii.

Pentru exemplificarea informațiilor se poate folosi un joc de rol în care profesorul să fie o persoană care practică cerșetoria și încearcă să lămurească o viitoare victimă (unul din elevi) să aleagă acest mod de viață aducând ca argumente faptul că se pot obține câștiguri relativ constante într-un timp scurt, fără efort și fără a continua studiile. În funcție de răspunsul primit de la „victimă” (da sau nu), se va preciza de către profesor varianta corectă, respectiv modul în care ar fi trebuit să procedeze victima cu precizarea drepturilor pe care le are un copil și a faptului că locul acestuia nu este în stradă, acolo unde posibilitățile de victimizare sunt multiple, ajungându-se până la exploatare.

Este important să fie transmise și discutate cu elevii următoarele sfaturi pentru evitarea victimizării, acestea fiind:

- Să nu relaționeze cu persoane (copii/adulți) care practică deja cerșetoria;
- Să nu creadă în vocea anturajului care spune „Strada ne oferă libertate”;
- Să nu creadă în promisiuni false, o viață mai bună, câștig rapid de sume mari de bani;
- Să nu accepte să i se plătească drumul sau cazarea „cu împrumut”;
- Să spună întotdeauna unui membru al familiei sau unei persoane de încredere, unde și cu cine pleacă;
- Să nu accepte implicarea în activități sau munci ilegale;
- Să știe că, dacă nu beneficiază de un suport familial, există instituții specializate care îi pot ajuta;
- Să apeleze la 0800 800 678 într-o situație de exploatare.

În următoarele 10 minute, se va viziona spotul de prevenire al campaniei „Cere ajutor, nu Cerși!” care vizează acest tip de exploatare și vor fi purtate discuții pe marginea acestuia cu evidențierea cauzelor care favorizează acest fenomen. Totodată, un grup de maximum 7 copii vor construi un puzzle ce conține o imagine a unui tip de exploatare. La finalizarea acestuia vor descoperi faptul că acel puzzle este imaginea unei campanii focusate pe exploatarea prin obligarea la cerșetorie, despre care s-a făcut vorbire în ora respectivă.

Ultimele 10 minute vor fi folosite pentru a testa atenția elevilor de la clasă prin adresarea de întrebări legate de subiectul discutat pe parcursul celor 40 de minute.

Acestea vor fi, în principal, următoarele: De ce dăm bani cerșetorilor? Ce credeți că se întâmplă cu acești bani? Cum altfel am putea ajuta persoanele defavorizate? Ce părere aveți de părinții care își trimit copiii la cerșit?

RECOMANDARE:

La finalul activității, reamintirea numărului Help Line și rostirea acestuia de toți copiii cu voce tare.

CUM RECUNOAȘTEM O VICTIMĂ?

- Orice semn al unei traume fizice sau psihice poate constitui un indiciu pentru identificarea ori diferențierea unui caz de trafic de persoane; victimele traficului de persoane pot fi și victime ale violenței fizice sau sexuale, iar drepturile și libertățile acestora sunt negate ori nerespectate;
- Victima poate să prezinte diferite echimoze, plăgi care pot fi semnele unui posibil abuz fizic sau să reclame că a fost supusă abuzului sexual;
- Victima traficului de persoane poate să fie apatică, absentă, să dea impresia că nu înțelege foarte clar ceea ce i se cere ori ceea ce i se explică, să izbucnească în plâns de fiecare dată când este abordată sau să aibă dificultăți în a-și reaminti cu exactitate ce i s-a întâmplat;
- Victima traficului de persoane poate să reacționeze cu neîncredere și chiar iritare față de cei care au intervenit în scoaterea ei din mediul în care se afla și să negheze chiar situația de abuz în care s-ar fi aflat;
- Majoritatea victimelor traficului de persoane, în special cele supuse exploatarei prin muncă, prezintă, în perioada imediată ieșirii din trafic, semne ale privării de somn, hrană și ale epuizării fizice la care au fost supuse;
- Victima este permanent însoțită, nu este lăsată să comunice liber, iar în momentul în care este întrebată ceva, ea privește traficanțul pentru a observa dacă acesta își exprimă acordul prin gesturi pentru ca ea să poată răspunde la întrebare.

**Pentru a ajuta victimele, țin cont de aceste indicii
și nu ignora problemele celor din jur!**

RECOMANDĂRI PREVENTIVE

- **Nu vă încredeți orbește în promisiunile și ofertelor celor din jur.** Verificați în detaliu propunerea și asigurați-vă de veridicitatea acesteia prin mai multe mijloace.
- **Evitați** ofertele care presupun locuri de muncă aparent ușoare și câștiguri considerabile într-un timp scurt: agenții de manechine, cluburi de noapte, saloane de masaj, studio-uri de video chat, fotomodele, etc.
- **Refuzați ofertele de muncă** ce presupun acoperirea cheltuielilor de drum sau a altor cheltuieli necesare călătoriei de către angajator.

- **Refuzați implicarea** în activități sau munci ilegale.
- **Nu acceptați promisiuni de căsătorie (loverboy)**, chiar cu acordul familiei.
- **Nu fiți de acord** ca o altă persoană „binevoitoare” să ia decizii în numele tău, pentru a-ți face un bine.

Dacă ați luat decizia de a pleca, trebuie:

- Să știi unde plecați;
- Să ai informații corecte despre legalitatea firmei și a locului de muncă „promis”;
- Să refuzi orice angajament care vă poate expune ulterior la orice formă de șantaj;
- Să lași acasă fotocopii după toate documentele personale;
- Să continui să comunic cu familia și apropiații; să stabiliți o parolă pe care o veți folosi în convorbirile cu apropiații, dacă aveți probleme;
- Să lași unei persoane de încredere detalii de contact privind locul unde urmează să mergeți;
- **Să nu dai nimănui actele de identitate (cu excepția polițistilor).**

Dacă ești în pericol:

- Încearcă să scapi din locația unde ești ținut fără acceptul tău;
- Contactează poliția sau Ambasada/Consulatul României din țara în care afli;
- Informează orice persoană cu care intri în contact despre faptul că ești o victimă a traficului de persoane;
- Transmite un mesaj de ajutor către o rudă apropiată sau un prieten din țară (prin telefon, e-mail, S.M.S. etc.)

Vin în sprijinul tău:

- **Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane** are un număr de 15 Centre Regionale, organizate pe principiul Curților de Apel, unul dintre acestea fiind **Centrul Regional Tg. Mureș**, cu competență pe județele Mureș și Harghita. Totodată, Agenția a pus la dispoziția posibilelor victime ale traficului de persoane un număr telefonic **HelpLine 0 800 800 678**, apelabil gratuit din orice rețea națională, astfel încât apelul telefonic să fie preluat și soluționat de Centrul Regional de unde își are domiciliul persoana care sesizează situația de trafic. **Centrul Regional Tg. Mureș are sediul în municipiul Tg. Mureș, Piața Victoriei nr. 1, în clădirea Instituției Prefectului - județul Mureș, și poate fi sesizat fie la numărul de telefon 0265.265243, fie la adresa de e-mail: anitp.targumures@mai.gov.ro.**
- De asemenea, cazurile de trafic de persoane pot fi sesizate și **Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate Tg. Mureș, aflată în sediul I.P.J. Mureș.**
- **Inspectoratului de Poliție Județean Mureș**, fie în mod direct, fie on line sau prin accesarea **numărului unic de urgență 112.**

Să nu uităm:

Cele mai multe victime au fost atrase în trafic prin intermediul promisiunilor de procurare a unui loc de muncă în străinătate.

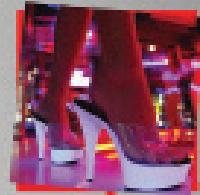
„**Nu cred că asta mi se poate întâmpla mie**” este un mod de gândire care poate duce la experienței cu consecințe grave, chiar fatale.

Mulți oameni cred că doar anumite persoane pot deveni victime ale acestui fenomen, pentru că această percepție este preluată din filme sau alte povești. Este însă o percepție greșită...

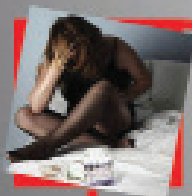
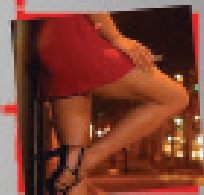
ORICINE POATE DEVENI O VICTIMĂ A TRAFICULUI DE PERSOANE...CHIAR ȘI TU!

VICTIMĂ TU!

A TRAFICULUI DE PERSOANE POȚI FI CHIAR

**NU TE LĂSA
PĂCĂLITĂ!**

**HELP-LINE
0800.800.678**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Confederaziun Civildană

ROMANIA
ROMANIA
ROMANIA

Ministerul Afacerilor Interne
Agenția Națională de Informații
Trafic de Persoane

Tema 4. TRAFICANT, VICTIMĂ, SFATURI

În primele 15 minute, elevii vor fi întrebați cum cred ei că arată un Traficant. Pornind de la răspunsurile lor se va contura profilul acestuia, precizându-se de către profesor trăsăturile fizice și de caracter menționate în materialul realizat de Cr.Tg.Mureș.

În următoarele 15 minute, discuția se va concentra pe indiciile care pot contura profilul unei posibile victime a traficului de persoane, caz în care profesorul va prezenta semnele ușor detectabile ale unor traume fizice și psihice cel mai frecvent întâlnite în cazul victimelor acestui fenomen.

Următoarele 15 minute, vor fi alocate recomandărilor preventive pe care trebuie pus accentul, acestea fiind următoarele:

- Nu vă încredeți orbește în promisiunile și ofertelor celor din jur. Verificați în detaliu propunerea și asigurați-vă de veridicitatea acesteia prin mai multe mijloace.
- Evitați ofertele care presupun locuri de muncă aparent ușoare și câștiguri considerabile într-un timp scurt: agenții de manechine, cluburi de noapte, saloane de masaj, studio-uri de video chat, fotomodele, etc.
- Refuzați ofertele de muncă ce presupun acoperirea cheltuielilor de drum sau a altor cheltuieli necesare călătoriei de către angajator.
- Refuzați implicarea în activități sau munci ilegale.
- Nu acceptați promisiuni de căsătorie (loverboy), nici chiar cu acordul familiei.
- Nu fiți de acord ca o altă persoană „binevoitoare” să ia decizii în numele tău, pentru a-ți face un bine.

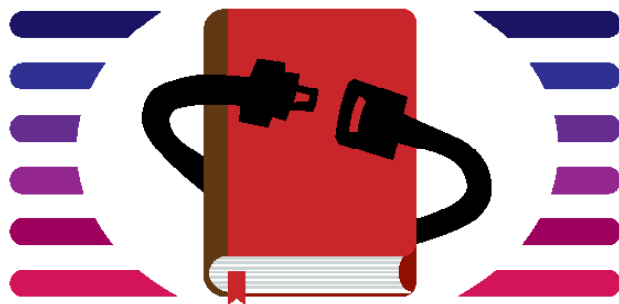
De asemenea, trebuie precizat faptul că, dacă cineva ia decizia de a pleca din țară, trebuie:

- Să știe unde pleacă;
- Să aibă informații corecte despre legalitatea firmei și a locului de muncă „promis”;
- Să refuze orice angajament care îl poate expune ulterior la orice formă de șantaj;
- Să lase acasă fotocopii după toate documentele personale;
- Să continue să comunice cu familia și apropiații; să stabilească o parolă pe care o va folosi în convorbirile cu apropiații, dacă are probleme;
- Să lase unei persoane de încredere detalii de contact privind locul unde urmează să meargă;
- **Să nu dea nimănui actele de identitate (cu excepția polițiștilor), iar DACĂ ESTE ÎN PERICOL:**
 - Să încerce să scape din locația unde este ținut(ă) fără acceptul lui;
 - Să contacteze poliția sau Ambasada/Consulatul României din țara în care se află;
 - Să informeze orice persoană cu care intră în contact despre faptul că este o victimă a traficului de persoane;
 - Să transmită un mesaj de ajutor către o rudă apropiată sau un prieten din țară (prin telefon, e-mail, S.M.S. etc.)

Materiale disponibile pentru susținerea acestor informații:

- Puzzle-uri personalizate cu cele 3 tipuri de exploatare, achiziționate în cadrul acestui proiect și care vor intra în posesia profesorilor implicați în aceste activități;
- Filmulețe puse la dispoziție de C. R. Tg. Mureș pe adresa de email a profesorilor implicați în proiect;
- Manualul „Educație pentru siguranță” realizat în cadrul Proiectului.

INSTITUȚII, ORGANIZAȚII PARTENERE ÎN PROIECTUL

EDUCAȚIE PENTRU SIGURANȚĂ

Abuzul. Victimizare minor. Delincvență juvenilă. Dependență. Violența domestică. Trafic de persoane.

ROMÂNIA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
INSTITUȚIA PREFECTULUI – JUDEȚUL MUREȘ

Sediu: Tîrgu-Mureș, P-ța. Victoriei nr.1, cod postal 540026

Tel.: 004-0265-261 261, 004-0265-260 380, 004-0265-264 814

E-mail: prefect@prefecturamures.ro, comunicate@prefecturamures.ro

Website: <http://ms.prefectura.mai.gov.ro>

Implicarea pe care Instituția Prefectului - Județul Mureș o are în viața economico-socială a județului se bazează pe principii de comunicare, cooperare, colaborare la nivel interinstituțional cât și cu cetățenii.

Cu rol de liant între instituțiile statului și implicit între organizații non – guvernamentale, Instituția Prefectului - Județul Mureș este prezentă ori de câte ori este necesar pentru buna desfășurare a unor activități și evenimente relevante din viața acestora.

Instituția Prefectului este o instituție publică cu personalitate juridică, cu buget propriu, aflată în subordinea Guvernului, care este condusă de un prefect.

Potrivit Ordonanței de urgență nr. 57/2019 din 3 iulie 2019 - privind Codul Administrativ, art. 249:

Rolul prefectului

- (1) Prefectul este reprezentantul Guvernului pe plan local.
- (2) Prefectul conduce serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale.
- (3) Prefectul asigură conducerea comitetelor județene pentru situații de urgență.
- (4) Prefectul asigură verificarea legalității actelor administrative ale autorităților administrației publice locale și poate ataca în fața instanței de contencios administrativ actele acestora pe care le consideră ilegale.
- (5) Pentru îndeplinirea atribuțiilor și prerogativelor care îi revin potrivit legii, prefectul este ajutat de 2 subprefecți.

Atribuțiile prefectului se regăsesc în conținutul art.252 din același act normativ, fiind următoarele:

- a) atribuții privind asigurarea implementării la nivel local a politicilor guvernamentale și respectării ordinii publice;
- b) atribuții în exercitarea rolului constituțional de conducere a serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale;
- c) atribuții privind verificarea legalității actelor administrative ale autorităților administrației publice locale și atacarea actelor administrative ale acestor autorități pe care le consideră ilegale;
- d) atribuții de îndrumare, la cererea autorităților administrației publice locale, privind aplicarea normelor legale din sfera de competență;
- e) atribuții în domeniul situațiilor de urgență.

Așadar rolul și atribuțiile Instituției Prefectului - Județul Mureș sunt indisolubil utilizate în implementarea la nivel local a politicilor guvernamentale și respectării ordinii publice, având rol de a veghea la aplicarea și respectarea legii prin verificarea actelor administrative ale autorităților publice locale, prin oferirea de servicii de calitate cetățenilor, cu promptitudine și profesionalism, în deplină transparență, în situațiile de urgență prefectul având un rol determinant.

Activitatea Instituției Prefectului - Județul Mureș se întemeiază pe principiile legalității, imparțialității și obiectivității, transparenței și liberului acces la informațiile de interes public, al eficienței, responsabilității, profesionalizării și orientării către cetățean.

Sursa: Ordonanța de urgență nr. 57/2019 din 3 iulie 2019 - privind Codul Administrativ

CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ

CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN MUREȘ

INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN
MUREȘ - COMPARTIMENTUL DE ANALIZĂ
ȘI PREVENIRE A CRIMINALITĂȚII

Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Mureș

Sediu: Târgu Mureș, str. Kos Karoly nr. 1/B

Telefon/fax: 0265-210.230;

Website: www.ana.gov.ro

Tel verde: 0800 7 800 800

E-mail: cpeca.mures@ana.gov.ro

- Coordonator național al politicilor în domeniul:
 - Prevenirii consumului
 - Combaterii traficului
 - Asistenței integrate a consumatorilor de droguri
 - Cercetare, evaluare, informare privind fenomenul drogurilor
- Structură:
 - 42 C.P.E.C.A. (Centre Județene de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog)
 - 5 CAIA (Centre de Asistență Integrată în Adicții) – 3 București, 1 – Iași, 1- Oradea

De ce să fii voluntar al Agenției Naționale Antidrog?

În fiecare zi vedem sau auzim de activități de voluntariat. Din ce în ce mai mulți tineri aderă la organizații neguvernamentale sau instituții publice, care desfășoară activități de voluntariat în beneficiul tinerilor sau a diferitelor categorii de persoane defavorizate.

Dar, ce este și ce nu este voluntariat?

Conform Art. 3 lit. a) din Legea voluntariatului (Legea nr. 78/2014), voluntariatul „*reprezintă participarea voluntarului persoană fizică la activități de interes public desfășurate în folosul altor persoane sau al societății, organizate de către persoane juridice de drept public sau de drept privat, fără remunerație, individual sau în grup.*”

Așadar, voluntariatul este o activitate neremunerată, în beneficiul altor persoane, care trebuie să se desfășoare într-un cadru organizat, care să ofere posibilitatea recunoașterii acestei activități.

De ce avem nevoie de recunoașterea activității de voluntariat?

Fără a considera că, cei care desfășoară activități voluntare, care nu se bucură de recunoașterea conferită de o organizație neguvernamentală sau instituție publică, nu beneficiază de unele dintre aceste avantaje, printre beneficiile voluntariatului, putem să vorbim despre: câștigarea de experiență în vederea obținerii unui serviciu mai bun; socializarea și dobândirea de noi prieteni și cunoștințe; posibilitatea de învățare a unor lucruri noi și a-ti forma deprinderi utile; testarea unei noi cariere; ajutorarea celor mai puțin norocoși; înțelegerea problemelor comunității în care trăim; posibilitatea de a face parte dintr-o echipă și de a întâlni persoane importante din comunitate; activitatea de voluntariat este considerată experiență în muncă;

De ce să fii voluntar al Agenției Naționale Antidrog?

Fără a exclude avantajele prezentate anterior, credem că există avantaje specifice voluntariatului la Agenția Națională Antidrog, cum ar fi: câștigarea de abilități practice de lucru în echipă, comunicare, managementul timpului alături de o echipă de profesioniști; acumularea cunoștințe teoretice și practice din domeniul nou și dinamic; participarea la activități ce pot să contureze o viitoare carieră într-o instituție modernă și orientată spre viitor;

Voluntariatul are și dezavantaje?

Există, desigur și dezavantaje ale voluntariatului. Voluntariatul presupune implicare, motivație și poate, pierderea orelor de distracție cu prietenii, care nu sunt voluntari, în favoarea unor activități în beneficiul altor persoane și a comunității, dar cred că pentru mulți tineri, balanța înclină în favoarea voluntariatului.

Cum pot să devin voluntar antidrog?

Așadar, dacă ești tânăr, crezi că vrei să schimbi ceva și consideri că voluntariatul ți se potrivește echipa Centrului de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog (C.P.E.C.A.) Mureș te așteaptă să ni te alături și

Să devii Voluntar Antidrog!

Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane Centrul regional Tg.Mureș

Date de contact:

Sediu: Piața Victoriei nr.1, Târgu Mureș

Tel.: 021-303 70 80 / int 15470,

Fax: 021-319 01 83,

E-mail: presa.anitp@mai.gov.ro

Website: <http://anitp.mai.gov.ro/>

Youtube: ANITP Romania

Facebook: Agentia Nationala Impotriva Traficului de Persoane

Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (A.N.I.T.P.) evaluează și monitorizează, la nivel național, activitatea desfășurată în domeniul luptei împotriva traficului de persoane de către instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale, îndeplinind rolul de raportor național.

A.N.I.T.P. funcționează în baza H.G.460/2011 și desfășoară activități în baza Legii 678/2002 completată cu Legea nr. 230/2010, în conformitate cu Strategia Națională Împotriva Traficului de Persoane pentru perioada 2018 - 2022 (SNITP) și a Planului Național de Acțiune 2018-2020 pentru implementarea acesteia (PNA), cu respectarea, totodată, și a celorlalte acte normative în vigoare, din domeniul luptei împotriva traficului de persoane.

Rolul principal al centrelor regionale ale ANITP este de coordonare a activității anti-traffic regionale din zonele de competență.

Rolul Centrului Regional Târgu Mureș din cadrul A.N.I.T.P. este de coordonare a activității anti-traffic regionale în cele două județe din zona de competență, respectiv Mureș și Harghita, cu următoarele atribuții: analizează fenomenul la nivel local și informează asupra apariției unor noi moduri de operare; monitorizează aplicarea prevederilor Planului Național Anti-traffic la nivel local; identifică disfuncționalitățile și formulează propuneri de îmbunătățire a sistemului național de identificare și referire; facilitează comunicarea locală și regională între structurile implicate în lupta anti-traffic; sprijină inițiativele locale anti-traffic; sesizează autoritățile competente pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă victimele traficului, în procesul de asistare și în cel de reintegrare.

Totodată, centrul are ca și scop coordonarea și evaluarea activităților de prevenire a traficului de persoane și monitorizarea asistenței victimelor acestuia pe cele două județe mai sus amintite, respectând standardele naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane. În acest context, efortul centrului la nivel regional este de a asigura un minim de servicii pentru victimele traficului de persoane și de a individualiza serviciile oferite în funcție de specificul fiecărui caz și a nevoilor persoanei asistate.

De asemenea, Centrul Regional facilitează comunicarea locală și regională între structurile implicate, sens în care la nivel județean, funcționează câte o echipă interinstituțională formată din reprezentanți ai instituțiilor cu atribuții în domeniul prevenirii, combaterii traficului și asistenței acordate victimelor, care se întâlnesc periodic la solicitarea Coordonatorului Centrului Regional Tg. Mureș.

Salvați Copiii

Save the Children România

Filiala Mureș**Date de contact:****Sediu:** str. Cuza Vodă, nr. 12, 540527-

Târgu Mureș, jud. Mureș

Tel: 0265250121**Fax:** 0265250128**E-mail:** mures@salvaticopiii.ro,**Website:** www.salvaticopiiimures.ro

Salvați Copiii filiala Mureș este o organizație neguvernamentală, cu sediul în Târgu Mureș, str. Cuza Vodă, nr. 12, înregistrată la Judecătoria Târgu-Mureș sub nr. 85/1991 și care de la înființare apără și promovează drepturile copilului în județul Mureș, fiind una dintre cele 11 filiale ale organizației Salvați Copiii România.

Viziunea Salvați Copiii este o lume în care fiecărui copil îi este respectat dreptul la viață, protecție, dezvoltare și participare.

Misiunea Salvați Copiii este obținerea de progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora.

În ultimul deceniu, organizația a contribuit semnificativ la promovarea disciplinei pozitive, a educării părinților și a celor care lucrează cu copii în sensul comunicării corecte cu aceștia, la interzicerea prin lege a bătăii și tratamentelor umilitoare ale copiilor și, nu în ultimul rând, la schimbarea mentalității opiniei publice cu privire la drepturile copilului.

Una dintre activitățile noastre de bază este reprezentată de promovarea drepturilor copiilor, colaborând cu instituțiile de învățământ pentru a crește gradul de cunoaștere și aplicare a acestora.

În cei aproape 30 de ani de activitate ne-am bucurat de recunoașterea și colaborarea activă din partea autorităților locale și a societății civile dezvoltând programe, campanii și activități venite în sprijinul copiilor din județul nostru.

În prezent, programele derulate de organizație vizează: reducerea mortalității infantile, facilitarea accesului la educație de calitate pentru copiii din comunități vulnerabile și protecția copiilor împotriva oricăror forme de violență, neglijare sau abuz, inclusiv a acelor copii rămași singuri acasă în urma migrației economice a părinților.

Date de contact:

Sediu: Tîrgu Mureș, str. Mihai Eminescu nr. 62/2B

Telefon: 0265-254460

Website: www.bonuspastor.ro

Facebook: Bonus Pastor Alapítvány

Scopul Fundației Bonus Pastor este de a oferi ajutor persoanelor dependente de alcool, droguri, jocuri de noroc, dependente de tehnologie digitală și alte vicii, respectiv membrilor familiilor lor.

Prevenirea și tratarea adicțiilor se realizează utilizând instrumentarul psihologic specific, în spirit creștin, în cadrul a trei categorii de programe (prevenție, terapie, asistență postterapeutică).

Programele oferite fundației de se desfășoară în primul rând în limba maghiară, în colaborare strânsă cu diferitele organizații membre ale ROSAAC (Coaliția împotriva Abuzului de Substanțe și a Adicțiilor din România). Suntem convinși că, până și în situațiile cele mai disperate și aparent fără cale de ieșire, există posibilitatea de schimbare și de vindecare. Această convingere este confirmată și de faptul că peste 60% dintre beneficiarii programului nostru terapeutic de lungă durată au reușit să-și reconstruiască viața, relațiile personale și profesionale. Ne propunem să-i ajutăm pe cei care apelează la noi să pășească pe calea schimbării, respectiv să-i sprijinim în parcurgerea cu succes a diferitelor etape ale acesteia.

Considerăm dependența drept o problemă care afectează întreaga familie, prin urmare îi încurajăm în mod ferm și pe membrii familiei să participe la programele terapeutice.

1993-2017 în cifre:

330+ de persoane au participat la programul terapeutic de lungă durată (3-9 luni)

1000+ de persoane au participat la programul terapeutic de scurtă durată (12 zile)

5000+ de persoane au participat la ședințele individuale de terapie

600+ de adolescenți au participat la taberele cu scop preventiv

4000 de adolescenți au participat la taberele cu scop preventiv

800+ de copii au participat la taberele noastre cu scop preventiv

Descrierea scopului trainingului - Prevenția de droguri și promovarea dezvoltării personale în școli. Posibilitățile prevenției școlare.

Scopul trainingului:

Participanții vor însuși următoarele: cunoștințe de bază în adictologie, aspectele și recunoașterea manifestărilor consumului de droguri, cunoștințele teoretice și practice pentru a utiliza metode, instrumente și tehnici care pot fi utilizate pentru a ajuta persoane compromise.

Vrem ca profesorii să poată discuta problemele legate de droguri și dependență (inclusiv dependența de internet și jocuri de noroc), și riscurile asociate acestora într-un mediu școlar, astfel încât abilitățile tinerilor în materie de apărare să poată fi consolidate.

Profesorii pot folosi cunoștințele asimilate în cadrul altor ore și situații pedagogice pentru a deveni mai deschiși și mai pregătiți pentru sarcinile de promovare a sănătății în școli.

Participanții vor fi familiarizați cu tipurile, efectele drogurilor, dezvoltarea consumului de droguri, evoluția carierei de droguri, consecințele acestora, tulburările de personalitate asociate cu consumul de droguri și când privim consumul de droguri drept o boală.

Cunoașterea metodelor de prevenire, precum și managementul cazurilor.

Să poată aplica o abordare axată pe persoană - empatie, toleranță, congruență, spontaneitate - la utilizarea non-directivității.

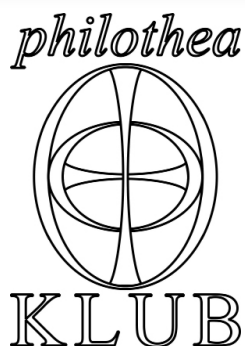
Să fie capabili să detecteze, să reflecteze sau să proceseze situații problematice referitoare la dependență de droguri, internet, și jocuri de noroc (emoționale, comportamentale, stilul de viață, relație). Să fie capabili să folosească experiența într-un rol profesional și să utilizeze colaborarea profesională colegială.

Durata trainingului: 10 ore.

Posibilități de strategie școlară de prevenție

Plan de strategie pentru prevenție școlară

1. Evaluarea situației: situația școlii, locul pe harta adicțiilor, obiceiuri de consum de droguri, statistici
2. Crearea unei viziuni pentru viitor Ce dorim să obținem? Pe ce ne bazăm? SWOT
3. Definirea priorităților vizează – funcționarea școlii, echipamentul școlar, elevii, părinții, comunicarea cu „lumea de dinafară”
4. Definirea obiectivelor vizează – funcționarea școlii, echipamentul școlar , elevii, părinții, comunicarea cu „lumea de dinafară”
5. Planificarea programului global, selectiv, indicat
6. Construirea sistemului de relații, luând în considerare condițiile locale
7. Plan de acțiune Date, tematică, pentru cine, costuri, responsabili
8. Acceptarea strategiei cu cadrul didactic
9. Punerea în practică a strategiei
10. Evaluarea implementării se face anual.

Date de contact:

Sediu: Tîrgu Mureș, str. Călărașilor nr. 2

Tel: 0365 806 732, 0757 022 534

Website: www.philothea.ro

Facebook: Philothea-Klub

Philothea Klub are ca misiune promovarea valorilor creștine și formarea generației viitoare, cu scopul de a le oferi un sprijin spiritual, modalități de orientare și gândire în spirit creștin, precum și un model de viață sănătos. Organizația are o experiență de 25 ani în organizarea diverselor programe de tineret, în școli și extrașcolare ca seminarii, activități de timp liber, programe preventive, programe de vacanță, tabere, cluburi tematice de tineret, consiliere. Echipa de proiect este compusă din specialiști: psiholog, adictolog, pedagog, pedagog social, lucrător tineret, consilier. Aceste persoane au experiență în diferite domenii, ca: dependențe, consiliere personală și profesională, seminarii de tineret, teme speciale legate de adolescență. Specialiștii implicați în proiect doresc să prezinte tinerilor un model de viață sănătos, modalități și mijloace de rezolvare a problemelor, având la bază valorile creștine de a-și găsi sensul vieții personale și de a trăi responsabil în familie și în societate.

Descrierea programelor preventive în școli

Organizația derulează de 10 ani în școli programe preventive în cadrul orelor de dirigiență și activități extrașcolare de program liber, prin oferirea unei alternative sănătoase a acestuia.

Programele preventive doresc să vină atât în ajutorul profesorilor, care se confruntă zilnic cu problemele tinerilor. Pe de o parte, elevii au nevoie de suport și de multe ori sunt ignorați, sunt nevoiți să se descurce singuri cu problemele lor. Pe de altă parte, părinții nu au timp, sunt preocupați de probleme de familie, financiare, sau de sănătate. Sistemul educațional din școli, de asemenea nu este pregătit pentru confruntarea și rezolvarea problemelor.

Proiectul vizează în primul rând școlile cu mai multe probleme, cum ar fi consum excesiv de alcool, consum de drog, dependență de jocuri de noroc, internet, tulburări de comportament și agresivitate. Majoritatea elevilor din aceste școli provin din mediul rural, având mari dificultăți de deplasare în oraș, neavând posibilitatea de a participa la mai multe programe la nivelul orașului, trăind izolați, neavând posibilitatea de a aparține unor cluburi de tineret, sportive, religioase unde pot fi influențați și ajutați în dezvoltarea lor, în formarea identității. Astfel se explică creșterea complexului de inferioritate, o imagine de sine negativă, precum și indiferența, lipsa interesului, ca și a agresivității în rândul acestor tineri. De asemenea, acești tineri se confruntă cu probleme financiare, provenind din familii sărace, cu o rată ridicată a șomajului în rândul părinților. O parte caută soluții, locuri de muncă în străinătate, care sunt de multe ori soluții pe termen scurt și perturbă viața de familie, siguranța acestuia. O altă caracteristică este creșterea divorțurilor, a familiilor dezorganizate care la rândul lor influențează negativ viața tinerilor, fiind obligați să se confrunte cu conflicte de familie, cu despărțirea de părinți, care dă de asemenea, sentimentul de părăsire, neglijență, indiferență, lipsa de interes și de dragoste părintească din partea părinților. Printre elevii acestor școli sunt și tineri de etnie romă, care la rândul lor, au dificultăți și mai mari de integrare în comunitate, de a fi acceptați și respectați.

Tematica orelor de dirigiență include un șir de sesiuni (a câte 4-5 ocazii) pe diferite teme: responsabilitate personală, imaginea de sine, anturajul, decizii, parteneriat, relații de cuplu, sexualitate, mobing în

clasă, rezolvarea conflictelor, orientare în carieră, formarea grupului de clasă, prevenirea și combaterea consumului excesiv de alcool, drog și internet. Activitățile extrașcolare includ acțiuni de stimulare a responsabilității personale, și de dezvoltare a imaginii de sine, de rezolvarea conflictelor și problemelor de familie, cum ar fi: vizionare de filme tematice, discuții pe teme, jocuri de grup.. Activități de program liber prin oferirea unei alternative sănătoase a acestuia, cum ar fi: programe sportive, activități creative.

Obiectivele proiectului vizează oferirea de informații necesare elevilor și profesorilor de a sprijini elevii. Elevii pot beneficia și de consiliere personală.

Beneficiarii direcți ai programelor preventive sunt 1500-1800 elevi anual, până în prezent organizația a desfășurat aceste programe în peste 25 de școli și licee din județul Mureș.

Prevenirea consumului de internet

Dorim să combatem consumul excesiv de internet, care prezintă a o primejdie reală în dezvoltarea identității și personalității tinerilor. Sistemul de învățământ, precum și comunitatea locală nu asigură tinerilor programe preventive, culturale, de dezvoltare a societății civile, de pregătire a tinerilor pentru viață, a diferitelor aspecte legate de viața cotidiană. Din cauza acestora tinerii se confruntă cu probleme pentru care nu găsesc soluții și, în lipsa rezolvării conflictelor, caută alinare în consumul de alcool și de droguri. Se observă o degradare a comportamentului tinerilor, un fenomen care este tot mai des prezentat alarmant de specialității în domeniu: creșterea agresivității, a consumului de alcool, droguri, internet, apariția acestora deja în perioada de prepubertate, creșterea consumului de jocuri de noroc.

Metodele de lucru al proiectului urmăresc principiile educației non-formale cum ar fi: activități structurate de educație non-formală, jocuri interactive și de grup, jocuri de rol, dezbateri, confesiuni, folosirea materialelor audio-vizuale, vizionare de filme.

Obiectivele programelor preventive

- Promovarea valorilor creștine
- Relaxare și ușurarea tensiunii scăzând dintr-un mediu problematic
- Consiliere
- Combaterea dependenței de alcool, drog, internet
- Facilitarea integrării în comunitate
- Dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și dezvoltarea respectului de sine.

Programe planificate

1. Programe preventive școlare, mai ales în școli periferice, problematice
2. Școala părinților - lunar
3. Workshopuri tematice pentru părinți
4. Club de copii și de tineret pe diferite grupe de vârstă- săptămânal – prelegeri tematice, discuții despre teme legate de tineret, dezbateri, programe culturale
5. Consiliere personală
6. Excursii - lunar
7. Programe speciale: vizionare filme, programe culturale, concerte, concursuri.

